

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teoopilo amo istumaasi gaoojidi aanλ. Mui oodami caooja isducatai apλdui aatλmλ garsaagida.

² Agai ooja ismaacλdλ aagidi aa ismaacλdλ arnλijadami. Agai nλidi isducatai apλdui tucamλrλ abiaadλrλ, dai λgai vaa argamamaatλtuldiamicatadai Diuusi ñiooquidλ.

³ Aanλ λpλ cλλga giñtaatacai gatλcakai isducatai apλdui tucamidλrλ abiaadλrλ, dai cλλgadu λlidi aanλ isgaoojidagi vλasi gomaasi,

⁴ pai cλλga maatλca aapi ismaacλdλ arvavaovi dai sai maisiu vλasi masmaacλdλ glaagidiña arvavaovi.

⁵ Aidλsidλ λEroodλsi argλλ tlaanλdamicatadai Judeeλrλ, vai ami oidacatadai amo paali Zacaríλ tλλgiducami, daidλ araduñdλcatadai λAviaasicaru. Daidλ λooñigadλ λZacaríλ Elisabeeta tλλgidu, dai vλgoocatai araaduñdλ λpaali Aaróñicarλ.

⁶ Dai vλgoocatai aliλ cλλ tuutuiga Diuusi vui, dai cλλga λλgidiña daidλ ivuaadana istumaasi Diuusi ipλlidi, dai poduucai tomali λmaadutai maigapiλrλ vuupaiña tomali amo istumaasicλdλ.

⁷ Dλmos maimamaracatadai λgai, λElisabeeta maitistutuiditadai ismaamatadagi cascλdλ.

Casi Λroocodamicatadai Λgai daidΛ ΛcΛΛli casi ΛrcΛliodamicatadai.

⁸ Dai Λmo imidagai aΛΛcatadai ΛZacaría ΛΛmadu ΛaaduñdΛ isiduñiagi gΛnaa duiñdaga ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ Λjudidíu. Diuusi pipiooñigadΛ Λgai.

⁹ Dai tΛcavi daitu Λmo tumiñsi ΛΛgi poduucai gΛviidacatadai Λpapaali dai nΛida agai soorΛ vaacΛna ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ Λjudidíu siaaco siaa duutudai Diuusi dai mΛidana Λcuubimidali. TaidΛ ΛZacaría aayi isvaquiagi ΛgΛΛ quiuupirΛrΛ dai mΛidagi Λcuubimidali.

¹⁰ Dai aidΛsi mΛmΛiditadai ΛZacaría Λcuubimidali vΛΛscatai Λgaa quidigaiñdΛrΛ guucacatai gamamadai.

¹¹ Tai todian duucai tΛΛ ΛZacaría Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ vai bo cΛaacatadai sΛΛlisia padΛrΛ siaaco gΛmΛmΛidi cuubimidali.

¹² Dai aidΛsi ΛZacaría tΛΛ ΛDiuusi tΛaañicarudΛ maitΛΛ isducatai gΛduñiagi dai aliΛ duaadimu.

¹³ DΛmos ΛDiuusi tΛaañicarudΛ itΛtΛdai:

—Zacaría, maitiduaadicuda cacaΛ Diuusi ismaacΛdΛ taanΛi aapi daanΛitai cascΛdΛ gΛooñiga maraata agai Λmo ali gΛΛli vΛrai Vuaana tΛtΛi gΛnmara.

¹⁴ Dai baigΛnΛliadamu aapimΛ dai muidutai ΛrΛrΛ diviacai Λali oodami,

¹⁵ Diuusi tΛaanΛdami duucai nΛijada agai Λgai cascΛdΛ. Dai Λgai gia maitayΛΛda agai uuvasi varagadΛ tomali Λma maasi ismaacΛdΛ navamudaga dai maiquiaa vuusaicai Λgai aidΛ abiaadΛrΛ Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacamu.

¹⁶ Dai Λgai vaa aagida agai Λjudidíu sai cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi Λpan duucai ΛΛqui aaduñdΛcardu dai muidutai Λma duucai

gantatagitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitudamu Diuusi.

17 Dai agai ismaacada arVuaanaca agai apaga imimu agai isataanadami dai Diuusi Ibada amadu daacamu sipoduucai viaacamu agai guvucadagai apanducaid Diuusi ñiooquituldiadamigada Eliiasicaru dai aagidamu agai vasi oodami dadada sai apamu oigadaina ganmaamara dai agai ismaacada soimaasi ivueeyi sai ama duucai gantatagitona Diuusi vuitapi apanducaid aa ismaacada vaavoitudai Diuusi. Dai poducaid cabai ganducamu oodami ibada siascada diviagi ataanadami Cristo —astatadai Diuusi taañicaruda Zacaría.

18 Amaasi Zacaría tacaai Diuusi taañicaruda daid itadai:

—Isducatai maatana ana siarvaavoi ismaacada ginaagidi aapi casi arcacalliocoidada aatama vagoocatai di —astatadai Zacaría.

19 Taid Diuusi taañicaruda aa noragi daid itadai:

—Aana anarGavriel daid arootosada Diuusi. Agai ginootoi ansaid gaaagidana goniooqui ismaacada casi gaagidi ana.

20 Damos maivaavoi aapi ismaacada gaaagidi ana cascada muudutumu aapi dai mañiooquimu asta siascada divia gara. Idi gia povadunia agai ismaacada gaaagidi ana siascada Diuusi ipliadagi —astatadai Gabriel.

21 Vaid oodami quiidigamadara guucatai nana Zacaría dai maitatagaitadai isganadagi maiotoma vuusaicai Zacaría gaa quiupaigadaiañidara judidíu.

22 Aidasi vuusai ʌZacaría maitistui isñiooquiadagi ʌoodami ismaacʌda quidigana guucacatadai. Dai poduucai maí ʌgai istʌʌ ʌgai ʌmo istumaasi ʌgʌʌ quiuupaigadʌʌ judidíu dai cascʌda muudutu. Dai seeñacʌda ñiooquidi.

23 Aidasi caaitu ʌZacaría siʌʌqui tasai gaaata duñia agaitadai ʌgʌʌ quiuupíʌʌ, nora gʌquiiyamu.

24 Dai bo chiʌʌqui tasaicʌda tʌʌ Elisabeeta ʌmo ali siʌʌñi. Dai taama masaadai maivuusai ʌgai gʌquiiyaiñdʌʌ. Dai poduucai gʌʌgito ʌgai:

25 “ʌgi poduucai giñduñi Diuusi dai sivi maraatamu aanʌ sicamaitiñcʌʌdadamu oodami”, asʌʌlidi Elisabeeta.

26 Dai bo naadami masaadaicʌda Diuusi ootoi ʌGavriel Nasareetamu Galilea dʌvʌʌʌʌʌʌʌ,

27 sai aagidana ʌmo ñiooqui ʌmo ali tʌʌji María tʌʌgiducami. Nasareetʌʌ oidacatadai ʌmo cʌʌli Osee tʌʌgiducami dai ʌgai ʌrcajiudadʌ Davicaru. Casi ʌrgʌncuucunacamicatadai ʌgai dʌmos maiquiaa ʌmapai oidacatadai.

28 Aidasi aayi ʌGavriel mʌʌca siaaco daacatadai María itʌʌdai:

—Baiga, Diuusi cʌʌgacʌʌʌ gʌʌʌidi dai vʌʌscʌʌʌ gʌʌmadu daja, Diuusi vaamioma cʌʌgacʌʌʌ gʌʌʌidi aapi istomasmaascʌda ooqui —astʌʌdai ʌGavriel.

29 Aidasi tʌʌ María ʌGavriel dai caí istumaasi aagidi ʌgai maitʌʌ isducatai gʌʌgituagi. “Tuisi povai iñtʌʌdai goovai sai Diuusi cʌʌgacʌʌʌ giñʌʌidi”, asʌʌlidi ʌMaría.

30 Tai amaasi itʌʌdai ʌgai:

—María maitiduaadicuda, Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛΛidi.

³¹ Aapi María maraatamu Λmo ali gΛΛli dai Suusi tΛΛtΛmu aapi.

³² Dai siaa duutuadamu muidutai ΛSuusi. Dai pocaitiadamu gooviava ΛrDiuusi maradΛ Λvaamioma gΛΛ baitΛcΛaacami. Dai Diuusi maaquimu ΛSuusi sΛΛlicamigadΛ gΛaduñi Davicaru.

³³ Dai vΛΛscΛrΛ tΛaanΛdamu Λgai Λjudidíu. Dai tomali Λmo imidagai maiugitimu Λgai sΛΛlicamigadΛ —astΛtΛdai Gavriel.

³⁴ Tai amaasi ΛMaría tΛcacai ΛGavriel:

—¿Ducatai ΛpΛduñia agai goovai ismaacΛdΛ giñaagidi aapi? Maiquiaa ΛrvΛΛnacami aanΛ cΛΛli di —astΛtΛdai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daidΛ itΛtΛdai:

—TΛvaañimu Diuusi IbΛadΛ dai gΛΛmadu daacamu. Agai sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai. CascΛdΛ siΛΛscadΛ vuusiagi Λali gΛΛli ismaacΛdΛ Suusi tΛΛgiduca agai, pocaitiadamu oodami: “Gooviava ΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi”.

³⁶ Dañi gΛaduñi Elisabeeta maraata agai Λmo ali gΛΛli casi ΛrooquimudadΛcatai ismaacΛdΛ pocaidacatadai sai maitistutuiditadai ismaamatagi vai sivi caviaa naadami masaadai istΛΛ Λmo ali siΛΛñi.

³⁷ Diuusi ivueeyi ΛΛgi istumaasi iduñia aliada —astΛtΛdai Gavriel.

³⁸ TaidΛ María itΛtΛdai:

—AanΛ iduuñimu ΛΛgi istumaasi giñaagidagi Diuusi. Vai Diuusi iduuna aanΛcΛdΛ pΛstumaasi giñaagidi —astΛtΛdai María.

Bodara daivunu ii Gabriel.

39 Dai bo chiqui tasaicada cavami ii María gaamu ucoidigamu amo ali quiiyamu Judeea davarilara.

40 Dai Zacaría quiidilara vaa dai viaatuli Elisabeeta.

41 Aidasi María viaatuli Elisabeeta maata taata Elisabeeta isoini maradaraana. Dai aid Diusi Ibada divia dai amadu daaca agai.

42 Amaasi gagara ñioo Elisabeeta dai potadai:
—Diuusi vaamioma cagacara ganidi aapi istomasmaascada ooqui. Dai cagacara nidi Diusi gamara ara.

43 Noora aana sidiviaca giñdiviji cagacara giñvuviaadamiga dala.

44 Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aana isoini giñmara giñaraana baigaldacai.

45 Ali baigalidi aapi vaavoitudacai sipadunia agai agai isaacada gaagidi Diusi taañicaruda —astadai Elisabeeta.

46 Amaasi icaiti María:
Ali sias duutudai aana Diusi.

47 Dai alia baigiñalidi aana Diusicada isaacada cagacara giñvusasdi.

48 Aana arsoitigami vai Diusi vascara cagacara giñnidi.

Dai sivi abiaadara baitacoga vasi aoodami aduucacai giñimadamu “Isaacada Diusi cagacara nidi”.

49 Agai isaacada sallicada viaa guvucadagai idui mui naana maasi gagarducami aana giñvatarara.

S_{AA}lic_{AD} tomali _{AMO} imidagai maisoimaasi
ivueeyi _{AGAI}.

50 Diuusi _{V_{AA}SCAR_A} soig_{AA}lidi _{V_{AA}SCATAIC_{AD}}
ismaac_{AD} siaa duutudai _{AGAI}.

51 Mui naana maasi g_{AG}arducami ivueeyi Diuusi
g_{AT}agitoidac_{AD}.

Diuusi alia siaa _{AA}ratudai _{AGAI} ismaac_{AD}
g_{AG}arduc_{AD} g_{AN}lidi.

52 Diuusi camaitip_{ALI} si_{ART}at_{AA}an_{AD}amicagi _{AGAI} is-
maac_{AD} vaamioma gat_{AA}an_{AI}, dai casc_{AD}
maa _{AS_{AA}LICAMIGAD} _{ASOITUUTUIGAMI}.

53 Dai _{ASOITUUTUIGAMI} ismaac_{AD} biuugicoñicatadai
Diuusi maa mui naana maasi istuuc_{AD}
tataascon_{ACA} _{AGAI}.

Daid_{AR}iricu soituutuigami_{AR} viaa.

54 Diuusi _{C_{AA}GA} nuucada _{AJUDIDU} _{AGAI}
{ARPIPIOOÑIGAD} dai Diuusi alia soig{AA}lidi
{AGAIC{AD}} casc_{AD}.

55 _{V_{AA}SI} gomaasi idui _{AGAI} poduucai bai duí _{AGAI}
Avraañicar_U dai _{AAADUÑD} _{AA}madu casc_{AD}.

Dai goñiooqui ismaac_{AD} bai duí _{AGAI}
_{ARTOMASTUIGACO} _{V_{AA}TAR}.

Asc_{AI}ti María.

56 Daid_{AR} María vaica masaadai daja Zacarí_A qui-
idi_{AR} daida _{APAMU} nora g_{AG}quiyamu.

57 Dai caaayi istuigaco maraata _{AGAI} Elisabeeta
dai marai _{AMO} ali g_{AA}li.

58 Aid_{ASI} marai _{AGAI} _{AAADUÑD} ismaac_{AD} miaan-
ioma oidacatadai iji dai m_{AA} dadiji dai n_{AN}lidi dai
poduucai camaí _{AGAI} isDiuusi s_{AA}lic_{AD} _{C_{AA}GA} tuiga
Elisabeeta vuí. Dai baig_{AN}li _{V_{AA}SCATAI}.

59 Dai bo mamacova tasaicada apamu iji agai dai mala iquita tuucugada ali gali dai laaduñda Zacaría tala agaitadai potagidu loogada cascada.

60 Taidal adal itadai:

—Cho, Vuaana talamu aatama —astadai.

61 Taidal itadai laaduñda:

—Tomali amoco gaaaduñi maipotagidu di —astadai.

62 Daidal laaduñda seeñamagi Zacaría maataca aliditai istagiduca agai agai.

63 Taidal Zacaría seeñacada taí gaaaduñi amo istumaasi istuucada oojagi dai poduucai ooja: “Vuaana tagiducamu goovai”, asduucai ooja agai. Tai camitala laaduñda isducatai gantatagituagi tagacai ismaacada ooja Zacaría.

64 Aidasi quiaa nalidi laaduñda ismaacada ooja Zacaría taidal Zacaría apamu ñioo dai sallicada calga siaa duutuli Diuusi.

65 Taidal laaduñda sallicada duduaadimu apamu ñioocacai Zacaría, vai vasi ucoidigana Judeera vasi aipacoga gnaagidi loodami isducatai apdui ami Judeera.

66 Vasi ismaacada cai isducatai apdui naana maasi gantatagitoi dai aipaco gantacacai daidal icaiti:

—¿Sioor maata istumaasicamu goovai? Sallicada Diuusi calgacera nidi goovai —ascaiti loodami.

67 Dai Diuusi Ibada divia dai lamadu daja Zacaría Vuaana oogada. Aidal Zacaría aagidi

Λgaa oodami istatadai Diuusi IbaadΛ ΛZacaría dai potatadai:

68 Diuusi cadivia gΛrΛΛmadu dai casi cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaitu cascΛdΛ aliΛ siaa duutudai aanΛ Diuusi.

AatΛmΛ arjudidú Diuusi maamaradΛ cascΛdΛ.

69 Diuusi gΛrootosi Λmo cΛΛgacΛrΛ gΛrvuviaadamiga ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai.

Dai Λgai arcajiudadΛ DavicarΛ ismaacΛdΛ cΛΛga ΛΛgigitadai Diuusi.

70 Poduucai ΛΛqui utu oidigΛrΛ idui Diuusi gΛaatagi gΛñiñiooquituldiadamiga ΛΛmadu.

71 Tai Λgai aagidi gΛraaduñicarΛ iscΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaida agai Diuusi.

Dai maidagito agai issoigarvuaada agai gΛrsasaayu dai vΛΛsi ismaacΛdΛ maitΛroigadai.

72 Dai sai Diuusi soigΛΛliada agaitadai gΛraaduñicarucΛdΛ.

Dai sai maiugu tΛgitoca agai Diuusi gΛaatagi ismaacΛdΛ idui tucamΛrΛ.

73 Goovai argoaatagi cΛΛgaducΛdΛ ismaacΛdΛ aagidi Diuusi gΛraduñi AvraañicarΛ dai pocaiti sai sΛΛlicΛdΛ arvaavoi.

74 Dai sai Diuusi gΛrsoiña agai sai maisoimaasi gΛrtaatamituldiña gΛrsasaayu.

Dai tΛsai siaa duutudaiña aatΛmΛ Diuusi maiduduaadicuitai.

75 Dai cΛΛvuaadatai Diuusi vui.

Dai cΛΛga ΛΛgigitai aatΛmΛ Diuusi siΛΛsi uucami oidacagi aatΛmΛ amaasi uucami.

76 Dai aapi giñmara poduucai gΔiimΔdamu oodami Diuusi ΔbaitΔcΔaacami ñiooquituldiadamigadΔ.

Aapi baitΔqui imia agai ΔtΔaanΔdami dai mΔΔ aagida agai oodami sai bai gΔnduucana dai siΔΔscadΔ mΔΔ diviagi ΔtΔaanΔdami sai cΔΔgacΔrΔ miaadΔgidana.

77 Dai maatΔtulda agai aapi oodami sai Diuusi Δgai dai cΔΔgacΔrΔ gΔrvuvidi.

Dai gΔroigΔldi vΔΔsi gΔrsoimaascamiga.

78 Diuusi gΔrooga sΔΔlicΔdΔ gΔroigΔdai dai soigΔΔlidi aatΔmΔcΔdΔ cascΔdΔ gΔrootosi gΔmara tΔvaagiaiñdΔrΔ.

79 Sai gΔraagidana isducatai Diuusi soicΔi oodami sai cΔΔga gΔntΔtΔgitocana tΔsai vaavoituda-cai maiiimΔna Diaavora ΔΔmadu.

CascΔdΔ povueeyi Diuusi tΔsai ΔΔmadu ajioopaiña. Ascaiti Zacaría.

⁸⁰ Dai gΔΔlimi Δali gΔΔli dai vΔΔs tasai vaamioma bΔΔjimi gΔtΔgitoidaga. Dai aidΔsi cagΔΔ Δgai oidi-gana oidatu asta aidΔsi gΔaagacai aagidi Δgai Diu-usi ñiooquidΔ Δjudidíu. Dai mΔΔ diviacai aagidi Δgai ismaacΔdΔ aagidi Diuusi isaagida Δgai.

2

¹ AidΔsi vuusai Vuaana aidΔ Augusto ΔrgΔΔ baitΔcΔaacamicatadai RoomΔrΔ. Dai Δgai tΔjai gΔsonΔrΔ guucacamiga sai ΔΔcaldana Δoodami dai oojana istΔtΔgidu.

² AidΔ ΔrtucamidΔrΔcatadai mΔsiΔcaldΔ agai vΔΔsi Δoodami oidi daama oidacami. AidΔmΔsi Δcali Δoodami aidΔ ΔSireñio Δrcaigicatadai Siriana.

³ MΛtai tΛjai Λoodami sai iimΛna siaaco vuvaaja mΛsai Λcaldana.

⁴ CascΛdΛ ii ΛOsee NasareetaiñdΛrΛ Galilea dΛvΛΛriaiñdΛrΛ Beleenamu Judeea dΛvΛΛriΛrΛ. Davicaru ΛrBeleenΛrΛ vuusaicami dai ΛOsee ΛrcajiudadΛ Davicaru cascΛdΛ ii Λgai Beleenamu mΛsai Λcaldana.

⁵ Dai ΛOsee vaidacai María Beleenamu. Casi ΛrgΛncuucunacamicatadai Λgai dΛmos maiquiaa Λmapai oidacatadai. Dai María cayoga dueeyitadai.

⁶⁻⁷ Aidasi aayi Λgai BeleenΛrΛ camaitiipucatadai siaaco gΛnuuliña Λgai cascΛdΛ caapayu quiidiΛrΛ gΛnuuli Λgai. Dai aidasi quiaa mΛΛca daraajatadai Λgai, tai caaayi istuigaco duaadia agaitadai María dai dueeyi. Λgai ΛrtuucamidΛrΛ maradΛcatadai tai biisa dai ami siaaco gacuaadana caapayu ami vooda.

⁸ Dai Beleena maigovai oidigana ajioopaitadai pastutuuru dai nuucadacatadai gΛnsosoiga cañiiru tucarΛ.

⁹ Tai todian duucai gΛmaasitu Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ Λpastutuuru vuitapi. Tai Diuusi gΛguvucadacΛdΛ cuudan duí ami siaaco daraajatadai Λgai tai duduaadimu Λpastutuuru.

¹⁰ Tai potΛtΛdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ:

—MaitavΛr duduaadicuda aapimΛ. AanΛ angΛnbΛidati cΛΛga ñiiooqui dai idi ñiiooquicΛdΛ aliΛ baigΛnΛliadamu aapimΛ dai vΛΛsi Λoidacami oidi daama.

¹¹ ΛΛquiapo moquiiyΛrΛ siaaco oidacatadai Davicaru ΛΛquioma movuusai Λmo cΛΛgacΛrΛ gΛnvuviaadamiga. Λgai ΛrgΛntΛaanΛdamiga

Cristo. ΔCristo icaidaga Δmo gΔΔ tΔaanΔdami ismaacΔΔ Δcovai vuusaitu Diuusi sai cΔΔgacΔΔ gavuvaidiña.

¹² Mo siaaco gacuaadana Δcaapayu mo caatΔcamu Δali gΔΔli biisapicami sitΔΔgimu aapimΔ dai poduucai maatΔmu aapimΔ sai ismaacΔΔ gΔnaagidi aanΔ sΔΔlicΔΔ Δrvaavoi —astΔΔdai ΔDiuusi tΔaañicarudΔ.

¹³ Mosai cuugaida ñiioo Δgai tai mui vaamioma gΔnmaasitu Diuusi tΔtΔaañicarudΔ daidΔ itΔΔdai Δgai Δpastutuuru:

¹⁴ MΔΔ tΔvaagiΔΔ vΔΔsi Diuusi tΔtΔaañicarudΔ cΔΔga ñiioocai Diuusi vui.

Dai sivi tami oidigi daama Diuusi cΔΔgacΔΔ nΔidi oodami.

CascΔΔ sivi gia cacΔΔga gΔniibΔstacan taadacamu gooidacami.

Ascaiti ΔDiuusi tΔtΔaañicarudΔ.

¹⁵ Aidasi iji Δgai abiaadΔΔ tΔvaagiamu vaidΔ Δpastutuuru aipaco gΔnaagidi daidΔ icaiti:

—TiimΔda gaamu moocoro Beleenamu dai nΔida istumaasi asducatai ΔpΔdui goovai ismaacΔΔ gΔraagidi Diuusi —ascaiti Δpastutuuru.

¹⁶ Dai otoma iji dai cavami iji dai mΔΔca tΔΔ Δgai ΔMaría dai ΔOsee dai Δali siΔΔñi mo caatΔcatadai siaaco gacuaadana Δcaapayu.

¹⁷ MostΔΔgacai Δpastutuuru Δgai otoma aagidi ΔMaría Δmadu ΔOsee iscaiti ΔDiuusi tΔtΔaañicarudΔ aagaitai Δali siΔΔñi.

¹⁸ Dai vΔΔscatai ismaacΔΔ caí ismaacΔΔ aagai Δpastutuuru camaitΔΔ isducatai gΔntΔΔgituagi.

¹⁹ Dai ΔMaría maiugu tΔgitocana istumaasi ΔpΔdui.

20 Aidasi caapamu aa suuli apastutuuru voiyamu iimaitai siaa duutudaimi agai Diuusi dai caga aatagi aatagaimi agai Diuusi vataravasicada ismaacada taa agai dai caa. Vasi povdui isducatai aagidi Diuusi taañicarudacada.

21 Matai bo mamacova tasaicada iquit tuucugada ali siñi dai Suusi taitai. Maiquiaa nonoacatai María abiaadara aagidi Diuusi taañicarudasai Suusi taana cascada Suusi taita agai.

22 Dai aidasi casi idui agai vasi isducatai aagai Moseesacaru sallicamigadara saida ivuaadana vasi looqui silascada maamatadagi amaasi bllcai agai ali galli Jerusaleenamu. Dai ami agaa quiupaigadara judidíu itadai agai Diuusi:

—Aatama ipalidi sai garmara vascara galagidiña —astadai.

23 Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidara sai vasi judidíu maamarada tucamidara isarcalicagi sai viaacatadai isivuaadagi Diuusi aa duiñdad.

24 Iji agai dai dasda agai Diuusi gooca voutu dai gooca tutuugu poduucai isduucai oojisi Diuusi ñiooquidara.

25 Mo Jerusaleenara oidacatadai amo cali Simuñi taagiducami. Dai caga agidiña Diuusi dai siaa duutudai. Dai agai gamoco lara ismaacada nanaracatadai isdiviagi amaadutai dai soiñagi judidíu vai agai agi gataandavara. Dai Diuusi Ibadada amadu daacatadai Simuñi.

26 Dai caaagiditadai Diuusi IbΛadΛ Simuñi sai maiquiaa muucucai Λgai tΛΛgia agaitadai ΛCristo ismaacΛdΛ ootosa agai Diuusi.

27 Dai Diuusi IbΛadΛ ootoi Simuñi ΛgΛΛ quiu-upaigadΛamu judidíu. Tai aidΛ ami dada Osee ΛΛmadu María dai bΛΛcati Λali gΛΛli daidΛ iduñia agai isducatai viituli Moseesacaru.

28 Tai ΛSimuñi bΛi Λali siΛΛñi dai siaa duutuli Diuusi dai potΛΛdai Λgai Diuusi:

29 TΛaanΛdami, aanΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi giñaaagidi aapi. Sivi gia cacΛΛga baigiñΛliaracΛdΛ muuquimu aanΛ. Casi iñtΛΛgi aapi ismaacΛdΛ giñaaagidi cascΛdΛ.

30 CatΛΛ aanΛ idi cΛΛgacΛrΛ vuviaadami

31 IsmaacΛdΛ ootosi aapi vΛΛsi oidi daama oidacami.

32 Idi maatΛtuldamu Λgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu gΛñiooqui. Dai idi cΛΛga ñioocadamu gΛmaamara judidíu vΛΛtarΛ.

AstΛΛdai Simuñi.

33 DaidΛ ΛdΛΛdΛdΛ Suusi maitΛΛ isducatai gΛntΛΛgituagi caΛcai istumaasi aagai Simuñi aagaitai ΛmaradΛ.

34 TaidΛ ΛSimuñi itΛΛdai:

—Vai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña —astΛΛdai.

Dai gooquiΛrΛ itΛΛdai Λgai ΛMaría Λagi:

—SiΛΛscadΛ gΛΛliagi idi ali siΛΛñi ismaacΛdΛ ootoi Diuusi muidutai judidíu cΛΛgacΛrΛ vuvaaquimu idicΛdΛ dai aa mui maicΛΛgacΛrΛ vuvaaquimu dai muidutai vui ñioocadamu.

35 Dai poduucai gΛmaatΛmu isducatai gΛntΛΛgitoi Λoodami. Dai aapi sΛΛlicΛdΛ gΛaimu soiΛliaragai —astΛΛdai Simuñi ΛMaría.

36 Ami Jerusaleen^{ΛΓΛ} oidacatadai ^Λmo oocodami Aana t^{ΛΛ}giducami. ^Λgai ^ΛrPanuelicaru marad^Λcatadai daid^Λ ^Λrcajiudad^Λ Asielicaru. Dai ^Λgai ^ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λcatadai. Aid^Λsid^Λ ^Λrt^Λjicatadai cunai ^Λgai ^Λmo c^{ΛΛ}li. Dai bo cuvaracami uumigic^{ΛΔ} viuudutu.

37 Dai aid^Λ camaaco coobai dan maacova uumigi viaacatadai. Dai v^{ΛΛ}s tasai maitacuaadatai aim^Λraiña ^Λgai ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^Λamu ^Λjudidíu dai daan^Λiña Diuusi sai soic^Λiña dai siaa duutudaiña Diuusi.

38 Aid^Λsi quiaa ami ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^{ΛΓΛ} judidíu guucacatadai Suusi d^{ΛΔ}d^{ΛΔ} ^{ΛΛ}madu Simuñi tai ami divia ^ΛAana dai ^{ΛΛ}p^Λga siaa duutuli Diuusi dai gooqui^{ΛΓΛ} ii dai m^{ΛΛ} aagidi v^{ΛΛ}si ^ΛJerusaleen^{ΛΓΛ} oidacami ismaac^{ΛΔ} ^{ΛΛ}racatadai isDiuusi c^{ΛΛ}gac^{ΛΓΛ} vuvaidagi aagaitai ^ΛSuusi.

39 Aid^Λsi canaato Osee ^{ΛΛ}madu María v^{ΛΛ}si ismaac^{ΛΔ} aagai Diuusi ñiooquid^{ΛΓΛ} canoonora Nasareetamu Galilea d^Λv^{ΛΛ}ri^{ΛΓΛ}.

40 Vaid^Λ ^Λali g^{ΛΛ}li g^{ΛΛ}limi dai c^{ΛΛ}ga b^{ΛΛ}jimi g^Λt^Λgitoidaga dai Diuusi c^{ΛΛ}gac^{ΛΓΛ} n^Λidi.

41 V^{ΛΛ}si uumigi mosaaj^Λiña ^Λg^{ΛΛ} siaa duudagad^Λ judidíu vai ajioopaiña d^{ΛΔ}d^{ΛΔ} ^ΛSuusi Jerusaleenamu.

42 Dai ^Λmo imidagai caviaacatadai ^ΛSuusi baivustaama dan gooca uumigi aid^Λsi aayi istuigaco ajioopaiña ^Λgai Jerusaleenamu.

43 Dai cadaivunucai ^Λg^{ΛΛ} siaa duudagai tai cav^{ΛΛ}si noonora ^Λoodami tai ^ΛSuusi

anaasi Jerusaleen_ΛΛ_Λ vii. Daid_Λ _ΛΔ_ΛΔ_ΛΔ_Λ maimaat_Λcatadai ismom_ΛΛ_Λca vii _ΛSuusi.

⁴⁴ Pov_ΛΛ_Λlidadai _ΛΔ_ΛΔ_ΛΔ_Λ sid_Λ _ΛSuusi _Λoodami saagida im_Λitadai dai _Λmo tasai iji. Dai gaa _Λgai _ΛSuusi _Λoodami saagida dai t_Λcacaimi g_Λnaaduñi dai aa oodami ismaac_ΛΔ_Λ maat_Λcatadai _Λgai,

⁴⁵ dai mait_ΛΛ. Dai _Λpamu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga _Λgai.

⁴⁶ Vaica tasai gaa daida t_ΛΛ vai _Λg_ΛΛ quiuu-paigad_Λr_Λ _Λjudidíu daacatadai Suusi _ΛΛ_Λmadu ismaac_ΛΔ_Λ gamamaat_Λtuldi Diuusi ñiooquid_Λ. Dai c_ΛΛga g_Λt_Λgito ca_Λ dai t_Λcacai _ΛΛp_Λ.

⁴⁷ Dai v_ΛΛscatai ismaac_ΛΔ_Λ ca_Λ ismaac_ΛΔ_Λ aag_Λai _ΛSuusi camait_ΛΛ isducatai g_Λnt_Λt_Λgituagi. Dai pov_ΛΛ_Λlidi ducatai mos_ΛΛ c_ΛΛgadu goovai mood_Λ dai mos_ΛΛ c_ΛΛga gaaa nonoragidi m_Λstumaasi t_Λcacai, as_ΛΛ_Λlidi.

⁴⁸ Aid_Λsi _ΛΔ_ΛΔ_ΛΔ_Λ t_ΛΛ _ΛSuusi poduucai g_Λnt_Λt_Λgitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucai g_Λnt_Λt_Λgitoi. Daid_Λ _ΛΔ_ΛΔ_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Giñmara tuip_Λsi pov_Λrduuñi? G_Λooca _ΛΛ_Λmadu aan_Λ ali_Λ duduadimucataidai g_Λgaagaitai —ast_Λt_Λdai María.

⁴⁹ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—¿Tuim_Λsid_Λ giñgaagai? ¿Maitam_Λsmaat_Λ aapim_Λ isviaa aan_Λ isiduñiagi istumaasi giñt_Λjai giñooca? —ast_Λt_Λdai.

⁵⁰ Taid_Λ _ΛΔ_ΛΔ_ΛΔ_Λ maimaat_Λ caí istumaasi aagidi _ΛSuusi maimaat_Λcatadai _Λgai isDiuusi g_Λooga aag_Λai _Λgai.

⁵¹ Taida oí _ΛSuusi g_ΛΔ_ΛΔ_Λ gaamu Nasareetamu dai apiam_Λo_Λsi c_ΛΛga _ΛΛgidi g_ΛΔ_ΛΔ_Λ. Daid_Λ _ΛΔ_ΛΔ_Λ

maiugu tigitocana vΛasi isducatai apvueeyi dai istumaasi aagaiña ΛSuusi.

⁵² DaidΛ ΛSuusi gΛlimi dai vaamioma bΛjimi gΛtigitoidaga dai Diuusi cΛgacΛrΛ nΛidi ΛSuusi daidΛ aoodami Λcaa cΛgacΛrΛ nΛidi ΛpΛ.

3

¹ AidΛsi ΛTiverio Sesara aragΛΛ baitΛcΛaacamicatadai RoomΛrΛ. Cabaivustaama dan taama uumigi daacatadai Λgai, vaidΛ Ponsio Pilaato arcaigicatadai JudeeΛrΛ, vaidΛ EroodΛsi arcaigicatadai GalileeΛrΛ, vaidΛ ΛPiili EroodΛsi suculidΛ arcaigicatadai ItureeΛrΛ Λmadu TraconiitΛrΛ, vaidΛ Lisaaniasi arcaigicatadai AviliĩiΛrΛ,

² vaidΛ Aanasi Λmadu Caifasi arbaitΛguucacamigadΛcatadai apapaali. Dai aidΛ ΛVuaana Zacaríá maradΛ oidigana oidacatadai taidΛ Diuusi ootosi Λmo ñiooqui.

³ DaidΛ ΛVuaana muiyapΛrΛ aimΛraiña Λqui Jordán ugidiana, dai aagidiña aoodami sai Λma duucaí gΛntΛtigitona dai camaisoimaasi ivuaadana sai Diuusi oigaldana vΛasi soimaascamigadΛ dai sai gΛnvapaconana sai nΛidiña aoodami iscaΛma duucaí gΛntΛtigitito dai camaisomaasi ivuaada agai.

⁴ Isducatai aagaitadai Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ siduuñia agai Vuaana mospovΛdui. Agai aduucái ooja:
Diuusi ootosa agai Λmo cΛli sai oidigana
gamamaatΛtuldiña dai poduucái
gaaagidamu Λgai:

“SiΛΛscadΛ Λoodami nΛnΛracagi isdiviagi Λmo
baitΛcΛaacami gΛaagai isbaiduiñdiagi
voogΛΔ.

Poduucai ΛpΛ gΛaagai mΛsbaiduiñdiagi
gΛniibΔdaga caotoma divia agai
gΛrtΛaanΛdamiga cascΔΔ.

⁵ SiΛΛscadΛ baiduiñdiagi ΛbaitΛcΛaacami voogΛΔ
siaaco dΔdΛcagiga gΛaagai iscΛga
tΛpaalicadagi.

Dai siaacoga tuutuvidaca gΛaagai iscΛga
tΛpaalicadagi.

Dai siaacoga noonoliñicagi voi gΛaagai issΛli
tΛquiagi.

Dai poduucai ΛpΛ gΛaagai isbaiduiñdiagi Λoodami
gΛniibΔdaga.

⁶ Dai vΛasi Λoodami oidi daama oidacami
maatΛmu isDiuusi ΛrΛgai ismaacΔΔ
cΛgacΛrΛ gavuvaidi”.

Ascaiti Isaía ojadΛ.

⁷ Aidasi vuvaaja Λoodami gΛnquiiquiaiñdΛrΛ sai
vapaconana ΛVuaana taidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—AapimΛ ismaacΔΔ daivΛi tami ansai
gΛnvapaconana Λpan ducami coocoyi ismaacΔΔ
vopooyi siuu duucu camΛΛjidagi vasoi poliditai
sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gΛntaatatulda
agai. ΛpΛga gΛaagai issΛlicΔΔ Λma duucai
gΛntΛgituagi aapimΛ dai camaisoimaasi
ivuaadagi.

⁸ GΛaagai mΛscΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ
vai nΛidiña aa mΛscΛma duucai gΛntΛgito
dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai
maitavΛr gΛnaagiada aapimΛ aipacoga mΛsaidΛ
ΛrAvraañcaru cajiudadΛ sai cascΔΔ cΛgacΛrΛ

gannaidi Diuusi. Aan angnaagidi sai asta gojoodai ismaacada modaraaja caga istutuidi Diuusi isidunñiagi Avraañicarü cajiudad isipaliadagi.

⁹ Diuusi cabai gaduu issoimaa taatatuldagi maicaa tuutiacada apan duucai amo calli ismaacada guicutai uusi ismaacada maicagadu iibiada dai mamaidi. Poduucai Diuusi ootosamu aoodami ismaacada soimaasi ivueeyi maca siaaco tomastuigaco macana tai —astadai AVuaana.

¹⁰ Amaasi aoodami tacacai AVuaana daida itadai:

—¿Tuma duuna aatama sividao? —astadai.

¹¹ Taid AVuaana aa noragi daida itadai:

—Agai ismaacada gviida gooca vaapasaragai glaagai isoidagi amoco agai ismaacada maiviaa dai agai ismaacada gviidacagi cuadagai glaagai isaa oidagi ismaacada maitviida —astadai AVuaana.

¹² Tai dada amoco tumiñsi vuudami sai vapacóna AVuaana daida itadai:

—Mamaatuldiam, ¿tuma duuna aatama? —astadai.

¹³ Taid AVuaana aa noragi daida itadai:

—Maitavaamioma gtaanai tumiñsi mosacaasi siasi maigarsi msgataanadagi —astadai AVuaana.

¹⁴ Tai dada sandaaru ap dai tacacai ap:

—¿Dai aatama tuma duuna? —astadai.

Taid AVuaana itadai:

—Maitavar asiada apima aoodami tomali amo istumaasi guvucadacada tomali mitaagai msgapiar vuupada ismaacada maigapilar vata,

baiyomav^{ar} baig^{an}liada ^Λgaic^{ad}Λ ^mΛsmaac^{ad}Λ gamait^{ac}ai —ast^{at}adai.

15 V^Λasi ^Λoodami camaat^{ac}atadai isDiuusi ootosa agai ^ΛCristo dai can^{an}aracatadai dai casc^{ad}Λ pov^{an}aliditadai said^Λ ^ΛVuaana ^{ar}agai.

16 D^Λmos ^ΛVuaana pot^{at}adai v^Λascatai:

—Aan^Λ gia suudagic^{ad}Λ g^{an}vapaconai d^Λmos divia agai ^Λmai ismaac^{ad}Λ g^{an}vapacona agai Diuusi Ib^{ad}ac^{ad}Λ sai g^{an}Λmadu daacana Diuusi Ib^{ad}Λ. Dai ^Λgai vaa n^Λida agai oodami ismaac^{ad}Λ ^{ar}c^Λga ivuaadami dai ismaac^{ad}Λ ^{ar}maic^Λga ivuaadami. ^Λgai vaamioma viaa guvucadagai iⁿsaan^Λ. Aan^Λ maitistutuidi si^Λsi istutuidi ^Λgai. Aan^Λ tomali maiviaa s^Λlicami isuupasdagi susuusacad^Λ gigiaaragad^Λ.

17 ^Λmo c^Λli ismaac^{ad}Λ c^Λlivai t^Λligi bai tueeyi ^{at}ligi daid^Λ ^Λcosad^Λ m^Λm^Λidi. Poduucai iduⁿia agai ^Λgai ismaac^{ad}Λ divia agai ^Λoodamic^{ad}Λ. Ismaac^{ad}Λ vaavoitudai ^Λgai iimia agai t^Λvaagiamu dai ismaac^{ad}Λ maivaavoitudai Diaavora ^Λmadu iimi agai ^Λgai siaaco tomali ^Λmo imidagai maitutucui ^{at}ai —ast^{at}adai ^ΛVuaana ^Λoodami.

18 Dai poduucai dai mui vaamioma ⁿiooqui c^Λagaducami aagidi ^ΛVuaana ^Λoodami.

19 Dai aagidi ^Λgai ^Λpr^Λ ^Λcaigi Erood^Λsi sai alia soimaasi idui ^Λgai ^Λsidacai g^Λsuculi Piili ooⁿigad^Λ Erodiiasi, dai sai ^Λma maasi soimaascami idui ^Λgai ^Λpr^Λ.

20 Gooqui^{ar}Λ vaamioma soimaasi idui ^ΛErood^Λsi maisacai ^ΛVuaana.

21 D^Λmos aid^Λsi maiquiaa g^Λmaisatu ^ΛVuaana ^Λgai vapacoi mui oodami dai vacoi ^ΛSuusi ^Λpr^Λ.

Vaid Δ Δ Suusi gadaan Δ itadai Diuusi dai aid Δ si gadaan Δ itadai Δ gai Diuusi tai g Δ cupiooco Δ t Δ vaagi,

²² tai Diuusi Ib Δ ad Δ t Δ vai Δ Suusi daama Δ mo tugu maasi. Tai caidatu Δ mo ñiooqui t Δ vaagiaiñ Δ r Δ dai pocaiti:

—Aapiap Δ Δ rgiñmara nai ali Δ si g Δ oig Δ dai aan Δ dai ali Δ baigiñ Δ lidi aan Δ aapic Δ d Δ —ascaiti Δ ñiooqui.

— — —
²³ Suusi viaacatadai par Δ Δ mo coobai dan baivustaama uumigi aid Δ si g Δ aaga g Δ aa duiñdaga. Dai po Δ lidadai Δ oodami is Δ gai Δ rOsee marad Δ . Δ Osee Δ rmarad Δ Elicaru,

²⁴ ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Maatatacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Levicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Melquicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Anacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Osecaru,

²⁵ ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Matatiiasicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Amoosicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Naumacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Eslicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Nagaicaru,

²⁶ ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Maatacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Matatiiasicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Semeicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Osecaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Uudacaru,

²⁷ ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Oanacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Resacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Sorovaveelicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Salatieelicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Nelicaru,

28 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Melquicaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Adicaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Cosaamacaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Elimoodamacaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Eracaru,

29 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Osuecaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Elieesicaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Oorimacaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Mataatacaru,

30 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Levícaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Simeoñicaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Uudacaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Oseecaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Onanacaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Eliaaquimacaru,

31 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Meliacaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Mainanacaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Mataatacaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Nataanacaru,

32 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Davicaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Isaícaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Obedicaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Boosocaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Salimoonocaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Naasonocaru,

33 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Ami-
 nadaavacaru, ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai
 Araamacaru, ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai
 Esiroomacaru, ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai
 Paresicaru, ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai
 Uudacaru.

34 Ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Jacocaru,
 ismaac Δ d Δ Δ rm Δ rad Δ catadai Isaacaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Avraañicaru, ismaac Δ d Δ
 Δ rm Δ rad Δ catadai Tarecaru, ismaac Δ d Δ

ΛrmaradΛcatadai Nacoracaru,

³⁵ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Serugacaru,
 ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Raagacaru,
 ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Peleegacaru,
 ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Eveelicaru,
 ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Salacaru,

³⁶ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Cainanacaru,
 ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Arapaajadacaru,
 ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Semicaru,
 ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Noecaru, ismaacΛdΛ
 ΛrmaradΛcatadai Lamecaru,

³⁷ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Ma-
 tusaleenacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
 Enoococaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
 Areedicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
 Maalaleelicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
 Cainanacaru,

³⁸ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Enoosicaru,
 ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Setacaru, ismaacΛdΛ
 ΛrmaradΛcatadai Adáñicaru, ismaacΛdΛ
 ΛrmaradΛcatadai Diuusi Λgai idui Adáñi cascΛdΛ.

4

¹ TaidΛ ΛSuusi ii Λaqui JordánaiñdΛrΛ vaidΛ Diu-
 usi IbΛadΛ Λmadu daacatadai dai Λgai vaa Diuusi
 IbΛadΛ vaidacai oidigamu.

² Amaasi aidΛsi mΛΛ oidigana divia Λgai anaasi
 daja goo coobai tasai. Dai siΛΛqui tasai daja Λgai
 camosaagidiña ΛDiaavora siduñia Λgai soimaasi.
 Dai siΛΛqui tasai daja Λgai oidigana Λcaaqui tasai
 maitauu Λgai. Dai asta Λcaaqui tasaicΛdΛ aayi
 biuugigai.

³ Amaasi ΛDiaavora itΛtdai:

—Isaapi arDiuusi marada di aagidañi goojoodai vai tascali ganaatona —astatadai adiaavora.

⁴Taid adiaavora aa noragi daid itadai:

—Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Maisiu mosca tascalicad istutuidi oodami isoidacagi, gaagiava Diuusi ñiooquidara”, ascaiti Diuusi ñiooquidara —astatadai Suusi.

⁵Aid adiaavora vaidacai adiaavora amo ga tuvidacamu dai abiaadara tatagidi vasi gagar tataanadami ismaacad oidaga oidigi daama dai vasi oodami ismaacad taaanai atataanadami.

⁶Daid adiaavora itadai:

—Vasi goovai ismaacad gatagidi aan, aanargiñtuidaga. Aan istutuidi ismaquia agi sioora maquia inliada aan. Aapi angamaquiagi vasi goovai paida artaanadamica.

⁷Isaapi gatootonacad calquivagi giñvuidara daid giñsaa duutudagi vasi argatuidacamu goovai —astatadai adiaavora.

⁸Taid adiaavora aa noragi daid itadai:

—Imadañi tabiaadara aapi diaavora poducacai oojisi Diuusi ñiooquidara: “Siaavar duutuada aapim ganDiuusiga dai mosca agai amoco avar agiada” —astatadai adiaavora.

⁹Dai gooquidara vaidacai adiaavora adiaavora Jerusaleenamu. Dai ami aga quiuupaigadara judidíu daama tasagi daid itadai:

—Isaapi arDiuusi marada di, tabiaadara matana gasi tuduid.

¹⁰Poducacai oojisi Diuusi ñiooquidara:

Diuusi ootosamu gatataañicaru vaidan nuucaticana.

11 Sig^Λdaagiadamu ^Λgai g^Λnnoonovic^Λd^Λ pai mais-
araana g^{ΛΛ}caso ^Λmo odiaba.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ —ast^Λt^Λdai
^ΛDiaavora.

12 Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ di:
“Mait^Λaagai p^Λsaagiadagi Diuusi said^Λ iduuna
^Λmo istumaasi mos^Λida ^Λliditai sabai giduuna”
—ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

13 Amaasi ^ΛDiaavora camait^Λagacai isducatai
soimaasi iduiñtuldagi ^ΛSuusi dagito chi^Λqui tasai.

14 Taid^Λ ^ΛSuusi ^Λpamu aa g^Λi Galileeamu. Daid^Λ
Diuusi Ib^Λad^Λ ^Λmadu daacatadai casc^Λd^Λ viaa
^Λgai guvucadad^Λ Diuusi. Dai v^Λasi Galilee^Λr^Λ oida-
cami dai v^Λasi ^Λmap^Λc^Λr^Λ sicoli Galilea oidacami
maí istumaasi ivuaadatadai ^Λgai.

15 Dai ami Galilee^Λr^Λ ^ΛSuusi aipaco aim^Λraiña
judidíu quiuupaigad^Λr^Λ dai gamamaat^Λtuldiña
Diuusi ñiooquid^Λ dai v^Λascatai go^Λ c^Λlga ñiooqui
aagaiña aagaitai ^ΛSuusi.

16 Amaasi ^ΛSuusi aayi Nasareetana siaaco
g^Λ ^Λgai. Dai aid^Λsi aayi ib^Λstaragai tas^Λr^Λ ii
^Λgai judidíu quiuupaigad^Λamu ^Λgi poduucai
g^Λviidacatadai ^Λgai casc^Λd^Λ. Dai c^Λquiva dai aaga
agai oojai.

17 Taid^Λ ^Λnuucadacami ^Λliliivru maa
^Λliivru ismaac^Λd^Λ ooja Isai^Λcaru Diuusi
ñiooquituldiadamigad^Λ. Vai ^Λgai n^Λn^Λidi dai t^Λ
siaaco aduucai oojisi:

18 Diuusi Ib^Λad^Λ giñ^Λmadu daja.

Diuusi ʌcovai giñvuusaitu ansai aanʌ imʌna dai aagidana ʌcʌʌgaduʌdʌ ñiooqui ismaacʌdʌ ʌgito sioorʌ soicʌdagi vaidʌ ivuaada ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi.

Dai ansai aagidana aanʌ ʌgai ismaacʌdʌ maa-maisaca ʌDiaavora sai casi istutuidi isvu-vaquiagi.

Dai ansai nʌnʌaavatudana ismaacʌdʌ maiñʌnʌeeyi.

Dai ansai soiñana mʌsmaacʌdʌ soi duuca nʌidi.

¹⁹ Dai ansai aagidana aanʌ ʌoodami sai caaayi istuigaco Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌijada ʌgai vʌʌscatai.

Ascaiti ʌoojai.

²⁰ Amaasi ʌSuusi cuu ʌliivru dai gatʌʌgi dai daiva. Dai vʌʌscatai ismaacʌdʌ ami daraajatadai apianʌnʌidi ʌSuusi.

²¹ Tai ʌgai ñioo daidʌ itʌi:

—Siviat caaayi aapimʌ gʌnsaagida ismaacʌdʌ ooja Isaíacaru —astʌtʌdai ʌSuusi.

²² Vai vʌʌscatai cʌʌga ñioocai aagaitai ʌSuusi dai maitʌʌ isducatai gʌntʌtʌgituagi caʌcatai ismosʌʌ cʌʌga ñioocai ʌSuusi. Dai aipaco gʌnaagidi daidʌ icaiti:

—Cʌʌ maatʌ aatʌmʌ idi cʌʌli sidʌ ʌrOsee maradʌ daidʌ ʌrtami oidacami —ascaiti ʌoodami.

²³ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Sʌʌlicʌdʌ povai iñtʌtʌadamu aapimʌ: “Pʌssʌʌlicʌdʌ istutuidi isiduñiagi gomaasi di, iduñiñi”. Dai povai iñtʌtʌadamu aapimʌ ʌʌpʌ: “Tami siaaco ʌrgʌʌracami aapi igiduñi ʌʌpʌ istumaasi caʌ aatʌmʌ saidʌ idui aapi Capernaumʌrʌ”, iñtʌtʌadamu aapimʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

24 Daid Δ Δ Suusi vaamioma ñioo daid Δ it Δ t Δ dai:
 —S Δ lic Δ d Δ ava Δ rvaavoi ismaac Δ d Δ g Δ naagidi
 aan Δ sai si Δ scad Δ gamamaat Δ tuldiadagi Δ mo
 Diuusi ñiooquituldiadamigad Δ Δ gi g Δ d Δ v Δ rag Δ r Δ
 mai Δ giditai ca Δ cana Δ oodami.

25 Goovai ismaac Δ d Δ g Δ naagidi aan Δ gia
 s Δ lic Δ d Δ Δ rvaavoi. Δ quioma ali Δ ii biuugigai
 Isireli d Δ v Δ ri Δ r Δ , maiduudu vaica uumigi dan
 taucami casc Δ d Δ . Vai aid Δ oidacatadai Eliasicaru
 dai muiducatadai vipiuudu Δ Δ p Δ .

26 Taid Δ Diuusi maiotoi Eliasicaru tomali Δ mo
 viuudu quiidiamu anaasi issoiñagi Δ gai dai baiy-
 oma sib Δ coga ootoi Δ gai Δ mo viuudu quiidiamu
 Sarepat Δ r Δ Sidóni d Δ v Δ ri Δ r Δ sai soiñana.

27 Dai aid Δ si quiaa oidacatadai Eliasicaru
 mui judidíu viaacatadai Δ coocodagai ismaac Δ d Δ
 duvaldi gatuucuga. Tai v Δ scar Δ tomali
 Δ maadutai Δ gai maiduaadi Eliasicaru dai
 baiyoma duaadi Δ mai sib Δ aco oidacami Naamán
 t Δ giducami Siri Δ r Δ oidacami —ascaiti Δ Suusi.

28 Dai goovai ismaac Δ d Δ aa Δ Suusi ca Δ Δ oodami
 dai s Δ lic Δ d Δ baacoi vui.

29 Dai v Δ scatai guuquiva dai goguaama vaidacai
 Δ Suusi dai vuusaitu Nasaretaiñd Δ r Δ . Nasa-
 reeta Δ ruranacatadai. M Δ tai t Δ sagi Δ Suusi Δ mo
 vavuana dai abiaad Δ r Δ m Δ tana daituda agaitadai.

30 Taid Δ Δ Suusi mossaagida daivusai Δ oodami
 dai daivunu ii.

31 Amaasi ii Δ Suusi Capernaumamu Galilea
 d Δ v Δ ri Δ r Δ . Dai ami mamaat Δ tuldi Δ oodami Diu-
 usi ñiooquid Δ Δ mo ib Δ staragai tas Δ r Δ .

32 Tai camait Δ Δ oodami isducatai
 g Δ nt Δ g Δ ituagi ca Δ catai isducatai gamamaat Δ tuldi

Λgai dai Λpan ΛΛsi cΛΛga ñioocaitai Λmo guvucadagai viaacami.

³³ Dai ami judidíu quiuupaigadΛrΛ daacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai gΛgΛrΛ iiña daidΛ icaiti:

³⁴ —GΛrdagitoñi. ¿Tuiρasi divia aapi dai gΛroojotuldi aapi Suusi NasareetΛrΛ oidacami? ¿GΛrugiuga pΛsilidi aapi diviacai? AanΛ gia cΛΛga gΛmaatΛ aapi. AapiapΛ ΛrΛco vuusaidadΛ Diuusi ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti ΛDiaavora tΛaañicarudΛ.

³⁵ TaidΛ ΛSuusi bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Maitiñioocada. Dagitoñi gocΛΛli —astatΛdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dΛvΛΛrapi daitu ΛcΛΛli vΛΛsi Λoodami vuitapi dai vuusai ΛcΛΛliaiñdΛrΛ dai daivunu ii. Dai vΛΛscΛrΛ tomali Λmo soimaasi maitiduuñi.

³⁶ Tai vΛΛsi Λoodami duduaadimu dai aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ispoduucai ñioocadagi? Ducatai istutuidi gocΛΛli istΛaanΛdagi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ mosΛΛ guvucadacΛdΛ vai goDiaavora tΛtΛaañicarudΛ Λgidi dai otoma vuvacΛi —ascaiti Λoodami.

³⁷ DaidΛ Λoodami vΛΛsi aipaco oidacami aata-gaiña dai aagaiña ΛSuusi.

³⁸ Amaasi ΛSuusi vuusai ami judidíu quiuupaigadΛaiñdΛrΛ dai ii Simuñi quiidiamu. VaidΛ ΛSimuñi tuumudΛ sΛΛlicΛdΛ coococatadai oiditadai toiñdagai. VaidΛ ΛaaduñdΛ ΛcoocoadΛ daañimi ΛSuusi sai duaaidana.

39 Taid^Λ ^ΛSuusi miaad^Λ^Λ c^Λquiva dai duaadi tai otoma dagito ^Λtoiñdagai. Tai otoma vañi ^Λooqui dai bibi g^Λdadidacami.

40 Dai aid^Λ ^Λc^Λ^Λ urunoco duupidatai tasai m^Λtai mui v^Λuapi ^ΛSuusi coococoidad^Λ mui naana maasi coocodagai v^Λiaacami. Vaid^Λ ^ΛSuusi mostaatamai ^Λcoococoidad^Λ tuutucugad^Λ g^Λnoonovic^Λ^Λ vai duduaad^Λi.

41 Dai muidutai ^Λcoococoidad^Λaiñd^Λ^Λ vuvaja Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ. Dai g^Λg^Λ^Λ ñioocai ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ daid^Λ it^Λ^Λdai ^ΛSuusi:

—Aapiar^Λ ^Λrmarad^Λ Diuusi —ast^Λ^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi bagaimi dai camaidagito isvaamioma ñioocada ^Λgai. ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ maat^Λcatadai is^Λgai ^Λr^ΛCristo d^Λmos ^ΛSuusi maitip^Λlidadai isaaga ^Λgai casc^Λ^Λ maidagito isvaamioma ñiooquiagi.

42 Dai camaasidatai ii ^ΛSuusi ami Capernaumaiñd^Λ^Λ bai m^Λ^Λcasi oidigana siaaco maioidaga oodami. Taid^Λ ^Λoodami gaagamu daid^Λ aayi siaaco daacatadai ^Λgai. Maitip^Λlidadai ^Λoodami isimia ^Λgai.

43 D^Λmos ^ΛSuusi it^Λ^Λdai:

—Ali^Λ t^Λgito aan^Λ isimiagi sib^Λaco g^Λg^Λr qui-iquiamu ^Λr^Λ dai aagidagi ^Λoodami sai Diuusi soic^Λi ^Λoodami sai c^Λ^Λgac^Λ^Λ oidacana, casc^Λ^Λ giñootoi Diuusi idi oidig^Λ^Λ —ast^Λ^Λdai ^ΛSuusi.

44 Daid^Λ ^ΛSuusi gaaagidimi Diuusi ñiooquid^Λ quiquiupaigad^Λ^Λ ^Λjudidíu Galilee^Λ^Λ.

5

1 Amo imidagai ΔSuusi gΛΛ suudagi ugidiana daacatadai siaaco Genesareta tΛΛgidu ΔgΛΛ suudagi. Tai mui dada oodami dai camogΔvisa Δoodami dai sΛΛlicΔΔ abaana gugucai asta baitoma maioiñitudai caΛca Δlidadai Δgai Diuusi ñiooquidΔ cascΔΔ.

2 TaidΔ ΔSuusi tΛΛ gooca vaarcu ΔgΛΛ suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. Δvatopa vuviadami cavuvajatadai abiaadΔrΔ dai vaponaitadai gΔnvatopa vuicaru.

3 TaidΔ ΔSuusi ii dai tΔsai vaarcugadΔrΔ Simuñi dai potΔΔdai ΔSuusi ΔSimuñi sai mΛΔcasioma imitudana Δsuudagi ugidiaiñdΔrΔ. TaidΔ ΔSuusi ami vaarcuΔrΔ daiva dai abiaadΔrΔ mamaatΔtuldi Δoodami Diuusi ñiooquidΔ.

4 Dai aidΔsi canaato ñioo ΔSuusi potΔΔdai Δgai ΔSimuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudarΔ avΔr suuliga gΔnvatopa vuvaidacaru dai vuvaida vatopa —astΔΔdai ΔSuusi.

5 TaidΔ Simuñi aa noragi daidΔ itΔΔdai:

—MamaatΔtuldiadami Δmo tucagi gΔraaga aatΔmΔ dai maivui tomali Δmoco, isaapi pocaiti di vΛΔscΔrΔ atΔsuudarΔ suuligagi govatopa vuvaidacarui —astΔΔdai ΔSimuñi.

6 Dai mospodui Δgai dai sΛΛlicΔΔ mui vuvaitu vatopa asta saasaquimi Δvatopa vuvaidacarui.

7 Tai mooguidΔ Δgai gΔnaaduñi ismaacΔΔ ΔgΔmai vaarcuΔrΔ daraajatadai sai dadana dai soiñana. Tai Δgai dada dai cΛΛga suusudagi

vΛgoocai vaarcu dai asta baitoma dupiquimi
 Λvaarcu vΛΛΛcatai.

⁸ TΛΛgacai imaasi ΛSimuñi Piiduru
 gΛtootonacΛΔ cΛquiva ΛSuusi vuidΛrΛ daidΛ
 itΛΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, iñdagitoñi, aanΛrΛmo
 cΛΛli soimaasi ivuaadami —astΛΛdai ΛSimuñi.

⁹ ΛSimuñi aliΛ duaadimucata dai cascΛΔ. Dai
 vΛΛsi Λgae ΛpΛ ismaacΛΔΛ ΛΛmadu daraajatadai
 vΛΛscatai duduaadimucata dai mosΛΛ mui tΛΛgacai
 vatopa.

¹⁰ Jacovo dai Vuaana Sevedeo maamaradΛ
 ΛraaduñdΛcatadai ΛSimuñi dai duduaadimu-
 catadai ΛpΛ. DΛmos ΛSuusi potΛΛdai ΛSimuñi:

—Maiti duaadicuda sivi uucami Λrvatopa vu-
 udamicamu aapi dai sivi abiaadΛrΛ gaagadamu
 aapi oodami vaidΛ giñoidatucuiña aanΛ —astΛΛdai
 ΛSuusi.

¹¹ Dai amaasi cavuvaidacai Λvaarcu ΛgΛΛ su-
 udagi ugidiana anaasi viaa vΛΛsiaΛcatai dai oí
 ΛSuusi.

¹² Λmo imidagai ΛSuusi Λmo ali quiiyΛrΛ daa-
 catadai tai ami aayi Λmo cΛΛli ismaacΛΔΛ viaa-
 catadai Λmo coocodagai ismaacΛΔΛ duvaldi gatu-
 ucuga. Dai aidasi tΛΛ Λgai ΛSuusi gΛtootonacΛΔΛ
 cΛquiva dai dΛvΛΛrapi cuiqui dai daañimi daidΛ
 itΛΛdai:

—MamaatΛtuldiadami pΛsipaliadagi istutuidi
 aapi isgiñduaaidagi —astΛΛdai ΛcoocoadΛ.

¹³ TaidΛ ΛSuusi taata gΛnoovicΛΔΛ daidΛ itΛΛdai:
 —IpΛlidiana isgΛduaaidagi. Duaadicami vii
 —astΛΛdai.

MospotΛi Λgai tai maigo ii ΛcΛΛli coocodadΛ.

14 TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai sai maiaagidiña tomali Λmaadutai imaasi dai potΛtΛdai:

—Mosai imi dai mΛΛ vuidΛrΛ cΛquiva Λpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sipoduucai maatΛcamu Λoodami iscadueeyi aapi —astΛtΛdai ΛSuusi.

15 Dai aidΛsi duduaaidiña ΛSuusi Λmo cocoadΛ vai vaamioma aipaco imimi goñiooqui vai vaamioma mui oodami gΛnΛmpaidimi vΛΛs tasai caΛca Λliditai Diuusi ñiooquidΛ. Dai sai duduaaidana Λgai cococoidadΛ ΛpΛ.

16 DΛmos ΛSuusi Λcovai vusacΛiña siaaco maiti-
ipu oodami dai ami daanΛiña Diuusi sai soiñana.

17 Λmo imidagai ΛSuusi gamamaatΛtulditadai Diuusi ñiooquidΛ vai ami daraajatadai Λmoco fariseo ΛpΛ dai Λmoco mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ vΛΛsi ΛmapΛcΛrΛiñdΛrΛ Galilea dada dai vΛΛsi JudeeaiñdΛrΛ dai JerusaleenaiñdΛrΛ. TaidΛ ΛSuusi Diuusi guvucadadΛcΛdΛ duduaadi ΛcococoidadΛ.

18 Tai ami dada Λmoco cΛcΛlli dai bΛΛcaticatadai uusiΛrΛ Λmo cΛlli ismaacΛdΛ maitistutuiditadai isoiñiagi vai Λgai vaasa Λliditadai tuucavi siaaco daacatadai ΛSuusi.

19 DΛmos maitΛΛgaitadai siaa sΛΛli vaasagi Λgai ΛcocoadΛ gΛvistudicatadai oodami cascΛdΛ. Dai vaaqui daama tΛtΛsai dai abiaadΛrΛ cupiooco dai amui sΛΛli tΛvañi ΛcocoadΛ sueeyiΛrΛ vΛΛsi Λoodami saagida sΛΛli dai aitu siaaco daacatadai ΛSuusi.

20 Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi siΛΛsi vaavoitudaitadai Λgai, potΛtΛdai Λgai ΛcocoadΛ:

—Giñaduñi gasoimaascamiga caoigaldi
—astatadai.

²¹ Amaasi amamaatatuldiadami Diuusi
sallcamigada amadu afariseo lagi
gantatagitoimi dai povanlidi: “Sioora idi
calli dai pomaasi ñioocai. Vui ñioocai Diuusi
tomali maadutai maitistutuidi isgaoigaldiadagi
gasoimaascamiga mosalagi Diuusi”, asanlidi lagi.

²² Damos Suusi maatcatadai ispomaasi
gantatagitoitadai lagi dai potadai:

—¿Tuimasi poduucai gantatagitoi aapima?

²³ ¿Tumaasi sioma maisijaiga isaagagi:
“Gasoimaascamiga caoigaldi”, silapa potadagi:
“Cliquivañi dai aimarda”?

²⁴ Gantallgidamu aan aapima ñsaan viaa amo
sallcami dai viaa guvucadagai tami oidigi daama
isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga —astatadai
Suusi oodami.

Dai amaasi potadai lagi calli coocoda:

—Aapi angaagidi vañigiñi dai bai gasuaa dai
imada gliquiyamu —astatadai.

²⁵ Mospota Suusi tai otoma vañi coocoda
vascatai vuitapi dai bai gasuaa istuucara
caatcatadai dai nora gliquiyamu dai calla
ñoquimi Diuusi vui.

²⁶ Dai vascatai oodami maita isducatai
gantatagituagi dai calla ñoquimi Diuusi vui.
Dai duduaadimucatai pocaiti:

—Sivi gia taa aatama istumaasi ggarducami
—ascaiti.

²⁷ Dai amaasi vuusai Suusi abiaadara dai taa
amo calli tumiñsi vuudami. Lagi Levi tagidu dai

daacatadai quiiyΛrΛ siaaco gΛvuudana tumiñsi dai potΛΛdai ΛSuusi:

—Giñoidañi —astΛtΛdai.

28 Amaasi ΛLeví cΛquiva dai anaasi viaa vΛΛsiaΛcatai dai oí ΛSuusi.

29 Dai gooquiΛrΛ ΛLeví idui Λmo gΛΛ vagimi gΛquiiyΛrΛ ΛSuusi vΛΛtarΛ dai ami daraajatadai mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa vuidΛrΛ Λgaa ΛΛmadu.

30 VaidΛ Λfariseo ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ aatagidi ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ dai potΛΛdai:

—¿TuimΛsidΛ gacueeyi dai gayΛΛyi aapimΛ gotumiñsi vuudami dai gosoimaasi ivuaadami ΛΛmadu? AapimΛ maicΛΛga ivueeyi —astΛtΛdai Λgai ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ.

31 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ maitΛrcococoidadΛ maitΛgito duduaidiadami mosΛΛgi cococoidadΛ.

32 Poduucai aanΛ ΛpΛ maicΛcΛΛgaducΛdΛ vΛΛtarΛ divia mosΛΛgi soimaasi ivuaadami vΛΛtarΛ antdivia aanΛ vai Λmaa duucai gΛntΛtΛgitona —astΛtΛdai ΛSuusi.

33 Amaasi Λgai tΛcacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—TuisidΛ mosΛΛ maitacueeyi dai mosΛΛsi gamamadaiña ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana daidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ Λfariseo. Dai aapi gΛmamaatΛrdamiga vΛΛscΛrΛ gacueeyi dai gayΛΛyi —astΛtΛdai Λgai.

34 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Istutuidisi ismaitaugiagi Δ vapaidarsic Δ Δ Δ mo cunataragi Δ Δ sia Δ scad Δ quiaa daraajagi Δ cuucuntadami?

³⁵ Δ mos todian duuca Δ muuatudamu Δ c Δ Δ li amaasi maitaugimu Δ vapaidarsic Δ Δ —ast Δ Δ dai Δ Suusi Δ oodami.

³⁶ Dai apiamamaat Δ tuldi dai pot Δ Δ dai:

—Tomali Δ maadutai maisaranan tada Δ mo ipuurui utuudui dai Δ c Δ Δ daasdagi Δ mo ipuurui c Δ liñdad Δ . Ispoduuñiagi Δ gai siaa tuidimu Δ ipuurui utuuduc Δ Δ dai v Δ Δ sc Δ Δ Δ icuusi utuuduc Δ Δ maic Δ Δ ga viimu Δ ipuurui c Δ liñdad Δ Δ .

³⁷ Tomali Δ maadutai maitueeyi valienti utuudui ojoogi c Δ c Δ Δ liocoidad Δ Δ ispoduuñiagi Δ valienti utuudui cocopoñtudamu Δ ojoogi dai siaa tuidimu v Δ Δ si sia Δ si Δ valienti Δ caasi Δ ojoogi.

³⁸ Casc Δ Δ Δ aaagai isoojogi uutuducami Δ Δ tu-aadagi valienti utuudui dai poduucai maisiaa tuid Δ Δ Δ valienti tomali Δ ojoogi.

³⁹ V Δ Δ scatai ismaac Δ Δ y Δ Δ y Δ valienti c Δ liñdad Δ gooqui Δ Δ maiaagaiña valienti utuudui pocaitiña sai sioma v Δ Δ ñiga c Δ liñdad Δ —ast Δ Δ dai Δ Suusi Δ oodami.

Gomaasi aagidi Δ Suusi Δ oodami c Δ Δ ga maat Δ catai is Δ oodami apiavaamioma c Δ Δ ga vaavoitudai Δ Δ quid Δ Δ nvaavoidaraga dai maisiu utuuduc Δ Δ mamaat Δ tuldaragad Δ Δ Suusi.

6

¹ Δ mo imidagai ib Δ staragai tas Δ Δ Δ sicami saagida im Δ itadai Δ Suusi vaid Δ

ΛmamaatΛrdamigadΛ vaiñcumaimi tΛligi muuradΛ dai gΛnoonovicadΛ cΛlivaimi dai cuumimi.

² Tai Λmaadutai Λfariseo itΛtΛdai:

—¿TuimΛsidΛ ivueeyi aapimΛ aa duiñdagai ismaacΛdΛ maitiipu oigaragai isivuaadagi ibΛstaragai tasΛrΛ? —astΛtΛdai.

³ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿MaitamΛsquiaa nΛidi aapimΛ oojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru Λmo imidagai aidasi Λgai ΛΛmadu aaduñdΛ biuugicoi?

⁴ Vaa Λgai ΛquiiyΛrΛ siaaco siaa duutudaiña Λjudidíu Diuusi dai vui Λpaana daasdaradΛ Diuusi dai uu Λgai dai oi gΛaaduñi ismaacΛdΛ ΛΛmadu daraajatadai. DaidΛ Λpaana mosΛΛgi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi ΛΛgi poduucai viituli Moseesacaru cascΛdΛ, tai vΛΛscarΛ vui ΛDavicaru dai uu.

⁵ Dai potΛtΛdai ΛpΛ:

—AanΛ viaa Λmo sΛΛlicami cascΛdΛ viaa aanΛ sΛΛlicami isaagagi istumaasi ΛpΛduuñiagi ibΛstaragai tasΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁶ ΛpΛ Λmo ibΛstaragai tasΛrΛ judidíu quiuupaigadΛrΛ vaa ΛSuusi dai gΛaagacai mamaatΛtuldi Λoodami Diuusi ñiiooquidΛ. Tai ami vaa Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapicatadai novidΛ sΛΛlisia padΛrΛ.

⁷ VaidΛ ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo soobidacatadai ΛSuusi sabai duaaidana ibΛstaragai tasΛrΛ dai poduucai viaacagi istucΛdΛ gπiΛrΛ vuaajagi Λgai ΛSuusi.

⁸ Damos ΛSuusi maatΛcatadai ismaasi gΛntΛtΛgitoitadai Λgai daidΛ itΛtΛdai ΛcΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapicatadai novidΛ:

—CΛquivañi dai mΛΛ Λran Λsi cΛquiva
—astΛtΛdai.

TaidΛ ΛcΛΛli cΛquiva dai ami cΛquiva siaaco
aagidi ΛSuusi.

⁹ Amaasi ΛSuusi potΛtΛdai Λgaa:

—Giñaagidavurai Λmo istumaasi: ¿Tumaasi oidaga
oigaragai isivuaadagi ibΛstaragai tasΛrΛ istumaasi
cΛΛgaducami maicΛΛgaducami sio, cΛΛgacΛrΛ vu-
vaidagi oodami coodagi sio? —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁰ Amaasi ΛSuusi nΛnΛidi vΛΛscatai ismaacΛdΛ
ami daraajatadai dai potΛtΛdai Λgai ΛcΛΛli:

—Giñuuliñdañi gΛnovi —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛcΛΛli uuliñi gΛnovi dai cacΛga
duaadicami vii.

¹¹ TaidΛ Λgaa sΛΛlicΛdΛ baacoi dai aipaco
gΛntΛcacaimi astumaasi istutuidi isiduuñiagi
ΛSuusi vui.

¹² Amaasi ii ΛSuusi Λmo giidiamu dai daañia
agai Diuusi sai soiñana dai Λmo tucagi anaasi siaa
daanΛitai Diuusi.

¹³ Dai aidΛsi camaasi Λgai vai
gΛmamaatΛrdamiga dai Λcovai vuvaitu
baivustaama dan gooca Λgai saagidaiñdΛrΛ saidΛ
ΛrojootosadΛcana.

¹⁴ Dai potΛΛtΛgidu Λgai: Λmoco ΛrSimuñi taidΛ
ΛSuusi Piiduru tΛΛtΛi ΛpΛ, dai AandΛrΛsi ΛpΛ
Simuñi suculidΛ, dai Jacovo, dai Vuaana, dai Piili,
dai Bartolomé,

¹⁵ dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo Alfeo
maradΛ, dai Simuñi Λgai Λramoco zelolote
saagidaiñdΛrΛ,

16 daid^Λ Uudasi Jacovo suculid^Λ, daid^Λ Uudasi Iscaliote ismaac^Λd^Λ gooqui^Λrioma gat^ΛΛgi ^ΛSuusi.

17 Daid^Λ ^ΛSuusi t^Λvai giidiaiñd^Λr^Λ v^ΛΛscatai ^Λgai ^Λmadu. Dai ^Λmap^Λc^Λr^Λ siaaco t^Λpaalica c^Λquiva ^ΛSuusi mui g^Λmamaat^Λrdamiga ^Λmadu dai oidacatadai ^Λp^Λ mui oodami v^ΛΛsi Judeea d^Λv^ΛΛriaiñd^Λr^Λ dai Jerusaleenaiñd^Λr^Λ dai coostaiñd^Λr^Λ siaaco Tiuro t^ΛΛgidu dai Sidóni ^Λp^Λ. V^ΛΛsi idi ami dada ca^Λca ^Λliditai Diuusi ñiooquid^Λ dai duduaadia ^Λliditai ^Λp^Λ casc^Λd^Λ dada ^Λgai.

18 Dai ismaac^Λd^Λ soimaa taatacana viaacatai Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ v^ΛΛsi duduaadi ^ΛSuusi.

19 V^ΛΛsi ^Λoodami taata ^Λliditadai ^ΛSuusi. ^Λgai duduaaidiña ^Λcoococoidad^Λ g^Λguvucadac^Λd^Λ casc^Λd^Λ.

20 Amaasi ^ΛSuusi vui n^Λn^Λava g^Λmamaat^Λrdamiga daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Diuusi c^ΛΛgac^Λr^Λ g^Λnn^Λidi aapim^Λ giñmamaat^Λrdamiga. Aapim^Λ c^ΛΛga maata ist^Λgito sior^Λ g^Λnsoiñagi maid^Λ ivuaada aapim^Λ istumaasi Diuusi ip^Λlidi.

21 Diuusi c^ΛΛgac^Λr^Λ g^Λnn^Λidi aapim^Λ ismaac^Λd^Λ biuugicoñi sivi gooqui^Λr^Λ tatascon^Λca agai aapim^Λ casc^Λd^Λ.

Diuusi c^ΛΛgac^Λr^Λ g^Λnn^Λidi aapim^Λ ismaac^Λd^Λ suaan^Λi sivi, gooqui^Λr^Λ as^Λda agai aapim^Λ casc^Λd^Λ.

22 Diuusi c^ΛΛgac^Λr^Λ g^Λnn^Λidi aapim^Λ ismaac^Λd^Λ g^Λnc^ΛΛdai oodami dai si^ΛΛscad^Λ mait^Λnñiooquiadagi, daid^Λ g^Λnñiooquiadagi, dai tomali maica^Λca ^Λliadagi g^Λnt^ΛΛt^Λaraga v^ΛΛsi goovai pov^Λduuñimu giñoidatucuitai aapim^Λ.

23 VΛASCATA SΛLICΔΔAVAR baigΛnliada amaasi. Poduucai idui ΛΛqui aaduñΔcardu goodami maicΛΛ tuutiacΔΔ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΔCΔΔ. MΛΛ tΛvaagiΛRΛ gΛnmaaquimu Diuusi mui naana maasi CΔCΔΛgaducami.

24 DΔmos siΛΛ soimaa taatamu Δrircu gooquiΛRΛ, sivi gia viaa Δgai istucΔΔ baigΛnliadagi.

25 SiΛΛ soimaa taatamu Δgai ismaacΔΔ tatasconΛ sivi, gooquiΛRΛ biuugicoñicamu Δgai. SiΛΛ soimaa taatamu Δgai ismaacΔΔ sivi asΛ, gooquiΛRΛ suaanΔdamu Δgai soiΛliaragaicΔΔ.

26 SiΛΛ soimaa taatamu Δgai siΛΛscadΛ vΛascatai CΛΛga ñioocadagi Δgai vui, poduucai idui ΛΛqui aaduñΔcardu ΔgaicΔΔ ismaacΔΔ poduucai yaatagΛi saidΛ ΔrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ.

27 DΔmos aapimΛ mΔsmaacΔΔ giñcaΛ aapimΛ angΛnaagidi: OigΛadavurai gΛnsasaayu, dai CΛΛgavΛR ivuiidiada ismaacΔΔ gΛncΛΛdai.

28 CΛΛgavΛR ñioocada Δgai vui ismaacΔΔ maicΛΛga ñioocai aapimΛ gΛnvui. IsΔmaadutai gΛnñiooquiadagi daanΔdavurai Diuusi Δgai vΛΛtarΛ.

29 IsΔmaadutai gΔngΛΛgΛviagi ΔmapiadΛRΛ gΛnvuivasa vΛRai ajadΛRΛ vui daasa ΔRΡΛ. Dai isΔmaadutai bΛiyagi gΔsuua dagitoñi vai bΛΛcaiña gΛvaasaraga ΔRΡΛ.

30 Dai sioorΛ gΛtaanΔdagi Δmo istumaasi pai oidiada. IsΔmaadutai bΛiyagi istumaasi ΔrgΛtuidaga maititaanΔda.

31 Ivuiidiadavurai aa mΔstumaasi aapimΛ ipΛliadagi isgΛnvuiidiada Δgai ΔRΡΛ.

32 MΛsaapimΛ oigΛadagi mosΛcaasi ismaacΛdΛ gΛnoigΛdai aapimΛ, ¿tumaasi ΔrcΛΛgai poduucai? Asta Λgai ismaacΛdΛ maicΛΛga tuutuiga ΔpΛ poduucai ivueeyi.

33 MΛsiΔpΛ cΛΛga ivuiidiadagi mosΛcaa Λgai ismaacΛdΛ cΛΛga gΛnvuiididi aapimΛ, ¿tuma cΛΛga ivueeyi aapimΛ poduucai? MaicΛΛga tuutiacΛdΛ ΔpΛ poduucai ivueeyi.

34 Dai mΛstaañiupiadagi mosΛcaa Λgai ismaacΛdΛ gΛnaa noragidadan tadacagi, ¿tumaasi cΛΛga ivueeyi aapimΛ poduucai? MaicΛΛga tuutiacΛdΛ ΔpΛ taañiupidi Λгаа maicΛΛga tuutiacΛdΛ dai nΛnΛracana isaa noragidagi.

35 DΛmos aapimΛ gΛaagai isoigΛadagi gΛnsasaayu dai cΛΛga ivuiidiadagi dai taañiupiadagi dai maitagitocagi mΛsaa gΛnnoragidagi. Poduucai Diuusi naana maasi gΛnmaaquimu dai poduucai aapimΛ maamaradΛ Diuusi ismaacΛdΛ ΔrΛvaamioma baitΛcaacami gΛnducamicamu. Diuusi cΛΛtuiga maicΛΛga ivuaadami vui dai ismaacΛdΛ maiDiuusiatΛnamΛquidana caitiña.

36 OigΛldiadavurai aapimΛ aa poduucai isduucai Diuusi gΛnooga oigΛldi ΔmaicΛΛga tuutiacΛdΛ.

37 MaitavΛr pocaitiada: “Dañi tΛΛ soimaasi idui Λgai”, mΛsimaipovΛntΛtΛadamu aapimΛ ΔpΛ. MaitavΛr pocaitiada siargapiar caatΛcami Λgai mΛsimaipovΛntΛtΛadamu aapimΛ ΔpΛ. OigΛldiadavurai aa mΛsaapimΛ gΛnoigΛldiadamu ΔpΛ.

38 Oidiadavurai aapimΛ aa mΛsiaapimΛ gΛnoidiadamu gΛnbaimocorΛrΛ Λmo Δpavidacarui

cΛΛgaducamiΛrΛ cΛΛ suudacami gigigidicami, dai cΛΛ gΛisatudicami dai vΛΛtΛncΛacami. ΛpavidacaruiCΔΔ ismaacΔdΛCΔΔ gamaacai aapimΛ istumaasi Λgai vaacΔΔ gΛnmaaquimu Λgai ΛpΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁹ Dai ΛSuusi aduucai gamamaatΛtuldi:

—¿Istutuidisi Λmo mainΛadami isvoidaticagi Λmai mainΛadami? ¿Maisiu suuligia Λgai vΛgoocatai sibΛ dΛΛcarΛ?

⁴⁰ Λmo mamaatΛrdami maivaamioma maatΛ ismamaatΛtuldiadamigadΛ, dai siΛscadΛ cacΛΛga maatia Λgai Λpan Λsi maatΛcamu gΛmamaatΛtuldiadamiga.

⁴¹ ¿Tuipasi gatΛgito nΛidi aapi issoimaasi ivueeyi gΛaduñi dai maitΛgito nΛidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi?

⁴² Ducatai maisiaa Λrai aapi ispotΛtΛdagi gΛaduñi: “Dañi aliΛ soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitΛgito nΛidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi ΛrΛmoco ismaacΔΔ aagai Λmo istumaasi daidΛ ivueeyi Λma maasi. ΛpΛga gΛaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquiΛrΛ aagidagi gΛnaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

⁴³ Maioidaga uusi cΛcΛΛgaducami issoimaasi iibiatadagi dai Λmo uusi maicΛΛgaducami maitistutuidi iscΛΛgaducagi iibiadΛ.

⁴⁴ VΛΛsi uusi gΛmaatΛ iibiadΛrΛ. MaitavΛyoovai iigosi tomali uuvasi uupariainΔrΛ.

⁴⁵ Λmo cΛΛli maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñioocaiña, ibΛadΛrΛ daja gocΛΛ tΛgitoidagai cascΔΔ. Dai ΛcΛli maicΛΛga

ivuaadami goΛΛgi soimaasi ñioocaiña, ibΛadΛrΛ
daja gosoimaasi tΛgitoidagai cascΛdΛ istumaasi
aagai Λgai gΛtΛñicΛdΛ vΛΛsi ibΛadΛaiñdΛrΛ vusacΛi.

46 ¿TuimΛsi pocaitiña ansai aanΛ argΛnaamu dai
vΛΛscΛrΛ maitiñΛΛgidiña?

47 GΛnaagidamu aanΛ sioorΛ Λpan ducami Λgai
ismaacΛdΛ giñΛΛgidityai caΛ daidΛ ivueeyi istu-
maasi aagidi aanΛ.

48 Λgai Λpan ducami Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ idui
Λmo vaaqui dΛmos ΛpΛga cΛΛga tuucavi cooco
Λgai dai cΛΛgaducami daí simiento dai aidΛsi
gΛpi daivusai suudagi vΛΛscΛrΛ maioiñitu aliΛ
cΛΛgaducata dai simientogadΛ cascΛdΛ.

49 Dai ismaacΛdΛ giñcaΛ dai maitivueeyi
istumaasi tΛaanΛi aanΛ Λgai Λpan ducami Λmo
cΛΛli ismaacΛdΛ idui Λmo vaaqui mosdΛvΛΛrapi
maidarasacai ooodai uta tai gooquiΛrΛ gΛpi
daivusai suudagi dai daitu taidΛ Λvaaqui
camaicΛΛgaducami vii —astΛtΛdai ΛSuusi
Λoodami.

7

1 AidΛsidΛ ΛSuusi naato ñiooqui Λoodami ii Ca-
pernauumamu.

2 Vai ami oidacatadai Λmo sandaaru
tΛaanΛdamigadΛ Λgai Λrromanu dai Λgai
viaacatadai Λmo piooñi ismaacΛdΛ aliΛ oigΛdai
Λgai vai Λgai aliΛ coococatadai cayoga muu.

3 DaidΛ Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ
cajiomacatadai isami aimΛraitadai ΛSuusi dai
ootoi chiΛΛqui tΛtΛaanΛdamigadΛ judidíu sai

mΛΛ daanΛna ΛSuusi sai diviana dai duaaidana
 Λpiooñigada.

⁴Tai Λgai miaadΛΓΛ guuquiva siaaco daacatadai
 ΛSuusi dai sΛΛlicΛda goguaama oidatucui dai
 potΛΛdai:

—Idi sandaaru tΛaanΛdamigada gia gΛaagai
 pΛssoiñagi.

⁵Λgai gia siaa gΛrd uutudai aatΛmΛ judidíu dai
 Λgai vaa Λgai dai gatΛjai duiñdagai gΛrqui uupaiga
 —astΛΛdai.

⁶TaidΛ ΛSuusi ii Λgai ΛΛmadu dΛmos aidasi
 cayoga aayi Λgai quii taidΛ tΛaanΛdamigada san-
 daaru ootoi aa gΛaaduñi sai potΛΛdana ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiamai maitisoi gΛvuaada aanΛ
 tomali maiviaa sΛΛlicami pΛsvaquiagi giñquiiyΛΓΛ,

⁷cascΛda maitipiñali aanΛ isΛΛgi mΛΛca
 gΛgaagamuagi. Mosai potΛi sai duaadana
 sidΛ giñpiooñiga caduaadimu, asduucaí ootosi
 Λsandaaru tΛaanΛdamigada ñiooqui.

⁸AanΛan ΛΛpΛ viaa giñtΛtΛaanΛdamiga dai po-
 duucaí ΛΛpΛ viaa aanΛ giñsandaaruga ismaacΛda
 tΛaanΛi aanΛ siuu duucu potΛΛda aanΛ Λmoco
 sai imΛΛna vai aimΛrai dai siuu duucu potΛΛda
 aanΛ sai diviana vai didivai, dai siuu duucu
 tΛaañia aanΛ giñpiooñiga saidΛ iduuna Λmo istu-
 maasi vaidΛ ivueeyi.

⁹Aidasi caΛ ΛSuusi imaasi maitΛΛ istumaasi
 gatΛgituagi ΛcΛΛli vui dai vui nΛnΛaava Λoodami
 ismaacΛda oiditadai dai potΛΛdai:

—SΛΛlicΛda tomali judidíu saagida mainΛidi
 aanΛ tomali Λmoco ispocaasi vaavoitudai siΛΛsi
 vaavoitudai idi cΛΛli —astΛΛdai.

10 Dai aid_Λsid_Λ _Λojootosicami quiiy_Λr_Λ dada vaid_Λ _Λp_Λiooñi coocoad_Λ caduaadicatadai.

11 Dai cadaivunucai imaasi vaid_Λ _ΛSuusi Naína amaco im_Λitadai vaid_Λ _Λmamaat_Λrdamigad_Λ oiditadai dai mui aa oodami _Λp_Λ.

12 Dai aid_Λsi cayoga aayi _Λgai ami Naín_Λr_Λ t_ΛΛ m_Λsb_ΛΛcaticatadai _Λmo muuquiad_Λ dai yaasa _Λgai dai _Λgai _Λmaaduacatadai marad_Λ _Λooqui viuudu vai mui oodami ami d_Λv_ΛΛri_Λr_Λ oidacami oiditadai.

13 Dai aid_Λsi t_ΛΛ _ΛSuusi soig_ΛΛli _Λooquic_Λd_Λ dai pot_Λt_Λdai:

—Maiti suaacada —ast_Λt_Λdai.

14 Dai miaad_Λr_Λ c_Λquiiiva dai taata _Λcajooñi tai guuquiva _Λgai ismaac_Λd_Λ b_ΛΛcaticatadai taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai _Λg_ΛΛli muuquiad_Λ:

—G_ΛΛli aan_Λ ang_Λaagidi vañigiñi —ast_Λt_Λdai.

15 Tai _Λgai ismaac_Λd_Λ _Λrmuuquiad_Λc_Λtadai s_ΛΛli daiva dai g_Λaagacai ñioocai taid_Λ _ΛSuusi t_ΛΛgi _Λd_ΛΛd_Λ.

16 Dai t_ΛΛgacai _Λoodami imaasi v_ΛΛscatai dudu-aadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaitimi:

—G_Λr_Λsaagida tig_Λmaasitu _Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ —ascaiti.

Daid_Λ icaiti _Λp_Λ:

—Diviatiqui Diuusi dai soiña _Λgai g_Λmaamara —ascaiti _Λoodami.

17 Dai v_ΛΛsi Judee_Λr_Λ dai v_ΛΛsi uugidiana g_Λmaí istumaasi idui _ΛSuusi.

18 TaidΛ ΛVuaana maí vΛasi gomaasi, ΛmamaatΛrdamigadΛ aagidi cascΛdΛ. TaidΛ ΛVuaana vaí gooca gΛmamaatΛrdamiga.

19 Dai ootoi siaaco daacatadai ΛSuusi sai tΛcacana sabai Λgai sΛΛlicΛdΛ ΛrΛCristo ismaacΛdΛ viaacatadai isdiviagi sabai gΛaagai isnΛnΛracagi Λmai.

20 TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana miaadΛrΛ guuquiva ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛVuaana, Λgai ismaacΛdΛ vapaconai Λoodami, gΛrootoi tΛsai gΛtΛcacana pΛsabai aapi ΛrΛCristo ismaacΛdΛ viaa isdiviagi siΛpΛ sabai gΛaagai tΛsnΛnΛracagi Λmai —ascaiti ΛVuaana mamaatΛrdamigadΛ.

21 Dai aidΛsi mosaayi Λgai ami ΛSuusi duduaadi mui oodami coococoidadΛ dai ismaacΛdΛ viaacatadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ duduaadi ΛpΛ dai mui ismaacΛdΛ mainΛnΛeeyitadai Λgai nΛnΛaavatu.

22 Dai poduucai ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—MΛΛcavΛr aagida ΛVuaana vΛasi mastumaa nΛidi dai caΛ. Dai aagidavurai isducatai ismaacΛdΛ mainΛnΛeeyitadai casi istutuidi isnΛaadagi dai ismaacΛdΛ maiajioopaitadai caajioopai, dai ismaacΛdΛ viaacatadai gococodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga duduaadΛi, dai ismaacΛdΛ maitΛΛcaidacatadai catΛtΛΛcaidaga, dai coidadΛ duduaacarΛi, dai soituutuigami vΛasi gΛmamaatΛtuldi ismaacΛdΛ Λgai daidΛ ΛrcΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai.

23 BaigΛliadamu sioorΛ apiagiñvaavoitudadagi —ascaiti ΛSuusi.

24 Dai aidΛsi caiji Λgai ismaacΛdΛ ootoi ΛVuaana taidΛ ΛSuusi gΛaagacai aagidi Λoodami dai aagai

ΛVuaana dai potΛtadai Λoodami:

—¿MΛtumaasi nΛidamu aapimΛ oidigamu?
¿Masbai nΛidamu aapimΛ avasoi ismaacΛdΛ
mosaipaco oiñidi ΛVΛΛli?

25 ¿MΛtumaa nΛidamu aapimΛ, amo cΛΛli is-
maacΛdΛ cΛΛga dadaapacami yuucustai? AapimΛ
cΛΛga maatΛ sai ismaacΛdΛ cΛΛga dadaapacami
yuucustai cΛcΛΛgaducami quiiquiΛrΛ oidaga gΛgar
rai baabaquidΛrΛ.

26 ¿MΛtumaasi nΛidamu, amo Diuusi
ñiñoquituldiadamigadΛ? ΛjΛΛ sΛΛlicadΛ angΛnaagidi,
daidΛ Λrasta vaamioma isΛmo Diuusi
ñiñoquituldiadamigadΛ.

27 Vuaana ΛrΛgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi
ñiñoquidΛrΛ dai pocaiti: “Ootosamu aanΛ amo
ootosicami aapi gΛbaitΛqui vai Λgai aagidana
giññiñoqui Λoodami dai poduucai Λgai cabai
gΛnducamu dai vaavoitudamu ismaacΛdΛ aagida
aapi”, ascaiti Diuusi.

28 GΛnaagidiana aanΛ sai Vuaana
vaamioma tΛaanΛi istomaliΛmaadutai Diuusi
ñiñiñoquituldiadamigadΛ dai vΛascatai ismaacΛdΛ
gataaanΛda agai siaaco tΛaanΛi Diuusi vaamioma
gataaanΛda agai isVuaana —astΛtadai ΛSuusi.

29 Dai aidΛsi caΛ imaasi vΛΛsi Λoodami ΛΛmadu
Λtumiñsi vuudami ismaacΛdΛ gΛnvapacoinaitadai
ΛVuaana vacuanaragadΛcΛdΛ maatΛ tΛΛ sai istu-
maasi aagai Diuusi Λrvaavoi.

30 DΛmosΛfariseo ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami
Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ maitΛnvapacoi
Vuaana vacuanaragadΛcΛdΛ mosΛmaapiadΛrΛ
viaa istumaasi Diuusi ipΛlidadai isiduñiagi Λgai
vΛΛtarΛ.

31 VaidΛ ΛSuusi pocaiti:

—¿Tumaasi ʌpan ducami ʌoodami sividadʌ?

³² ʌpan ducami ʌaali ismaacʌdʌ plaasʌrʌ gatʌʌʌvʌiña dai iĩñoquidiña gʌnaaduñi daidʌ itʌʌdaiña: “Iiva aatʌmʌ muusicocʌdʌ mʌtai maitatuutudai. Susuaañi aatʌmʌ mʌtai aapimʌ maisusuaañi”, astʌʌdaiña.

³³ Diviacai Vuaana ʌgai ismaacʌdʌ vapaconai ʌoodami dai maitacueeyi tascali tomali maitayʌʌyi istumaasi guvuucami, mai aapimʌ pocaiti sai viaa ʌmo Diaavora ʌaañicarudʌ.

³⁴ Dai diviacai aanʌ ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami dai gacueeyi dai gayʌʌyi mai pocaiti ansaidʌ ʌrtuu naacʌdami daidʌ ʌriitʌracami, dai ansaidʌ ʌraduñdʌ tumiñsi vuudami dai ʌmaicʌʌga ivuaadami.

³⁵ Vʌʌscatai ismaacʌdʌ ʌʌgidi Diuusi cʌʌ maatʌ isaliʌ cʌʌgadu Diuusi maatʌdagadʌ —astʌʌdai ʌSuusi.

— — — — —
³⁶ ʌmaadutai ʌfariseo vaí ʌSuusi sai quiidiʌrʌ gaugaana taidʌ ʌSuusi ii quiidiamu dai meesa vuidʌrʌ daiva.

³⁷ Tai ʌmo ooqui ʌgai vaa dʌvʌʌriʌrʌ oidacami ismaacʌdʌ gogoosi gʌducamicana maí siʌSuusi ii fariseo quiidiamu dai ʌʌmadu gaugia agai. ʌgai ami divia dai bʌʌcati ʌmo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. ʌtucayu alavastrocʌdʌ duñisi. ʌgai ʌrodai namʌacami.

³⁸ Dai suaquimi daidʌ ʌSuusi ʌʌcasodʌ abaana daiva dai vacuañdimi ʌʌcasodʌ gʌoogacʌdʌ dai gooquiʌrʌ gʌcuupacʌdʌ gaqui dai usupi dai gooquiʌrʌ tʌi ʌasaiti sigian uuvaicʌdʌ.

39 AidΛsidΛ Λfariseo ismaacΛdΛ vaí ΛSuusi tΛΛ imaasi povΛΛli: “Isidi cΛΛli sΛΛlicΛdΛ ΛΓΛmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛcamudai maatΛmudai goovai ismaa ooqui goovai dai taatamai. Goovai gogoosi gΛducami”, asΛlidi Λfariseo.

40 TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai Λfariseo:

—Simuñi gΛaagida iñΛlidi aanΛ Λmo istumaasi —astΛtΛdai.

TaidΛ Λfariseo aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Giñaagidañi —astΛtΛdai.

41 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Λmo cΛΛli tañiuuvi tumiñsi goocatai cΛcΛΛli. Λmaadutai tañiuuvi Λgai taan siento daidΛ ΛgΛmai taajucan siento.

42 Dai tomali Λmaadutai vΛgoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taidΛ ismaacΛdΛ gatañiuuvi mosoi ismaacΛdΛ vuaatulditadai Λgai. Sivi giñaagidañi ¿ismaacΛdΛ vΛgoocatai vaamioma oigΛdai? —astΛtΛdai ΛSuusi.

43 TaidΛ ΛSimuñi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—PoΛlidi aanΛ sai ismaacΛdΛ vaamioma mui oi —astΛtΛdai Λfariseo.

TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—Vaavuava ismaacΛdΛ aagai aapi —astΛtΛdai.

44 Amaasi ΛSuusi vui nΛnΛaava Λooqui dai potΛtΛdai ΛSimuñi:

—¿NΛidipΛsi idi ooqui? Vaa aanΛ gΛquiiyΛrΛ pΛtai maitiñmaa suudagi istuucΛdΛ vacuana aanΛ giñΛΛcaso poduucai isduucai gΛrviida aatΛmΛ tai idi ooqui vapacoi giñΛΛcaso gΛoogacΛdΛ dai gΛcuupacΛdΛ gaqui.

⁴⁵ Dai aapi maitiñusupi poduucai isduucai g_{AR}viida aat_{AM}, vai goovai aid_{SI} abiaad_{AR} vaa aana maidagitocai uusupigai giñ_{AC}aso.

⁴⁶ Dai aapi maitiñt_{AI} asaiti giñ_{MOO}ana poduucai isduucai g_{AR}viida aat_{AM} tai goovai giñ_TAI asaiti sigian uuvadami giñ_{AC}asoana.

⁴⁷ Casc_{AD} ang_{AA}agidi sai idi ooqui tat_{AG}idi v_{AS}catai isali_{SI} iñ_{OIG}adai ali_{SI} arsoimaasi iducami goovai casc_{AD} dai v_{AS}si soimaascamigad_{CAOIG}ldi. D_{AMOS} amai oodami ismaac_{AD} armaisi soimaasi iducami gat_{AT}agidi ismaisi iñ_{OIG}adai mait_{ARG}api soimaascamigad_{CAOIG}ldi dai cav_{AS}si oig_{LDI} —ast_{AT}adai _{ASUUSI} ariseo.

⁴⁸ Amaasi pot_{AT}adai _{ASUUSI} ooqui:

—G_{ASO}imaascamiga caoig_{LDI} —ast_{AT}adai.

⁴⁹ Vaid_{AV}apaidarsic_{AD} ismaac_{AD} ami daraa-jatadai _{AGI} aipaco g_{ANA}agidimi daid_{IC}aiti:

—¿Sioora idi c_{ALI} dai asta gasoimaascamiga oig_{LDI}? —asaiti.

⁵⁰ Taid_{ASUUSI} pot_{AT}adai ooqui:

—Vaavoitu aapi casc_{AD} cac_{AG}ac_{AR} vuusai, im_{ADA}ñi dai maivuam_{AL}iatugada —ast_{AT}adai.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii _{ASUUSI} mui _{AMAP}ac_{AR} ami d_{AV}ari_{AR} dai gama-maat_{AT}tuldimi Diuusi ñiooquid_{AI} dai isDiuusi soic_{AI} oodami sai c_{AG}ac_{AR} oidacana. Dai v_{AA} baivustaama dan gooca mamaat_{AR}damigad_{AI} odatucuitadai _{ASUUSI}.

2 Dai oidatucuitadai ʌʌpʌ chiʌʌqui ooqui ismaacʌdʌ duduaadi ʌSuusi. ʌʌmoco viaacatadai Diaavora tʌtʌaañicarudʌ dai aa ʌma maasi coocodagai. Dai ami ʌʌmadu imʌitadai María ismaacʌdʌ ʌrMadaliña ʌgai ooquiaindʌrʌ vuvaaja cuvaracami Diaavora tʌtʌaañicarudʌ,

3 dai Vuañiita ʌʌpʌ ooñigadʌ Chusa. Chusa ʌʌmo tʌaanʌdamigadʌ Eroodʌsi pipiooñigadʌ, dai Susaana, dai mui aa ooqui ismaacʌdʌ soicʌitadai istucʌdʌ viaacatadai ʌSuusi.

4 Muidutai oodami vuvaaja gʌndʌdʌʌvʌragaiñdʌrʌ dai nʌida ʌgai ʌSuusi dai aidʌsi gʌnʌmpagi mui oodami taidʌ ʌSuusi ñiooqui daidʌ itʌtʌdai:

5 —ʌmo ʌsaadami gaʌsimu dai gaʌsaimi ʌgai tai chiʌʌqui ʌstucadʌ voiyaʌrʌ suuli mʌtai cʌjiata tai dada ujuurugi dai uu.

6 Tai aa ʌstucai ojoodai saagida suuli dai aidʌsi vuvaaja ʌgai gaquiisa viʌʌgacatadai vaagidagai cascʌdʌ.

7 Tai aa ʌstucai uuparai saagida suuli dai vuvaaja taidʌ ʌuuparai ismaacʌdʌ ʌʌmadu vuvaaja gaquiistu.

8 Tai aa ʌstucai cʌʌgaducami dʌvʌʌriʌrʌ suuli dai gʌʌ dai cʌʌga iibaji asta ʌmo sientro litro vuvaaja aliʌmo litroiñdʌrʌ.

Dai aidʌsi capotʌi ʌSuusi gʌgʌrʌ ñioo dai potʌtʌdai:

—Mʌsaapimʌ tʌtʌcaidacagi vʌrai caʌca
—astʌtʌdai.

9 Taid Δ Δ mamaat Δ rdamigad Δ t Δ cacai daid Δ it Δ t Δ dai:

—T Δ iya Δ lidi aapi idi cuentoc Δ d Δ —ast Δ t Δ dai.

10 Taid Δ Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

—Aapim Δ Diuusi g Δ nmaat Δ tuldamu istumaasi maimaat Δ aapim Δ isducatai Diuusi soic Δ i oodami sai c Δ Δ ga g Δ nt Δ t Δ gitocana, d Δ mos gogaa poduucai ñiooquidi aan Δ vai n Δ ijada goovai dai ducami is-maiñ Δ ijadagi dai ca Δ ca dai ducami ismaica Δ cagi.

11 G Δ naagidamu aan Δ ist Δ iya Δ lidi gocuento:

—Go Δ stucai Δ pan ducami Diuusi ñiooquid Δ .

12 Go Δ stucai ismaac Δ d Δ voyi Δ r Δ suuli Δ gai Δ pan ducami Δ oodami ismaac Δ d Δ ca Δ cana Diuusi ñiooquid Δ vai didivai Δ Diaavora dai maigovai dadasai ib Δ ad Δ aiñd Δ r Δ sai maivaavoitudaiña dai maic Δ Δ gac Δ r Δ vuvaa Δ c Δ na.

13 Daid Δ Δ stucai ismaac Δ d Δ ojoodai saagida suuli Δ gai Δ pan ducami Δ oodami ismaac Δ d Δ ca Δ cana Diuusi ñiooquid Δ dai c Δ Δ ga baig Δ n Δ liarac Δ d Δ Δ gidiña d Δ mos maisi guupuacana Δ gai vaavoidaragad Δ . Vaavoitudaiña Δ gai chi Δ Δ qui tasai dai si Δ Δ scad Δ parunadagi aa vai cadadagitoiña g Δ nvaavoidaraga.

14 Daid Δ Δ stucai ismaac Δ d Δ uuparai saagida suuli Δ gai Δ pan ducami Δ oodami ismaac Δ d Δ ca Δ cana Diuusi ñiooquid Δ dai mai Δ Δ gidiña momaasi g Δ t Δ gitocana dai gaquiistudai g Δ nvaavoidaraga mos Δ Δ t Δ gitocatai tumiñsi Δ r Δ dai g Δ nvagimadag Δ r Δ dai mui aa naana maasi Δ r Δ dai poduucai maitivueeyi Δ gai istumaasi Diuusi ip Δ lidi dai Δ pan ducami Δ stucai ismaac Δ d Δ maiiibiatai.

15 Daid_Λ astuca_i ismaac_Λd_Λ c_Λagaducami d_Λv_Λari_Λr_Λ suuli agai r_Λoodami ismaac_Λd_Λ baig_Λn_Λliarac_Λd_Λ ca_Λca alidiña Diuusi ñiooquid_Λ dai v_Λasi _Λagidiña istumaasi mamaat_Λr_Λi Diuusi ñiooquid_Λr_Λ dai agai ismaac_Λd_Λ apiavaavoitudai dai mamaat_Λtuldi aa agai ismaac_Λd_Λ vat_Λm_Λ mamaat_Λr_Λi agai agai daid_Λ ariibiad_Λ g_Λnducami.

16 Tomali _Λmo oodami maicucuudagai _Λmo cuu-dacarui dai gooqui_Λr_Λ iñapai tomali maivoicarui uta dadasai, baiyoma t_Λcavi dadasai vai cuudagidaca agai v_Λascatai sioor_Λ vapac_Λdagi.

17 Poduucai istumaasi aan_Λ gamamaat_Λtuldi v_Λasi g_Λmaasiuldi, sivi maiquiaa c_Λga maat_Λ ca_Λ _Λoodami gooqui_Λrioma gia v_Λasi maat_Λ ca_Λcamu agai.

18 Poduucai tudu c_Λagav_Λr ca_Λca. Sioor_Λ b_Λaj_Λi giññiooqui dai giñ_Λgidi agai vaamioma maat_Λtuldamu aan_Λ, dai sioor_Λ maib_Λaj_Λi giññiooqui dai maitiñ_Λgidi poopoidamu aan_Λ istumaasi maat_Λ g_Λlidi agai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

19 Amaasi _ΛSuusi d_Λad_Λ _Λmadu susuuculid_Λ ami dada siaaco daacatadai agai d_Λmos maitistutuiditadai agai ismiaad_Λr_Λ ajiagi ali_Λ muiducatai oodami.

20 Tai _Λmaadutai aagidi _ΛSuusi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—G_Λdaada _Λmadu g_Λsusuuculi quiidigaiñd_Λr_Λ guuca dai g_Λn_Λida alidi —ast_Λt_Λdai.

21 D_Λmos _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Sioor_Λ ca_Λcagi Diuusi ñiooquid_Λ dai _Λgigitai ca_Λcagi agiava agai daid_Λ argiñdaada ducami _Λmadu giñsusuuculi ducami —ast_Λt_Λdai.

22 Amo imidagai tasai ASuusi amo vaarcuARA
 AMadu gAmamaatARDamiga daidA itATAdai Agai:

—TiimAda vaasadARA gogAA suudagi —astATAdai
 ASuusi.

Tai bodARA iji.

23 Dai aidASI gAA suudagi ARAana iimAITadai Agai
 taidA ASuusi coí. Tai todian duucaí cavami AVA
 vai tai tAASadAI suudagi daidA AVAARCU casuudaimi
 suudagi dai asta cayoga duupi.

24 Tai Agai iji dai nANAITU ASuusi daidA itATAdai:

—MamaatAtuldiadami, MamaatAladiadami,
 casiatA yooga duudupi —astATAdai.

TaidA ASuusi vañi dai AAPITU AVVALLI AMadu
 ASuudagi tai VASI gAAPITU dai VASI dodoli vii.

25 Amaasi ASuusi potATAdai gAmamaatARDamiga:

—¿TAdui gANVAavoidaraga? —astATAdai.

Vai Agai duduaadimucata dai maitAA istu-
 maasi gANTATAgituagi dai aipaco gANTAcacai daidA
 icaiti:

—¿Sioora idi cALI dai tAaanAI AVALLI AMadu go-
 suudagi vai AAgidi? —ascaiti.

26 Daida aayi ali quiiyARA. GadarARA tAAGidu ali
 quii. VaasadARA gAA suudagi ARGadara ajaadARA
 ARGalilea.

27 MostuvanACai ASuusi dAVVArapi tai miaadARA
 cAquiva amo cALI Gadarana oidaacami dai
 catAVAPI APAduitadai isACALI viaacata dai
 Diaavora tATAañicarudA dai maitAadaiña yuucusi
 tomali maioidacata dai quiiyARA mosACAasi siaaco
 gAyaasapai coidadA.

28 Dai mostΛΛgacai Λgai ΛSuusi vuidΛrΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiva dai iĩñaquimi dai potΛtΛdai:

—¿TuiρΛsidΛ giñΛΛmadu vapaacΛi aapi Suusi ΛgΛΛ baitΛcΛaacami maradΛ? GadaanaΛi aanΛ pai maitiñoiĩnada —astΛtΛdai.

29 Pocaiti Λgai tΛaanΛitai ΛSuusi ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ sai vuvaaacΛna ΛgiaiñdarΛ. Muiyoco imidagai bΛbΛΛjΛiĩña ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ vaidΛ Λoodami vupuuraiĩña noonovidΛ dai ΛΛcasodΛ cadeenacΛdΛ sai maiuupanΛna vai Λgai ΛΛquitudaiĩña Λcadeena. DaidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ mosmΛmlitudaiĩña Λgai oidigamu.

30 TaidΛ ΛSuusi tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿TΛΛgidu aapi? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi dai potΛtΛdai:

—Legión antΛΛgidu aanΛ —ascaiti.

Poduucai aagai Λgai aliΛ muiducatai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ ΛgiΛrΛ vaapa cascΛdΛ.

31 DaidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ potΛtΛdai ΛSuusi sai maiootosana siaaco tuucavaga ami siaaco oidaga vΛΛsi ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ.

32 Dai muiducataidai tataisoli ami giidiΛrΛ daida cueeyitadai. DaidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ potΛtΛdai ΛSuusi sai dagitona isvaapaquiagi ΛtataisoliΛrΛ. TaidΛ ΛSuusi maa oigaragai.

33 TaidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ vuvaaja ΛcΛΛliaiñdarΛ dai tataisoliΛrΛ vaapa. Tai vΛΛsi Λgai gΛΛ vaapavuana sΛΛli suuli gaamu taana dai gΛΛ suudarΛ suuli dai baicoi.

34 Tai Λgai ismaacΛdΛ nuucadacataidai Λtataisoli aliΛ duduaadimu aidΛsi tΛΛ imaasi dai voopoi dai mΛΛca gaaagidi quiquiana dai dΛjiana.

35 Taid Δ Δ oodami v $\Delta\Delta$ scatai iji dai n Δ ida agai astumaasi Δ p Δ dui dai aid Δ si aayi Δ gai siaaco daacatadai Δ Suusi t $\Delta\Delta$ Δ gai Δ c $\Delta\Delta$ li ismaac Δ Δ aiñd Δ r Δ vuvaaja Δ Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ vai Δ casod Δ abaana daacatadai Δ gai Δ Suusi c $\Delta\Delta$ ga yuucusu dai cac $\Delta\Delta$ ga dodoli daja tai Δ gai ali Δ duduaadimu.

36 Daid Δ Δ tataisoli nuucadacami ismaac Δ Δ n Δ iditadai aagidi v $\Delta\Delta$ si isducatai dueeyi Δ c $\Delta\Delta$ li ismaac Δ Δ viaacatadai Δ Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ .

37 Imaasic Δ Δ v $\Delta\Delta$ si Δ oodami ami Gadar Δ r Δ oida-cami g Δ naaga daañimi Δ Suusi sai im $\Delta\Delta$ na abi-aad Δ r Δ ali Δ duduaadicuitadai Δ gai casc Δ Δ . Taid Δ Δ Suusi t Δ sai vaarcu Δ r Δ dai ii abiaad Δ r Δ .

38 Daid Δ Δ c $\Delta\Delta$ li ismaac Δ Δ aiñd Δ r Δ vuvaaja Δ Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ goguaama oí sai dagitona isoidagi d Δ mos Δ Suusi pot Δ t Δ dai sai vi $\Delta\Delta$ na dai pot Δ t Δ dai:

39 —Noragiñi g Δ quiiyamu dai m $\Delta\Delta$ ca gaaagida v $\Delta\Delta$ si istumaasi idui Diuusi aapic Δ Δ —ast Δ t Δ dai.

Taid Δ Δ c $\Delta\Delta$ li nora dai m $\Delta\Delta$ ca gaaagidi v $\Delta\Delta$ si ami d Δ v $\Delta\Delta$ ri Δ r Δ sia c $\Delta\Delta$ ga idui Δ Suusi Δ gai v $\Delta\Delta$ tar Δ .

40 Aid Δ sid Δ Δ Suusi vaasad Δ r Δ divia Δ pamu Δ g $\Delta\Delta$ suudagi tai v $\Delta\Delta$ scatai baig Δ n Δ liarac Δ Δ miaadagi can Δ n Δ racatadai Δ gai casc Δ Δ .

41 Tai ami divia Δ mo c $\Delta\Delta$ li Jairo t $\Delta\Delta$ giducami Δ gai Δ rt Δ aan Δ damicatadai quiuupaigad Δ r Δ judidíu dai g Δ tootonac Δ Δ c Δ quiva Δ Suusi vuid Δ r Δ dai daañimi sai im $\Delta\Delta$ na quiidiamu.

42 Ali Δ maaduacatadai Δ gai marad Δ daid Δ Δ rooqui par Δ baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai dai cayoga muutadai. Dai im Δ cai Δ Suusi oí mui oodami dai asta g Δ isatudaimi.

51 Dai aidΛsi aayi ΔSuusi quiiyΛrΛ maidagito Δgai Δoodami isvaapaquiagi ΔΛmadu tuucavi mosΛcaa Piiduru dai Jacovo dai Vuaana ΔΛmadu Δali ooqui dΛΛdΛdΛ.

52 VΛΛscatai suaanΛitadai dai aliΛ soigΛΛlidadai Δali ooquicΛdΛ dΛmos ΔSuusi potΛtΛdai:

—MaitavΛr suaanΛda goali ooqui maitΛrmuuquiadΛ mosacooso —astΛtΛdai.

53 DΛmos Δoodami mosparunai pocaititai ΔSuusi. Δoodami maatΛcatadai isiΛrmuuquiadΛ Δgai cascΛdΛ parunai.

54 TaidΛ ΔSuusi bai novidΛ dai gΛgarΛ ñioo dai potΛtΛdai:

—Ali ooqui vañigiñi —astΛtΛdai.

55 Tai Δgai Δpamu duaaca dai otoma vañi taidΛ ΔSuusi gatΛjai mΛsai biidana.

56 DaidΛ ΔdΛΛdΛdΛ maitΛtΛgaitadai istumaasi gΛntΛtΛgituagi. DΛmos ΔSuusi potΛtΛdai sai ma-iaagidiña tomali Δmaadutai istumaasi ΔpΛdΛi.

9

1 ΔSuusi Δmapagi Δbaivustaama dan gooca gΛmamaatΛrdamiga dai maa guvucadagai dai sΛΛlicami sai vuvaidiña vΛΛsi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ dai sai duduaaididana gacoocodaga.

2 Dai Suusi ootoi Δgai sai gaaagidana sai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana dai duduaaididana coococidadΛ.

3 Dai potΛtΛdai:

—MaitavΛr vuucΛi tomali Δmo istumaasi voiyΛrΛ vΛΛtarΛ tomali gΛngiica tomali

gΛnmoraaliga tomali biitugai tomali tumiñsi dai mosaliΛΛmoco vaapasaragai avΛr gΛnaadatica maisiu googoca.

⁴ Tomastuma quiiyΛrΛ mΛsiaaco gΛnuuliñagi anaasiavΛr gΛnuuliñaca asta mΛsiΛΛscadΛ iji Λgai dΛvΛΛriaiñdΛrΛ.

⁵ Dai mΛsiaaco maitΛnmiadΛgidagi vΛrai vuvaquī abiaadΛrΛ dai gigigida ΔdΛvΛΛrai gΛnΛΛcasoaiñdΛrΛ vai poduucai maatna Λgai ismaicΛΛga idui —astΛdai ΛSuusi.

⁶ Tai iji Λgai dai mosΛΛmapΛcΛrΛ iimΛi dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidΛ dai duduaaidimi coococoidadΛ vΛΛsi aipacoga.

⁷ TaidΛ ΛtΛaanΛdami EroodΛsi maí vΛΛsi istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi dai maitΛtΛgaitadai istumaasi gatΛgituagi. Dai ΛΛmoco pocaititadai saidΛ ΛVuaana duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ.

⁸ Dai aa pocaititadai saidΛ rΛEliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ daidΛ maasitu. Dai aa pocaititadai saidΛ rΛΛmoco ΛΛquidΛ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai duaaca.

⁹ DΛmos ΛEroodΛsi pocaiti:

—AanΛ ΛΛgi antgatΛjai guicutaragai moodΛ ΛVuaana ¿dai idio siorΛ ismaacΛdΛ mosΛΛ naana maasi caΛ aanΛ aatagi? —ascaiti ΛEroodΛsi.

DaidΛ ΛEroodΛsi gaaajagai isnΛidagi.

¹⁰ Dai aidΛsi dada ΛSuusi ojootosadΛ aagidi Λgai ΛSuusi vΛΛsi istumaasi idui. TaidΛ ΛSuusi vaidacai ΛmapΛcΛrΛ siaaco baitoma maitipu oidacami Betasaidamacoga.

11 Dai aidasi mai loodami isii lSuusi gooquilara
 iji taid lSuusi miaadagi dai aagidi sai Diuusi
 soicai oodami sai cllagacarla oidacana daid lSuusi
 duduaadi lcoococoidad.

12 Dai aidasi cauruñimi lbaivustaama dan gooca
 mamaatardami miaadar l guuquiva dai potaldai
 lagi lSuusi:

—Ootosaño goodami vai glniibastana dai gaa-
 gana cuaadagai aali quiquiana siaaco vaamioma
 miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatml maitipu
 tomali istumaasi —astaldai l mamaatardami.

13 Taid lSuusi potaldai:

—Bibidavurai aapim —astaldai.

Taid l mamaatardamigad aa noragi daid
 italdai:

—Maitataviaa vaamioma mosaltaama paana
 dai gooca vatopa. Siagisgiaa mllca savlda
 aatml cuaadagai vllsi idi oodami vlltar
 —astaldai l mamaatardamigad.

14 Daid loodami par taama miil aacatadai.
 Damos lSuusi potaldai glmamaatardamiga:

—Aagidavurai goodami sai daravana
 chiichi lquiatai aipacoga par taataucami sientu
 —astaldai lSuusi.

15 Tai podui vllscatai daraviva.

16 Taid lSuusi vui ltaama paana daid l gooca
 vatopa dai tlvagiamu nlnlaava dai gamamagi
 dai gooquilara saasarai lpaana dai l vatopa dai
 maa glmamaatardamiga sai taacoidana loodami.

17 Tai vllscatai gauu dai tataascovai dai
 gooquilara suusudagi baivustaama dan gooca
 aasarai saasaquigad ismaacld baivito.

18 Amo imidagai aidasi acovai daanitadai Diuusi asuusi vaid amamaatar damigada amadu daraajatadai taida asuusi tacaai gamamaatar damiga daida itadai:

—¿Voorai giñaagai oodami? —astadai.

19 Tai agai itadai:

—Amoco pocaiti pasaida arVuaana agai ismaacada vaponaiña oodami, dai aa pocaiti pasaida arEliasi, dai aa pocaiti pasaida aralquida Diuusi ñiooquituldiadamigada dai duaaca —astadai.

20 Taida asuusi potadai:

—¿Dai aapimao macaiti ansoora aan? —astadai.

Taida Piiduru aa noragi daida itadai:

—Aapiar arDiuusi Cristogada ismaacada agai acovai vuusaitu —astadai.

21 Damos asuusi sallicada dai sai maiaagidiña imaasi tomali amaadutai.

22 Dai potadai:

—Aan ismaacada viaa amo sallicami viaacamu issallicada soimaa taatagi dai mosamapiadarai giñviaamu atataandamigada judidíu amadu baitaguucacamigada papaali amadu amamaatar tuldiadami Diuusi sallicamigada. Dai giñmuaaa magari vasi dai vassacara bo vaica tasaicada apamu duaacamu aan —astadai.

23 Dai gooquirai potadai vascatai:

—Soorai giñagiada liada maitaagai isagi gatagitocagi dai vass tasai gaagai isbai gducagi siaduñiada gamuaatuda giñvaavoitudaitai daida giñagiadagi.

24 Sioor Λ ivuaadagi $\Lambda\Lambda$ gi istumaasi ip Λ lidi, Λ gai gia imimu Diaavora $\Lambda\Lambda$ madu, d Λ mos Λ gai ismaac Λ d Λ bai g Λ duu dai muquiagi giñvaavoitudaitai Λ gai gia c $\Lambda\Lambda$ gac Λ r Λ vuusaimu.

25 Tumaasi Λ r $\Lambda\Lambda$ gai Λ mo oodami v $\Lambda\Lambda$ tar Λ isgamt Λ agi v $\Lambda\Lambda$ si istumaasi oidaga oidigi daama vai ib Λ ad Λ imiagi Diaavora $\Lambda\Lambda$ madu.

26 Aan Λ ismaac Λ d Λ viaa Λ mo s $\Lambda\Lambda$ licami t Λ vaagiaiñd Λ r Λ divia dai Λ pamu noragia iñagai dai gooqui Λ r Λ Λ pamu divimu aan Λ $\Lambda\Lambda$ madu mui Diuusi t Λ t Λ aañicarud Λ . Dai giñooga dadadaquigad Λ g Λ rsicoli dadadaquida agai. Is Λ maadutai siaa Λ radagi giñvaavoitudaitai aan Λ Λ r Λ siaa Λ rogiamu amaasi iñsi $\Lambda\Lambda$ scad Λ diviagi.

27 Ismaac Λ d Λ g Λ naagidi aan Λ Λ rvaavoi sai oidaga Λ maadutai ismaac Λ d Λ tami guuca sai maicoiya agai asta t $\Lambda\Lambda$ gacai ismaasi siaaco t Λ aan Λ i Diuusi —ast Λ t Λ dai Λ Suusi.

28 Dai aid Λ si pot Λ i Λ Suusi bo mamacova t Λ saic Λ d Λ t Λ sai Λ mo giidi Λ r Λ dai gamamada agai dai $\Lambda\Lambda$ madu iim Λ itadai Piiduru dai Jacovo dai Vuaana.

29 Dai aid Λ si daan Λ itadai Diuusi Λ Suusi v Λ ivasad Λ Λ map Λ dui dai yuucusid Λ c $\Lambda\Lambda$ ga tootuat Λ dai dadadac Λ dami g Λ naato.

30 Tai g Λ maasitu gooca c Λ c $\Lambda\Lambda$ li abaana Λ Suusi dai $\Lambda\Lambda$ madu gaaatagitadai Λ gai Λ rMosesacaru $\Lambda\Lambda$ madu Eliiasi.

31 Dai sicolimadi Λ mo cuudagi dadadac Λ dami dai aagaitadai issoimaa taata agai Λ Suusi dai isducatai muquia agai Jerusaleen Λ r Λ .

32 Tomasi Λ Piiduru $\Lambda\Lambda$ madu Λ aaduñd Λ ali Λ coocosimucataidai v $\Lambda\Lambda$ sc Λ r Λ maicoocoi dai t $\Lambda\Lambda$

isducatai dadadacai ΔSuusi sicoli dai vΛgoocai cΛcΛli ismaacΔΔΛ ΛΛmadu guucacatadai.

³³ Dai aidΔsidΔ ΔcΛcΛli mΛΛcasioma iimimitadai ΔSuusi sonuaiñdΔrΔ taidΔ ΔPiiduru potΔΔdai ΔSuusi:

—MamaatΔtuldiadami, vΛΛsi ΔrcΛΛgai istami daraaja aatΔmΔ tΔtai duuñi vaica uucusai Δmoco aapi gΔvΛΛtarΔ dai Δmai Moseesa vΛΛtarΔ dai Δmai Eliiasi vΛΛtarΔ —astΔΔdai.

DΔmos ΔPiiduru maimaatΔcatadai iscaititadai.

³⁴ Dai quiaa ñioocaitadai Δgai tai divia Δmo icomai dai iñña vΛΛscatai tai Δgai aliΔ duduaadimu tΛgacai isicomai saagida iji ΔcΛcΛli.

³⁵ Tai icomiañdΔrΔ caidatu Δmo ñiooqui ismaacΔΔΛ icaiti:

—IdiavΔr giñmara dai aanΔ aliΔ oigΔdai. Δgriadavurai aapimΔ —ascaiti Δñiooqui.

³⁶ Dai aidΔsi capotΔi Δñiooqui Δgai gΔntΔgito tΛΔ sidΔ ΔSuusi caΛΛgi cΛacatadai. Dai vΔvaicai mamaatΔrdamigadΔ maiaagidi tomali Δmaadutai tomali Δmo ñiooqui istumaasi tΛΔ Δgai.

³⁷ Dai siaadiqui aidΔsi tΔapapai Δgai giidiaiñdΔrΔ tai mui oodami vuvaaja dai vuidΔrΔ aayi ΔSuusi.

³⁸ Tai Δmo cΛli Δoodami saagida gΔgΔrΔ ñiooqui daidΔ itΔΔdai:

—MamaatΔtuldiadami, giñoigΔdañi dai nΔida giñmara, idi caΛmaduga giñmara cΛli.

³⁹ Vai Δmo Diaavora tΔañicarudΔ bΔbΔjai dai iññaquitudai dai susuiquituldi dai totosacatudai tΔñidΔ dai soi vueeyi dai maidagitua Δlidi.

⁴⁰ Casiant goguama oí gΛmamaatΛrdamiga sai vuusaidana Λgai goDiaavora tΛaañicarudΛ dΛmos Λgai maitistui —astΛtΛdai.

⁴¹ Tai aa noragi ΛSuusi dai potΛtΛdai:

—Dañi aapimΛ sivi oidacami maivaavoidaracami dai maiΛΛgidaracami siΛΛ tΛvΛΛpi vaamioma viaacamu aanΛ isgΛnΛΛmadu daacagi dai gΛnnΛijadagi —astΛtΛdai ΛSuusi.

Dai potΛtΛdai Λgai ΛoogadΛ:

—Baigovai vuaapa gΛmara —astΛtΛdai.

⁴² DΛmos aidΛsi Λali gΛΛli miaadΛrΛ cΛquiva taidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dΛvΛΛrapi daitu dai suiquituli. DΛmos ΛSuusi dodoligitu ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dai duaadi Λali gΛΛli dai tΛΛgi oogadΛ.

⁴³ Tai vΛΛscatai maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛΛgituagi tΛΛgacai istumaasi mosΛΛ gΛducami ismaacΛdΛ idui Diuusi.

— — — — —
Dai maiquiaa tΛtΛgaitadai Λgai istumaasi gΛntΛtΛΛgituagi gomaasicΛdΛ ismaacΛdΛ idui ΛSuusi tai Λgai potΛtΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

⁴⁴ —CΛΛgavΛr caΛca idi dai mostΛgitoca. AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami mΛgintΛΛgida agai aa oodami —ascaiti ΛSuusi.

⁴⁵ DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ maimaata caΛcatadai istumaasi aagidi Λgai, maimaaquiar-sicatadai Λgai oigaragai ismaatΛ cajiagi cascΛdΛ, dai Λgai duduaadicuitadai isaagidagi sai cΛΛga aagidana isducatai maatΛ cajiagi Λgai istumaasi aagaitadai Λgai.

— — — — —

46 VaidΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ Λagi gΛnaatagidi dai pocaiti sai sioorΛ ΛgiaiñdΛrΛ CΛΛgadu isvaamioma gataΛaanΛdagi.

47 DΛmos ΛSuusi maí istumaasi gΛntΛΛΛgitoitadai Λgai dai bΛi Λmo ali oodami dai gΛabaana CΛi

48 dai potΛtΛdai:

—TomasioorΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai giñmamaatΛtuldiaraga dai cascΛdΛ oigΛdai idi ali oodami Λgai giñoigΛdai aanΛ ΛpΛ dai Λgai ismaacΛdΛ giñoigΛdai aanΛ Λgai oigΛdai Λgai ismaacΛdΛ giñootoi. IsmaacΛdΛ poΛlidi ismaisi gataΛaanΛi Λgai vaa Λgai dai vaamioma gataΛaanΛi —astΛtΛdai ΛSuusi.

49 TaidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, tΛΛ aatΛmΛ Λmoco ismaacΛdΛ potΛi sai gΛgυvucadacΛdΛ vυvaiditadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ tΛtai dai sai camaivuvaidiña maitΛrΛΛmadu aimΛraitai Λgai —astΛtΛdai ΛVuaana.

50 DΛmos ΛSuusi potΛtΛdai:

—MaitavΛr daidiada. IsmaacΛdΛ maitΛrvui caatΛ Λgai gΛrΛpa maasi tΛtΛgitoi —astΛtΛdai ΛSuusi.

51 AidΛsi camiaadimi istuigaco tΛsadia agaitadai ΛSuusi tΛvaagiamu Λgai pocaiti:

—AanΛ angia imia iñagai Jerusaleenamu —ascaiti ΛSuusi.

52 Dai baitΛqui ootoi ojootosicami tai Λgai iji Λmo ΛmapΛCΛrΛ Samaalia dai gaagida agai siaaco gΛuuliñagi ΛSuusi.

53 Damos ΔSamaaliarΔ oidacΔΔ maitipΔli ismiaanai daasagi maatΔcai isJerusaleenamaco imΔitadai Δgai.

54 AidΔsidΔ ΔmamaatΔrdamigadΔ ΔSuusi Jacovo Δmadu Vuaana tΔΔ imaasi potΔtΔdai Δgai ΔSuusi:

—MamaatΔtuldiadami, ζipΔlidipΔsi tΔsgatañiagi tai tΔvaagiaiñdΔrΔ dai vΔΔsi ugitudagi gooodami poduucai isduucai idui Eliiasicarū Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ? —astΔtΔdai.

55 TaidΔ ΔSuusi vui nΔnΔaava dai bagaimi dai potΔtΔdai:

—AapimΔ maimaatΔ ismaasi gΔniibΔdaga.

56 AanΔ ismaacΔdΔ viaa Δmo sΔΔlicami maidivi-acai cooda iñagai oodami baiyoma moscΔΔgacΔrΔ vuvaida iñagai aanΔ —astΔtΔdai ΔSuusi.

Dai amaasi iji sibΔacoga.

57 Dai aidΔsi voiyΔrΔ iimΔitadai Δgai tai Δmo cΔΔli potΔtΔdai ΔSuusi:

—MamaatΔtuldiadami, gΔoidatucuda iñΔlidi aanΔ vΔΔsi pΔsiaaco aimΔrdagi —astΔtΔdai.

58 TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—Cacaasiocai viaa gΔntΔΔtΔjoga vaidΔ Δujuurugi gΔncocosa, damos aanΔ ismaacΔdΔ viaa Δmo sΔΔlicami maiviaa tomali siaaco mootagi —astΔtΔdai ΔSuusi.

59 DaidΔ ΔSuusi potΔtΔdai Δmai cΔΔli:

—Giñoidañi —astΔtΔdai.

Damos ΔcΔΔli potΔtΔdai:

—MamaatΔtuldiadami, giñdagitoñi quiaa ΔpΔga anmΔΔ yaasagi giñooça —astΔtΔdai.

60 Damos ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—Dagitoñi vai agai ismaacada anpan ducami coidada maiagiditai Diuusi yaasana gancoidada, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soicai oodami sai cacacaca oidacana —astadai Asuusi.

⁶¹ Tai amai cali potadai:

—Mamaatuldiamami, gaida inlidi anan damos gin dagitoñi quiaa nai man diosagidagi ginaaduñi —astadai.

⁶² Damos Asuusi itadai:

—Sioora gasicuandagi dai aa nanjidagi maisali sicuanai, poduucai anpa agai ismaacada ginoidatucuda liada dai otoma imia lidi gquiyamu agai maitacaga aata vaaadami Diuusi aa duiñdadaca —astadai Asuusi.

10

¹ Dai cadaivunucai imaasi taida Asuusi covai vuvaitu anpa vaic coobai dan baivustaama oodami dai mosgoogocatai baitqui ootoi vansi anmapaca siaaco viaacatadai agai isimiagi.

² Dai potadai:

—Masiaaco iimia agai aapiman mui oodami cabaiganduuduna iibada dai caaca agai Diuusi ñioquida anpan duucai gapi sicami ismaacada casi gaagai yoovaragai. Dai Diuusi ñiñioquituldiamigada chianquidu cascada daanadavurai aapiman Diuusi ismaacada anpan ducami asacami vai ootosana aa ganiñioquituldiamiga ismaacada anpan ducami pipioñi vai aagida agai ñioquida oodami

gARΛΛcasuana saí gigigidamu aatΛMΛ VARai poduucai maatΛca aapimΛ mΛsmaicΛΛga idui. Damos maatΛcavurai sicayooga aayi siΛΛscadΛ gataΛaanΛda agai Diuusi”.

¹² Dai quiaa ñioocai ΛSuusi dai potΛΛdai:

—AanΛ angΛnaagidi sai siΛΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛdΛ ARcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ARmaicΛΛga ivuaadami Λgai soimaasi taatatulda agai Λoodami ismaacΛdΛ maitΛnmiaadΛgidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu Λgai siΛ SodoomΛrΛ oidacami.

¹³ AapimΛ CorasiñiΛrΛ oidacami dai BetasaidΛrΛ oidacami siΛ soimaa taatamu aapimΛ. IsTiiroΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacami tΛΛgimudai istumaasi gAgARducami mΛsmaasi tΛΛ aapimΛ Λgai gia caΛΛqui abiaadΛrΛ gΛnaadadamudai yuucusi tutucucami dai gΛncocoomaivadadamudai mataicΛdΛ dai poduucai maasiuldamudai iscaΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai.

¹⁴ DΛmos siΛΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛdΛ ARcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ARmaicΛΛga ivuaadami gANGΛgAVituldaraga vaamioma soimaascamu isΛTiiroΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacami vΛΛtarΛ.

¹⁵ Dai aapimΛ CapernaumΛrΛ oidacami. ¿Povai mΛsiΛnΛlidi mΛstΛvaagiΛrΛ ucami tΛΛtΛidia agai? Baiyoma mΛtΛapañia agai dΛvΛΛrai utamacoga —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁶ Dai potΛtΛdai Λgai gΛmamaatΛrdamiga:

—IsmaacΛdΛ Λgidityai gΛncaΛ aapimΛ Λgai giñΛgidityai caΛ aanΛ ΛpΛ dai ismaacΛdΛ

gajiaadΛrΛ gΛnvipieeyi aapimΛ Λgai gajiaadΛrΛ
 giñvipieeyi aanΛ ΛpΛ dai ismaacΛdΛ gajiaadΛrΛ
 giñvipieeyi aanΛ Λgai gajiaadΛrΛ vipieeyi ΛpΛ Λgai
 ismaacΛdΛ giñootoi —astΛtΛdai ΛSuusi.

17 TaidΛ Λvaic coobai dan baivustaama Λpamu
 dadacai baigΛnΛliatugai dai potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:
 —MamaatΛtuldiami, asta Diaavora
 tΛtΛaañicarudΛ vΛΛsi gΛrΛΛgi aagaitai aatΛmΛ
 gΛtΛΛtΛaraga —astΛtΛdai Λojootosicami ΛSuusi.

18 TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:
 —AanΛ annΛidi isducatai gΛi ΛDiaavora
 tΛvaagiaiñdΛrΛ Λpan duucai Λmo siitañi.

19 AanΛ angΛnmaa guvucadagai aapimΛ mΛsai
 cΛcΛisapaiña gΛgΛr coocoyi dai nanacasΛrai dai
 poduucai vaamioma viaa aapimΛ guvucadagai
 isgΛrsaayu Diaavora. Dai aapimΛ maisoimaa
 taatamai tomali Λmo istumaasicΛdΛ.

20 MaitavΛr baigΛnΛliada cascΛdΛ gΛnΛΛgidityai
 Diaavora tΛtΛaañicarudΛ. Baiyoma mosgΛaagai
 mΛsbaigΛnΛliadagi oojisicatai gΛntΛΛtΛaraga mΛΛ
 tΛvaagiΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

21 AidΛ otoma baiΛliatu Diuusi IbΛadΛ ΛSuusi tai
 Λgai potΛtΛdai:

—GiñooCa aanΛ gia sΛΛlicΛdΛ siaa gΛduutudai,
 aapiapΛ ΛrbaitΛcΛaacami tΛvaagiΛrΛ dai oidigi
 daama. Aapi apΛtmaimaatΛtuli idi maasi
 Λsastudugami tomali Λgai ismaacΛdΛ naana
 maasi mamaatΛrΛi mosΛca Λgai ismaacΛdΛ
 maisi sastuduga dai ismaacΛdΛ mainaana maasi
 mamaatΛrΛi. CΛΛgaduava giñooCa poduucai ipΛli
 aapi dai poduucai idui —astΛtΛdai ΛSuusi gΛooga.

22 Dai apiamamaatΛtuldi ΛSuusi Λoodami dai potΛΛdai:

—GiñooCa giñmaa vΛΛsiaΛcatai. AanΛ arDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ dai tomali Λmaadutai maicΛΛga giñmaatΛ mosΛca giñooCa dai tomali Λmaadutai maicΛΛga maatΛ giñooCa mosΛca aanΛ ismaacΛdΛ armaradΛ Λgai. Dai vΛΛscΛrΛ oidaga aa ismaacΛdΛ maatΛ giñooCa mosΛca ismaacΛdΛ aanΛ ipΛlidi sai maatΛna.

23 Amaasi Λgai vui nΛnΛava gΛmamaatΛrdamiga dai ΛΛgi Λgai potΛΛdai:

—BaigΛnΛlidi aapimΛ nΛiditai mΛstumaa nΛidi.

24 AanΛ angΛnaagidi sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ΛΛmadu mui raraí nΛida Λlilitadai mΛstumaasi aapimΛ nΛidi dai maitΛΛ, dai Λgai caΛca Λlilitadai mΛstumaasi aapimΛ caΛ dai maicaΛ —astΛΛdai ΛSuusi.

25 Amaasi Λmo mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ cΛquiva dai ii dai mΛΛ aatagida agai ΛSuusi. MosnΛida Λlilitadai Λgai sabai aagana Suusi Λmo istumaasi istumaasi vui caatΛcagi ΛvaavoidaragadΛ dai potΛΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, ¿tumaasi istutuidi aanΛ isiduñiagi dai vΛΛscΛrΛ ΛΛmadu daacagi Diuusi? —astΛΛdai.

26 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛΛdai:

—¿Tumaasi Λgai dai oojisi sΛΛlicamiΛrΛ? Aapi nΛnΛidiña oojai vΛΛs tasai giñaagidañi iscaiti —astΛΛdai ΛSuusi.

27 TaidΛ ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ aa noragi daidΛ itΛΛdai:

—“Oigadañi gADiuusiga vΛasi gAibadacΛΔ, dai vΛasi gaguvucadacΛΔ dai vΛasi gatagitoidacΛΔ, dai oigadañi gAaduñi poduucai pasduucai gAoiγadai aapi Λagi” —astΛadai.

28 TaidΛ ASuusi itΛadai:

—CΛga pAtgiñaa noragi isvΛasi gomaasi iduñia aapi, aapi vΛascara oidacamu Diuusi Λmadu —astΛadai ASuusi.

29 VaidΛ amamaatΛtuldiadami Diuusi sAllicamigadΛ Λgi gAsoiña Aliditadai dai potΛadai Agai ASuusi:

—¿VoorΛ argiñaduñi? —astΛadai.

30 TaidΛ ASuusi aa noragi daidΛ itΛadai:

—Amo imidagai amo cAlI tAvañimitadai amo voi Jerusaleenaiñdara Jericoamu tai voyara aayi Λsivogami dai baitoma gAviji dai Λsi istumaasi vuucaticatadai Agai asta yuucusida dai sAllicadΛ soidoodai dai baitoma muuquiadΛ viaa dai iji.

31 Dai aidapacΛ amui imΛitadai amo paaligadΛ judidú Agai vaa voyara dai tAgacai mossAlI daivusai.

32 Dai amo leviita ΛpΛ amui sAlI daivusai dai aidasi tAl Agai mosdaivusai ΛpΛ.

33 Dai amai cAlI Samaaliñdara Agai vaa voyamu imΛitadai dai tAgacai soigAlldian taada.

34 Dai miaadara cAquiva siaaco caatΛcatadai acAlI dai duaadi istuidana saasaquicatadai asaiticadΛ dai valieenticadΛ, dai vipiosolicadΛ vuupuli dai Λgi gAsoiga daama daí dai bΛcai amo quiiyamu dai ami gAuuli Λmadu dai nuucagi.

35 Dai siaadiqui aidasi caimia agaitadai ASamaalira oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa Aoidacami dai potΛadai: “Nuucadacañi

idi cΛΛi dai pasvaamioma siaa duadagi gΛaa namΛΛquidamu aanΛ iñsiΛascadΛ Λpamu diviagi”, astΛtdai ΛSamaaliΛΓΛ oidacΛdΛ Λoidacami.

³⁶ Dai sivi maacΛdΛ idi vΛvaicai cΛcΛΛi ΛraduñdΛ ΛcΛΛi ismaacΛdΛ baitoma gΛviji Λsivogami —astΛtdai ΛSuusi.

³⁷ TaidΛ ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ itΛi:

—Λgai ismaacΛdΛ soigΛΛli tΛΛgacai —astΛtdai.

TaidΛ ΛSuusi potΛtdai:

—Imiñi aapi dai poduuñi ΛpΛ —astΛtdai.

— — —
³⁸ Dai apiaimΛi ΛSuusi dai aayi ΛmaapΛcΛΓΛ. Vai ami oidacatadai Λmo ooqui Maaruta tΛΛgiducami dai miaadΛgi gΛquiiyΛΓΛ.

³⁹ DaidΛ ΛMaaruta siagΛcatadai Λmai ooqui María tΛΛgiducami. Tai Λgai vuidΛrΛ daiva ΛSuusi dai caΛca agai istumaasi agaitadai Λgai.

⁴⁰ DΛmos ΛMaaruta aliΛsi istumaa vuaadatadai cusiñiΛΓΛ dai miaadΛrΛ cΛquiva siaaco daacatadai ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, ¿maitapΛsvuamΛ Λlidi tomalaachi isgiñsiisi ΛΛgi giñvidagi mosΛΛsi aa duiñdagai? Aagidañi tudu vaidΛ giñsoiñana —astΛtdai ΛMaaruta.

⁴¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Maaruta, Maaruta, maitivuamΛ Λliada aapi mosΛΛ naana maasicΛdΛ.

⁴² MosaliΛmo istumaasi oidaga ismaacΛdΛ vaamioma gΛaagai dai goMaría gia bai cΛΛgaducΛdioma aa duiñdagai dai tomali Λmaadutai maivoopoidamu —astΛtdai ΛSuusi.

11

¹ Amo imidagai aSuusi gamamadaitadai amo amaapacara. Dai aidasi canaato mamagi agai tai maadutai mamaatardamigad itadai:

—Mamaatatuldiadami, garmaatatuldañi mamadaragai poduucai isduucai avuaana maatatuli gamamaatardamiga —astadai.

² Taid aSuusi potadai:

—Masilascada gamamadadagi varai aduucai gamamadada:

Garooga aapi pasmaacada tavaagiaraja, aatama ipalidi isoodami gasiaa duutuadagi, dai maatana isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma ana istuigaco gataanada agai aapi tami oidigi daama vaid apaduuna pastumaasi aapi ipalidi tanai oidigi daama apanduuca tavaagiaraja.

³ Garsoiñañi taitai viaaca aatama cuadagai silasi tagito sivi vataraja.

⁴ Dai garoigaldañi vasi garsoimaascamiga aatama ap oigaldi vascatai ismaacada soimaasi garvuiididi.

Maiti dagito isdiaavora garaagiadan tadacagi isidunia aatama soimaasi poduucai vrgamamadada.

Astadai aSuusi.

⁵ Daid aSuusi potadai apa:

—Ducami ismaadutai apima viaacagi amoco ganadunai pai aapi imiagi quidiidamu rantucaraja pai potada aapi: “Giñadunai giñañiuvidañi vaica tascali,

⁶ utudama giñdiviji amoco giñaduñi mλλcasdara imλλdami dai aan maiviaa istumaasi biidagi”.

⁷ Dai ducami siagamai aa ganoragidagi tuucavidara dai povatλλdagi: “Maitigiññiooquiada casia cuupi quitaagiña dai giñmaamara giñλλmadu vλλta giñvaacosilara nai cascda maitistutuidi aan isvañigacai gamaquiagi tomali amo istumaasi”.

⁸ Aan anganaagidi tomasi maivañigacai gamaa agai istumaasi gaduñicatai baiyoma vañigian taada agai dai gamaquiagi vλλsi istumaasi tagitoca aapi maicalca liditai ñioocadami.

⁹ Cascda aan anganaagidi masai daanliña Diuusi sai gansoicliña mai viaaca aapima tagitocagi dai gaagai mascallga vaavoitudadagi sai Diuusi gansoicda agai.

¹⁰ Sioora daanadagi Diuusi sai soicliña gia soicliña.

¹¹ Amaadutai aapima ismaacda argaoga ¿masbai oidana aapima ganmara amo odai isgantaanada agai paana? ¿Siapa oidagi amo cooyi isgantaanada agai vatopa?

¹² ¿Isgantaanada agai amo tacunono isbai oidana aapima amo nacasrai?

¹³ Masaapima ismaacda maicall tuutuiga maata oidi ganmaamara istumaasi callgaducami sioma callga ganooga ismaacda tavaagilara daja ganootosdamu galbada vai ganλλmadu daacana vλλscatai sioora ipliadagi isλλmadu daaca agai —astatdai asuusi.

¹⁴ asuusi vusaasditadai amo calliaiñdara amo Diaavora taañicaruda. Adiaavora taañicaruda muudutu callli. Dai aidasi vuusai adiaavora

tλaañicarudλ taidλ ismaacλdλ muudutu istui isñiooquiagi λpamu. Taidλ λoodami maitλλ isducatai gλntλtλgituagi tλλgacai imaasi.

¹⁵ Dλmos λλmoco pocaiti:

—Idi cλλli vuvaidi Diaavora tλtλaañicarudλ Beelsevú guvucadadλcλdλ —ascaiti λoodami. Beelsevú λrDiaavora dai alia guvuca.

¹⁶ Dai aa mosλijada λlidi astumaa duuna λSuusi dai cascλdλ potλtλdai sai tλλgidana λmo istumaasi gλducami tλvaagiaiñdλrλ.

¹⁷ Dλmos λSuusi maatλcatadai istumaasi gλntλtλgitoitadai λgai dai potλtλdai:

—Isaipaco gλncocodagi λmapλcλrλ oidacami ugitimu λoodami dai baabaquidλ suuligimu.

¹⁸ Poduucai λrλ isλDiaavora λλgi gλcocodagi otoma camaitatλaanλdan tada λgai cascλdλ poduucai gλnaagidi aanλ pocaititai aapimλ ansai aanλ vuvaidi Diaavora tλtλaañicarudλ Beelsevú guvucadadλcλdλ.

¹⁹ Siλrvaavoicamudai isDiaavora guvucadadλcλdλ vuvaidi aanλ Diaavora tλtλaañicarudλ aidλ gia aapimλ gλnaaduñi vuvaidi Diaavora tλtλaañicarudλ Diaavora guvucadadλcλdλ λrλ. λλgi λgai gλnaagidamu ismaitλrvaavoi isDiaavora guvucadadλcλdλ vuvaidi aanλ λλmadu λgai.

²⁰ Baiyoma Diuusi guvucadadλcλdλ vuvaidi aanλ Diaavora tλtλaañicarudλ dai poduucai cλλ maatλ aapimλ iscaayi istuigaco Diuusi soicλda agai oodami sai cλλgacλrλ oidacana.

²¹ Siλλscadλ λmo oodami guvuacami dai cλλga gagatocami nuucadacagi gλquii dai vλλsi istumaasi oidaga ami poduucai maitipu siorλ gaλλsidagi ami.

22 Damos isdiviagi amai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai asidagi vasi gaga-tod istuucada gatagitocatadai agai isgasoñagi dai gataacogida agai vasi istumaasi gasidagi.

23 Siora maitargiñamaducagi agai giñvuidara caata siora maitiñsoña aagiadagi oodami isducatai cagacara vuvaqui agai sobicai sai maivaavoitudana dai maicagacara vuvaacana.

24 Siascada amo Diaavora taañicaruda vusi-agi amo clliaiñdara oidigana aimaraiña dai gaa-gaiña siaaco gibastagi dai siascada maitgia agai siaacoga pova alidiña: “Apamu animiagi giñquiyamu iñsiaadara vuusai”, asalidiña.

25 Dai siascada apamu ami diviagi agai dai tatagaiña cali apañ duucai amo quii caga voisiquicami dai caga bai duñisicami.

26 Dai amaasi agai aimarai dai vuaapai ara cuvaracami Diaavora taañicaruda. Dai agai amadu vasi agaa vapacaiña ami cllara dai ami oidacana dai poduucai cali vaamioma soi gvuaadana isvaasquioma —ascaiti asusi.

27 Aidasida asusi aagaitadai imaasi, tai amo ooqui oodami saagida iña dai pocaiti:

—Si cagacara nidi Diusi agai ismaacada gamarai dai gasitu —astatdai ooqui asusi.

28 Damos asusi potatdai:

—Caasi cagacara nidi agai ara vasi oodami ismaacada ca Diusi ñioquida dai agiditai ca —astatdai asusi.

29 DaidΛ oodami apiagΛnΛmpaidimi ami ΛSuusi sicoli taidΛΛSuusi gΛagacai mamaatΛtuldimi Diuusi ñiooquidΛ dai potΛtΛdai:

—Oodami sivi oidacami aliΛ maicΛΛga tuutu-iga dai giñaagidi ansaidΛ iduuna Λmo istumaasi gΛducami Λgai vuitapi, dΛmos maitΛΛgimu Λgai Λmai istumaasi gΛducami mosΛcaasi Λistumaasi gΛducΛdΛ ismaacΛdΛ idui Diuusi ootosacai Joonasi Ñiñiviamu vai Λgai aagidi ooidacami sai ugitia agai Λgai ismaiΛma duucal gΛntΛtΛgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi.

30 Poduucal ΛpΛ giñootoi Diuusi. AanΛ rΛgai ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami dai aagidamu aanΛ sivi oidacami sai ugitia agai ΛpΛ ismaiΛma duucal gΛntΛtΛgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi.

31 SiΛΛscadΛ caaiyagi istuigaco Diuusi nΛidagi oodami sividadΛ ismaacΛdΛ rCΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ rmaicΛΛga ivuaadami, daidΛ Λooqui ismaacΛdΛ rbaitΛCΛaacamicatadai SiipΛrΛ divimu dai gΛpiΛrΛ suuligamu oodami sivi oidacami. Λgai sΛΛlicΛdΛ mΛΛcasdΛrΛ divia dai caΛca agai istumaasi aagai ΛSalomoñi. Λgai rΛmo tΛaanΛdami saitudugami dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma rTΛaanΛdami aanΛ siSalomoñi mai aapimΛ maitiñΛΛgiditai caΛ.

32 IsmaacΛdΛ ÑiñiviΛrΛ oidacatadai dadimu siΛΛscadΛ Diuusi nΛida agadagi sivi oidacami ismaacΛdΛ rCΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ rmaicΛΛga ivuaadami, daidΛ ΛÑiñiviΛrΛ oidacami gΛpiΛrΛ suuligamu oodami sivi oidacami ΛpΛ mai aapimΛ maitiñΛΛgiditai caΛ agai gia caΛma duucal gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai aidΛsi ΛJoonasicaru aagidi Diuusi ñiooquidΛ,

dai tami daja aanΛ dai vaamioma artΛaanΛdami
aanΛ siJoonasi.

33 Tomali amaadutai cucuudagai amo
cuudacarui dai gooquiΛΓΛ astoquicΛΓΛ dadasai
tomali amo cajooñi uta baiyoma tΛcavacamiΛΓΛ
gΛdadasai vai sioorΛ vapacΛdagi istutiadagi
isnΛaadagi.

34 Gavuuupuji arΛpan ducami amo cuudacarui
gatuucuga vΛΛtarΛ isgΛvuupuji cΛcΛΛgaducagi
vΛΛsi gΛtuucuga ΛΛpΛ viaa cuudagi, dai
isgΛvuupuji maicΛcΛΛgaducagi gΛtuucuga ΛΛpΛ
ducami istucagamucagi.

35 Goovai ismaacΛΔΛ maatΛ aapimΛ DiuusicΛΔΛ
arΛpan ducami amo cuudagi gΛntΛgitoidagΛΓΛ
gΛnnuucadacavurai aapimΛ vai maituucuna dai
poduucai tucavi viimu aapimΛ.

36 IscΛΛga cuudagΛcagi vΛΛsi gΛntΛgitoidagΛΓΛ
dai maitiipucagi tomalaachi tucavi dai poduu-
cai cΛΛga maatΛ caΛcamu aapimΛ arΛpan duucai
mΛsduucai nΛidi amo tuucavi siaaco cΛΛga cu-
udagΛcagi —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

37 Dai aidΛsi cadagito ñiOO ΛSuusi tai amo fariseo
vai sai quiidiΛΓΛ gaugana. TaidΛ ΛSuusi ii dai
meesa vuidΛΓΛ daiva.

38 TaidΛ arΛfariseo maitΛΛ istumaasi gΛtΛgituagi
tΛagacai siΛSuusi maivacoi gΛnoonovi isducatai
viituli Moseesacaru Λjudidíu.

39 Tai amaasi ΛSuusi potΛtΛdai:

—AapimΛ fariseo vuaanai gΛnajaasocoli
ΛΛbΛadΛΓΛ dΛmos aapimΛ tuculimadai gΛnΛranaga
muuquimudagaicΛΔΛ dai soimaascamicΛΔΛ.

40 Vupuiiruga aapimΛ, ζmaitamΛs maatΛ tΛtΛgitoi maitamΛs maatΛ sai sioorΛ idui ΛΛbΛadΛrΛ idui ΛΛpΛ ΛraviadΛrΛ?

41 Gaoidiadavurai oidicami baigΛnΛliaracΛdΛ dai poduucai maitΛrsoimaasi iducamicamu aapimΛ.

42 SiΛ soimaa taatamu aapimΛ fariseo vΛΛsi istumaasi viaa aapimΛ aa oidi oodami Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ, asta ivaagi mΛsmaacΛdΛ bΛΛjΛi. CΛΛgadu isoidiada aapimΛ oodami Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ mΛstumaasi viaacagi dΛmos aliΛ soi duucai nΛidi aapimΛ gΛnaaduñi dai maioigΛdai Diuusi gomaasi gia maicΛΛgadu.

43 SiΛ soimaa taatamu aapimΛ fariseo. Oojoidi aapimΛ iscΛcΛΛgaducΛdioma daraicariΛrΛ dadaarΛdagi judidíu quiquiuupaigadΛrΛ dai oojoidi aapimΛ isvΛΛsi oodami siaa gΛnduutuadagi.

44 SiΛ soimaa taatamu aapimΛ fariseo dai aapimΛ mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Aagai aapimΛ Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. AapimΛ ΛrΛpan ducami siaaco gΛyaasapai coidadΛ dai camaimaatΛgia maasi daamadΛrΛ vaidΛ Λoodami daama dΛgavuscΛiña maimaatΛcatai siΛ sigalnaasi uta, pomaasi aapimΛ ΛraviadΛrΛ ΛΛpΛ —astΛtdai ΛSuusi.

45 Tai ΛΛmoco ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ aa noragi dai potΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, aagaitai aapi imaasi asta aatΛmΛ vΛΛsi gΛrñiooquidi —astΛtdai Λgai ΛSuusi.

46 DΛmos ΛSuusi potΛtdai:

—Si_Λ soimaa taatamu aapim_Λ ma-
maat_Λtuldiadami Diuusi s_Λlicamigad_Λ _Λp_Λ.
Aapim_Λ pocaiti sai g_Λaagai siduñiagi mui naana
maasi istumaasi maiaagai Moseesacaru. Ducami
isvaamioma cucuspiada aapim_Λ asta si_Λasi
uucami maitistutuidi _Λoodami dai aapim_Λ
maicucusp_Λi tomalaachi.

47 Si_Λ soimaa taatamu aapim_Λ. Aapim_Λ ivui-
ididi baabaquid_Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ is-
maac_Λd_Λ coi g_Λn_Λqui aaduñicaru.

48 C_Λga maat_Λ aapim_Λ v_Λasi gomaasi dai soic_Λd_Λ
m_Λn_Λlidi aapim_Λ g_Λnaaduñicaru. _Λgai coi Diu-
usi ñiñiooquituldiadamigad_Λ mai aapim_Λ ivuiididi
baabaquid_Λ.

49 Casc_Λd_Λ Diuusi ismaac_Λd_Λ maat_Λ
v_Λasia_Λcatai pocaiti: “G_Λnootosdamu aan_Λ
giñiñiooquituldiadamiga _Λmadu giñojootosa
m_Λsiaapim_Λ coodamu _Λmoco dai aa soimaa
taatatuldamu”, ascaiti Diuusi.

50 Diuusi soimaasi g_Λntaatatulda agai aapim_Λ
sivi oidacami v_Λasic_Λd_Λ _Λñiñiooquituldiadamigad_Λ
ismaac_Λd_Λ g_Λncooditu aid_Λsi abiaad_Λr_Λ c_Λquiva
goodigi.

51 Aid_Λsi abiaad_Λr_Λ g_Λmuaatu Aveelicaru asta
aid_Λsid_Λ g_Λmuaatu Zacariiasicaru _Λgai ismaac_Λd_Λ
g_Λmuaatu _Λg_Λ quiupai abaana vai ajad_Λr_Λ c_Λca
_Λooroñi m_Λsiaaco m_Λm_Λidiña vustaaqui isducatai
gat_Λjai Diuusi. s_Λlic_Λd_Λ ang_Λnaagidi sai Diu-
usi g_Λpiar_Λ g_Λnsuuliga agai aapim_Λ sivi oidacami
_Λp_Λ.

52 Si_Λ soimaa taatamu aapim_Λ ma-
maat_Λtuldiadami Diuusi s_Λlicamigad_Λ. Ducami
iscuupaca aapim_Λ candaadoc_Λd_Λ siaaco oidaga

Diuusi mamaatΛtuldaragadΛ, dai aapimΛ viaa yaavigadΛ dai maivapacΛi aapimΛ dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquiagi tomasi vaapaquia Λlidi Λgai —astΛΛdai ΛSuusi.

⁵³ AidΛsi aagidi ΛSuusi imaasi taidΛ ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo aliΛ baacoi Λgai vui dai gΛnaagacai Λcacaimi mui naana maasi,

⁵⁴ sabai aagana Λgai Λmo istumaasi vaavoidaragadΛ vui vai poduucai gΛpiΛrΛ vuaaja Λgai.

12

¹ Tai amaasi mui miil oodami gΛΛmpagi sΛΛlicΛdΛ muidu dai asta gΛncΛcΛisapai aipacoga. TaidΛ ΛSuusi gΛaagacai aagidi ΛpΛga gΛmamaatΛrdamiga dai potΛΛdai:

—CΛΛgavΛr gΛntΛΛgitoca aapimΛ. MaitavΛr Λpan duucai ivuaada gofariseo. Goovai aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi vai aa nΛidiña dai poduucai ivuaada Λlidiña ΛpΛ dΛmos aapimΛ maitΛaagai ispoduucai ivuaadagi.

² Maioidaga tomali Λmo istumaasi Λstoquicami tomasi duudusali gΛaagai vΛΛscarΛ vΛΛsi gΛmamaatΛi, dai maioidaga tomali Λmo istumaasi Λstoquicami ismaitΛmaasiuldagi.

³ VΛΛsi mΛsmaacΛdΛ aagai aapimΛ tucarΛ vΛΛsi gomaasi gΛcaΛcamu tasΛrΛ, dai mΛsmaacΛdΛ duudusali aagai aapimΛ cuupacatai quitaagiña goovai vΛΛsi iifacaitai gΛaagadamu baabaqui daamadΛrΛ.

4 Aapim_Λ giñaduñi ang_Λnaagidi sai mait_Λaagai m_Λs_ΛΛbiadagi _Λgai ismaac_Λd_Λ mumueeyi gatuu-cuga, dai gooqui_Λr_Λ _Λgai camaitistutuidi isiduñiagi vaamioma.

5 D_Λmos g_Λnaagidamu aan_Λ sioor_Λ gia g_Λaagai m_Λs_ΛΛbiadagi. _Λbiadavurai _Λgai ismaac_Λd_Λ viaa guvucadagai isb_ΛΛquiagi muuquiad_Λ ib_Λad_Λ Diaa-vor _Λmadu. _Λj_Λ, _Λgai gia g_Λaagai m_Λs_ΛΛbiadagi.

6-7 Diuusi vaamioma g_Λnoig_Λdai aapim_Λ si_Λ uju-urugi casc_Λd_Λ maitav_Λr duduaadicuda c_ΛΛ maata aapim_Λ isg_Λgaagarai taama ujuurugi gooca sin-taavuc_Λd_Λ vai Diuusi v_ΛΛsc_Λr_Λ nuucadacana. Diu-usi maata v_ΛΛsia_Λcatai asta si_ΛΛj_Λquidu _Λmadutai cuupad_Λ.

8 G_Λnaagidiana sai v_ΛΛscatai ismaac_Λd_Λ g_Λnmaasiuldi oodami vuitapi isgiñvaavoitudai aan_Λ _Λp_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_ΛΛlicami maiastocadamu Diuusi t_ΛΛaañicarud_Λ vuitapi mosaagamu aan_Λ is_Λgai _Λrgiñmaamara.

9 Dai ismaac_Λd_Λ giñ_Λstocadagi oodami vuitapi aan_Λ _Λp_Λ _Λstocadamu _Λgai Diuusi t_ΛΛaañicarud_Λ vuitapi.

10 Dai tomasioor_Λ ismaac_Λd_Λ giñvui ñioocadagi aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_ΛΛlicami istutuidi isoig_Λldagi. D_Λmos sioor_Λ soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ib_Λad_Λ vui _Λgai gia maiviaa g_Λoig_Λldaraga.

11 M_Λsi_ΛΛscad_Λ vaama g_Λntuutusa agadagi _Λmo quiuupaigad_Λr_Λ judidíu si_ΛΛp_Λ bait_Λguucacami dai aa s_ΛΛlicami viaacami vuid_Λr_Λ, maitav_Λr vuam_Λ _Λn_Λliada Diuusi Ib_Λad_Λ g_Λnsoiñamu.

12 MΛsiuu duucu caviaacagi isñiooquiagi mΛsducatai gaaa noragidagi dai mΛstaiyagi —astΛtdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

13 Tai Λmaadutai Λoodami saagidaiñdΛrΛ potΛtdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, aagidañi giñsiisi tataidΛ rtaacoida aatΛmΛ gΛrvustuidaga —astΛtdai.

14 DΛmos ΛSuusi potΛtdai:

—Giñaduñi, ¿toora giñdaí aana dunucami duucai siΛpΛ taacogiadami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ? —astΛtdai.

15 Dai potΛtdai ΛpΛ:

—Dañi gΛnnuucadacavurai dai maicoimudadΛ tuutiaca tomasi naana maasi viaa Λmo oodami maimosΛca ΛgaicΛdΛ duaaca —astΛtdai ΛSuusi.

16 Dai amaasi aagidi ΛSuusi Λmo ñiooqui Λoodami cuentocΛdΛ dai potΛtdai:

—Oidacatadai Λmo cΛli riicuacami, daidΛ ΛΛsidΛ sΛlicΛdΛ cΛga gΛduitadai.

17 VaidΛ rriicu gΛtΛgitoi dai povΛli: “Istuma duuñimu aana maiviaa aana siaaco baituagi giñyoova”.

18 Daida povΛli: “Casian maatΛ istumaa duñiagi. Suuligamu aana gotroojo daidΛ iduuñimu aa gΛgΛrducamioma dai ami baituamu aana vΛsi giñyoova dai vΛsi iñstumaa viaa.

19 Dai amaasi povaiñtΛdamu aana”, ascaiti rriicu. “Mui naana maasi apΛviaa baidarajami mui uumigi vΛΛtarΛ sivi gia gΛibΛstañi gacuaadañi dai baigΛliada”, ascaiti rriicu.

20 DΛmos Diuusi potΛtdai: “Vuiirugami aapi idi vaa tucarΛ pΛmuquia agai dai vΛsi istumaasi

viala aapi, ¿sioora vΛΛtarΛ viimu goovai?” astatΛdai Diuusi.

²¹ Λagi poduucal apΛvueeyi ΛoodamicΛdΛ isΛmpaidiadagi mui naana maasi Λagi gΛvΛΛtarΛ Λgai mossoitigamiarΛ vipiΛΛyi Diuusi vuitapi —astatΛdai ΛSuusi.

— — — — —
²² Dai gooquiarΛ potatΛdai ΛSuusi gΛmamaatardamiga:

—GΛnaagidiana maitavΛr vuamΛ anΛliada cuaadagaicΛdΛ mΛsmaacΛdΛ ugia agai dai oidaca agai, tomali yuucusicΛdΛ mΛsmaacΛdΛ gΛnaada agai.

²³ GaibΛdaga vaamioma gΛaagai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma gΛaagai siyuucusi.

²⁴ GΛntΛgitovΛr nΛida coocoñiarΛ, Λgai maitaΛsai tomali maitayoovai tomali maiviaa gΛntroojoga, dΛmos Diuusi Λgai dai maacai cuaadagai. SΛΛlicΛdΛ vaamioma namΛΛga aapimΛ siujuurugi.

²⁵ ¿Dai voorΛ aapimΛ tomasiΛΛsi naana maasi gΛntΛgitoi istutuidimΛsi istaajucami metro vaamioma gΛntΛcavaldagi?

²⁶ MΛsmaitistutuidi isiduñiagi istumaasi maisi-jaiga maitavΛr vuamΛ anΛliada Λma maasicΛdΛ.

²⁷ GΛntΛgitovΛr nΛida yoosigiarΛ ducatai gΛarai maitaaata vuaadatai tomali maitailutaitai, dai vΛΛscarΛ gΛnaagidi aanΛ sai tomali Λraí Salomoñi ismaacΛdΛ viaacatadai yuucusi cacΛΛgaducami vΛΛscarΛ maiapa maasi gΛai goyoosigai.

²⁸ GΛntΛgitovΛr nΛida yoosigiarΛ Λmo imidagai oidigana guucacana dai siaadiqui maicana, vai vΛΛscarΛ Diuusi sigia maasi yuucustudai, vΛΛsi

vaamioma ganyuucustudana agai aapimΛ tomasi maicΛaga vaavoitudai aapimΛ.

29 CascadΛ avΛr maivuamΛ anΛliada gaagaitai istumaasi ugiagi dai istumaasi iiyagi.

30 VΛsi Λoodami oidigi daama oidacami mosΛca gomaasiΛrΛ gantΛgitoiña, dΛmos aapimΛ viaa Λmoco gΛnooga ismaacadΛ camaatΛ istagito aapimΛ vΛsi gomaasi.

31 BaiyomavΛr ipΛliada aapimΛ sai Diuusi gΛnsoicΛiña vai cΛagacΛrΛ oidaca aapimΛ siDiuusi gΛnsoicΛdamu siviaacamu aapimΛ istumaasi tΛgitocagi.

32 MaitavΛr duduaadicuda aapimΛ ΛrΛpan ducami giñsosoiga cañiiru dai chiΛΛquidu aapimΛ. Dai aliΛ baigΛlidi Diuusi gΛnmaacacai oigaragai isgatlΛaanΛda aapimΛ siaaco tΛaanΛi agai.

33 Gaagardavurai aapimΛ mastumaa viaa dai oidiada soituutuigami poduucai ivuaadamu aapimΛ Diuusi aa duiñdadΛ vai gΛntumiñsiga maisiaa gΛvueeyi dai poduucai ΛpΛ bai darasaidamu aapimΛ gΛnvustuidaga tΛvaagiΛrΛ siaaco maiuugiatai dai siaaco maivapacΛi ΛΛsivogami tomali vatopadagai isugiugagi.

34 Ami siaaco Λmpaidiada aapimΛ gΛnvustuidaga mosami gΛntΛgitocana.

35 AanΛ imia iñagai tΛvaagiamu Λmo imidagai dai Λpamu divimu aanΛ. BaigavΛr Λnduuca dai giñnΛnraca.

36 Λpan duucai Λpipiooñi nΛnΛracana gΛnaamu isdiviagi Λmo cunataragaiñdΛrΛ vai cupioquidagi

Λgai quitaagiña mosaΛcai Λgai dai quitaagiña ñiooquiagi.

37 SiΛΛ baigΛΛliadamu Λpipiooñi ismaacΛΔΛ maicoocosΛcagi aΛcai aamudΛ. SΛΛlicΔΔ angΛnaagidi sai ΛΛgi gaaamu bai gΛduuñimu dai meesa vuidΛΛΛ daraasamu gΛpipiooñiga dai bibidamu.

38 Tomasi Λran tucarΛ divia Λgai siΛpΛ siali-madΛ, siΛΛ baigΛΛliadamu Λpipiooñi ismaacΛΔΛ nΛaadagi vai diviagi ΛaamudΛ.

39 Dai maatΛcavurai aapimΛ idi ΛpΛ —ascaiti ΛSuusi—. Ducami isΛmo oidacami Λmo quiiyΛΛΛ ismaatΛcagi isiuu duucu ami quidiΛΛΛ divia agadagi Λmo ΛΛsivogami maicosian tada Λgai nuucadacatai sai maivaacΛna quidiΛΛΛ dai ΛΛsidana.

40 Poduucai ΛpΛ aapimΛ gΛaagai mΛsbai gΛnducagi siuu duucu aapimΛ sioma maitΛgitocagi divimu aanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami —astΛtdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

41 Tai amaasi ΛPiiduru tΛcakai dai potΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, ¿voorΛ vΛΛtarΛ aagai aapi idi cuento mosΛca aatΛmΛ vΛΛscatai sio? —astΛtdai.

42 TaidΛ ΛSuusi itΛi:

—Λmoco gaaamu vΛΛscΛrΛ gaagaiña Λmoco ΛΛgidaracami dai saituduacami saidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛcana pipiooñigadΛ dai bibidiña siuu duucu gΛaagadagi.

43 BaigΛΛliadamu ΛtΛaanΛdami ismaacΛΔΛ ivueeyi vΛΛsi cΛΛga siuu duucu diviagi ΛaamudΛ.

44 Sallícaḁḁ angnaagidi saidḁ ḁamudḁ tḁaanḁdami duucaí vituldamu vḁḁsi istumaasi viaaca ḁgai.

45 Dḁmos síḁpiooñi ismaacḁḁ tḁaanḁdami duucaí viaagi ḁamudḁ povḁḁldagi síḁamudḁ maiotoma divia ḁgai, dai gḁḁagacai soi vuaadagi ḁgaa pipiooñi ḁḁmadu ḁcusñiñiru dai ḁgai gacuaadagi dai gayḁḁdagi dai navamuagi.

46 Dai poduucái ḁamudḁ divimu siuu ducuu ḁpiooñigadḁ sioma mainḁḁracagi, dai siuu duucu ḁgai maimaatḁcagi dai sallícaḁḁ soimaa taatatuldamu ḁgai daidḁ iduñimu ḁgaicḁḁ isducatai ḁḁvueeyi ḁmaiḁḁgidaracḁḁ ḁḁmadu.

47 Daidḁ ḁpiooñi ismaacḁḁ maata istumaasi ḁamudḁ ipḁlidi isiduñiagi dai maibai gḁducagi dai maiḁḁgidagi vḁḁsi ismaacḁḁ tḁjai ḁamudḁ, ḁgai soimaa taatamu gḁgḁḁḁtudacai.

48 Dḁmos ḁpiooñi ismaacḁḁ maimaatḁcagi daidḁ iduñiagi istumaasi soimaascami ḁgai vḁḁscarḁ maisi soimaa taatamu. Dai ḁgai ismaacḁḁ vaamioma maata Diuusi ñiooquidḁ dai maiḁḁgidi ḁgai vaamioma soimaasi taatatuldamu Diuusi.

49 Divia aanḁ dai cḁḁgacḁḁ vuvaida iñagai vḁḁsi oidí daama oidacami vḁḁscatai ismaacḁḁ giñvaavoitudagi oigḁldamu aanḁ vḁḁsi soimaascamigadḁ dai ḁgai ismaacḁḁ maitiñvaavoitudagi ugitimu. Sallícaḁḁ canḁijada iñḁlidi aanḁ idi cḁḁgacḁḁ vuvaidaragai iscaaipaco imḁdagi ḁpan duucaí taí.

50 Ali Δ soimaa taatamu aan Δ chi $\Delta\Delta$ qui tasai, dai soigiñ Δ liadamu asta si $\Delta\Delta$ scad Δ ajiagi istuigaco soimaa taata iñagai aan Δ .

51 Aapim Δ pov $\Delta\Delta$ lidi ansai aan Δ divia sai siooma oidacana v $\Delta\Delta$ si oodami, maitav Δ r vaavoi baiyoma divia aan Δ vai oidacana cocodi aan Δ c Δ d Δ .

52 Dai sivi bait Δ acoga oidacamu taama Δ mo quiiy Δ r Δ oidacami dai vaica vuid Δ r Δ v $\Delta\Delta$ t Δ camu gooca.

53 Δ oogad Δ vuid Δ r Δ caat Δ camu g Δ mara c $\Delta\Delta$ li daid Δ Δ marad Δ g Δ ooga, daid Δ Δ d $\Delta\Delta$ d Δ vuid Δ r Δ caat Δ camu g Δ mara ooqui daid Δ marad Δ g Δ d $\Delta\Delta$, daid Δ tuumud Δ vuid Δ r Δ caat Δ camu g Δ caa d $\Delta\Delta$ daid Δ Δ caa d $\Delta\Delta$ d Δ g Δ tuumu —astat Δ dai Δ Suusi.

54 Daid Δ Δ Suusi pot Δ t Δ dai $\Delta\Delta$ p Δ Δ oodami:

—Siuu duucu n Δ ijada aapim Δ iicomai isuruñi amad Δ r Δ vuvac Δ i otoma pocaitiña aapim Δ sai duuduquia agai, vai pov Δ vuaadana.

55 Dai si $\Delta\Delta$ scad Δ d Δ v $\Delta\Delta$ r Δ i toñiamad Δ r Δ Δ v Δ r Δ dagi pocaitiña aapim Δ sai toñica agai, vai pov Δ vuaadana.

56 Aapim Δ ismaac Δ d Δ aagaiña Δ mo istumaasi dai Δ ma maasi ivuaadana. ¿Ducatai maat Δ aapim Δ ismaasca agai oidigi mosn Δ iditai m Δ stumaa n Δ idi? Dai v $\Delta\Delta$ sc Δ r Δ maimaat Δ n Δ idi tomali maimaat Δ ca Δ istumaasi Δ p Δ vueeyi sivi aapim Δ g Δ nsaagida.

57 ¿Tuimasi maitant Δ t Δ gitoi aapim Δ istumaasi Δ r Δ c $\Delta\Delta$ gaducami?

58 Is Δ maadutai g Δ p Δ i Δ r Δ g Δ v Δ uupadagi dai g Δ v Δ idaquiagi dunucami Δ r Δ baigi duuñi ñiooqui Δ gai $\Delta\Delta$ madu voyiamu vai Δ gai mait Δ v Δ idaquiagi

dunucami_{ΛΓΛ} vaid_Λ _Λdunucami g_{ΛΤΛΛ}gidagi
_Λsandaaru vaid_Λ _Λsandaaru g_Λmaisagi.

⁵⁹ Dai abiaad_{ΛΓΛ} gia siaad_{ΛΓΛ} vuusaiña aapi asta
 p_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ gaaa nam_Λqui v_{ΛΛ}si m_Λsi_{ΛΛ}si g_Λtañiagi
 —ast_{ΛΤ}Λdai _ΛSuusi _Λoodami.

13

1 Amaasi tuigaco ami dada chi_{ΛΛ}qui c_Λc_{ΛΛ}li
 siaaco daacatadai _ΛSuusi dai aagidi isducatai
ΛPilaato coi chi{ΛΛ}qui c_Λc_{ΛΛ}li Galileeana oidacami
 dai b_Λi _{ΛΛ}rad_Λ dai saagida v_{ΛΛ}nagi vustaaqui
_{ΛΛ}rad_Λ ismaac_{ΛΔ} coitadai _Λc_Λc_{ΛΛ}li Galileeana
 oidac_{ΛΔ} maiquiaa g_Λncooditudacai ismaac_{ΛΔ}
 daasda agaitadai _Λgai Diuusi.

² D_Λmos _ΛSuusi pot_{ΛΤ}Λdai:

—¿Povai m_Λsi_{ΛΛ}liidi aapim_Λ ispomaasi _Λp_Λdui
_Λc_Λc_{ΛΛ}lic_{ΛΔ} Galilee_{ΛΓΛ} oidacami vaamioma
 soimaasi ivuaadamicatai _Λgai si_Λgaa anaasi
 oidacami?

³ Aan_Λ ang_Λnaagidi sai cho, dai m_Λsaapim_Λ
 mai_Λma duuca g_Λnt_{ΛΤ}Λgituagi dai camaisoimaasi
 ivuaadagi v_{ΛΛ}scatai ugitimu aapim_Λ _{ΛΛ}p_Λ.

⁴ ¿Povai m_Λsi_{ΛΛ}liidi aapim_Λ si_Λbaivustaama
 dan mamacova ismaac_{ΛΔ} coi daama g_{ΛΛ}sacai
Λg{ΛΛ} vaaqui t_Λcavac_{ΛΔ} Siloe_{ΛΓΛ} si_Λgai vaamioma
_Λrduñid_Λcatadai is_Λgaa Jerusaleen_{ΛΓΛ} oidac_{ΛΔ}?

⁵ Aan_Λ ang_Λnaagidi sai cho dai m_Λsaapim_Λ
 mai_Λma duuca g_Λnt_{ΛΤ}Λgituagi dai camaisoimaasi
 ivuaadagi v_{ΛΛ}scatai ugitimu aapim_Λ _{ΛΛ}p_Λ
 —ast_{ΛΤ}Λdai _ΛSuusi.

⁶ Daid_Λ _ΛSuusi aagidi _Λmo ñiooqui cuentoc_Λ_Δ dai pot_Λ_Δdai:

—_Λmo c_Λ_Λli _ΛΛS_Λcata_Δdai _Λmo iigosi g_Λ_Δ_Λ_V_Λ_Λragana, dai _Λmo imidagai m_Λ_Λ n_Λidamu sabai iibaidaga, d_Λmos mait_Λ_Λ tomali _Λmo iibiad_Λ.

⁷ Dai amaasi pot_Λ_Δdai _Λgai _Λc_Λ_Λli ismaac_Λ_Δ nuucatul_Δcata_Δdai _Λgai g_Λ_Δ_Λ_V_Λ_Λraga: “Dañi cavaica uumigi miaad oidacai didivai aan_Λ dai gaagaiña goiigosi iibiad_Λ dai mait_Λ_Δ_Λgai mos_Λ_Λgi c_Λ_Λca goovai maii_Λbiat_Λiacatai”, ast_Λ_Δ_Δdai _ΛΛS_Λcami g_Λ_πiooñiga. “Daitudañi”, ast_Λ_Δ_Δdai.

⁸ D_Λmos _Λnuucadacami aa noragi dai pot_Λ_Δdai: “Dagitoñi quiaa tomasi mos_Λca idi uumigi, moicadagena god_Λ_V_Λ_Λragad_Λ dai daasdagi _Λpua d_Λ_V_Λ_Λrai duaadidicami.

⁹ Sabai poduucai iibiatana, dai ismai_Λbiatagi aid_Λ gia daitudagi”, ast_Λ_Δ_Δdai _Λnuucadacami.

¹⁰ Dai _Λmo ib_Λstaragai tas_Λ_Λ_Λ _ΛSuusi gamamaat_Λtul_Δditadai Diuusi ñiooquid_Λ _Λmo judidíu quiuupaigad_Λ_Λ.

¹¹ Vai ami daacata_Δdai _Λmo ooqui ismaac_Λ_Δ cabaivustaama dan mamacova uumigi coocata_Δdai. _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ topostudacata_Δdai vai _Λgai maitistutuiditadai isg_ΛS_Λ_Λliñagi tomali pal_Λpi.

¹² Dai aid_Λsi t_Λ_Λ _ΛSuusi _Λooqui vaí dai pot_Λ_Δdai:

—Giñaduñi casiap_Λt duaadidicami vii —ast_Λ_Δ_Δdai.

¹³ Mosdaama darai _Λgai g_Λnoonovi taid_Λ _Λooqui g_ΛS_Λ_Λli, dai g_Λaaagacai c_Λ_Λga ñioo Diuusi vui.

¹⁴ D_Λmos _Λt_Λaan_Λdami judidíu quiuupaigad_Λ_Λ s_Λ_Λlic_Λ_Δ baamu duaaidacai _ΛSuusi _Λooqui ib_Λstaragai tas_Λ_Λ_Λ, dai pot_Λ_Δdai _Λgai _Λoodami:

—Oidagava naadami tasai aa duiñdagai vΛΛtarΛ dai istutuidi aapimΛ isdadacai gΛnduduaaidagi, dai maisiu ibΛstaragai tasΛrΛ —astΛtΛdai ΛΛaanΛdami Λoodami.

¹⁵ Tai amaasi ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—AapimΛ ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. ¿IstutuidimΛsi aapimΛ ismaiupanagi gΛnsoiga vooyisi siΛpΛ gΛnsoiga asñiitu ibΛstaragai tasΛrΛ dai iitudagi suudagi?

¹⁶ Dai idi ooqui ismaacΛdΛ ΛrcajiudadΛ Avraañicarυ vaidΛ ΛDiaavora vuracatadai idi coocodagaicΛdΛ cabaivustaama dan mamacova uumigi. ¿Dai maitisbaiga tomali isduaaidagi coocodadΛ ibΛstaragai tasΛrΛ? —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁷ Dai aidΛsi capotΛi ΛSuusi, vΛΛscatai ismaacΛdΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛcatadai siaa ΛΛran tadatu dΛmos vΛΛsi Λoodami baigΛnΛlidadai nΛiditai istumaasi gΛgΛrducami ismaacΛdΛ ivuaadatadai ΛSuusi.

¹⁸ Amaasi potΛi ΛSuusi:

—Siuu duucu Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana

¹⁹ gomaasi ΛrΛpan ducami istumaasi ΛpΛvueeyi ΛcaidΛ Λmo uusi ismaacΛdΛ coravi tΛΛgidu ismaacΛdΛ Λmo cΛΛli gΛdΛjoogana Λi. TaidΛ Λali caidΛ gΛΛ dai gΛΛ uusi gΛnaato. VaidΛ Λujuurugi maamaradΛrΛ dadarΛiña dai ami gacoocosatai. Poduucai siΛ otoma gΛΛ Λali caidΛ poduucai otoma gΛmaatΛmu aipacoga isducatai soicΛi Diuusi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ Dai potΛi ΛSuusi ΛΛpΛ:

—Siuu duucu Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ
oidacana

²¹ gomaasi ΛrΛpan ducami istumaasicΛdΛ
Λooqui avocamadai tΛligi tuicami dai
gooquiΛrΛ ivueeyi paana. Λmo ooqui vΛΛnaidi
gocopodacarui vaica muuli tΛligi tuicami
vai copodarΛi. VΛΛsi tui saagida aimΛrai
gocopodacarui dai poduucai vΛΛsi oidigi daama
imΛi Diuusi ñiooquidΛ —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

²² VaidΛ ΛSuusi apiaimΛitadai Jerusaleenamu
dai aijimi quiiquiΛrΛ dai gamamaatΛtuldimi Diu-
usi ñiooquidΛ.

²³ Tai Λmaadutai tΛcacai dai potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, ¿maitasmuidu ismaacΛdΛ
cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

²⁴ —GΛnaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña
ismaacΛdΛ alidu gajiaacoga. AanΛ angΛnaagidi sai
muidutai vaapaquia Λliadamu dai maitistuidimu
aliΛ sijaiga isvaapaquiagi siaaco tΛaanΛi Diuusi
cascΛdΛ.

²⁵ Dai siuu duucu ΛquiΛΛcami cacupagi
gΛquii, dai aapimΛ mΛsmaacΛdΛ quiidigana
guuca ñiooquiadamu aapimΛ dai potΛtΛadamu:
“CΛliodami gΛrcupioquidañi”. DΛmos Λgai gΛnaa
noragidamu dai povΛntΛΛdamu: “MaitanmaatΛ
aanΛ mΛsiaadΛrΛ aapimΛ”.

²⁶ MΛsi aapimΛ potΛΛdamu: “GΛΛΛmadu
gacuaadana aatΛmΛ dai gayΛΛdana dai aapi
gamamaatΛtuldiña tΛsiaaco oidaga aatΛmΛ”.

²⁷ DΛmos Λgai gΛnaa noragidamu dai
povΛntΛΛdamu: “Casian gΛnaagidi ansai

maimaatΛ mΛsiaadΛrΛ aapimΛ. Λcovai avΛr iimi giñabaiñdΛrΛ, vΛascatai aapimΛ mΛsmaacΛdΛ soimaasi ivueeyi”, astΛΛdamu Λgai.

28 Dai ami suaanΛdamu aapimΛ dai aliΛ soimaa taata agai, nΛiditai ΛAvraañi ΛΛmadu Isaa, dai Jaco dai vΛΛsi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ΛΛmadu daraaja Diuusi siaaco gataaanΛi Λgai, mai aapimΛ quiidigamu gΛnvuvaidagi.

29 AipadΛrΛ dadimu oodami dai daraivacai gaugimu ami siaaco gataaanΛi Diuusi.

30 Amaasi ΛΛmadutai ismaacΛdΛ vaamioma namΛga tami oidigi daama mΛΛca sioma maiñamΛacamu dai ΛΛmadutai ismaacΛdΛ maiñamΛga tami oidigi daama mΛΛca sioma namΛacamu —astΛtΛdai ΛSuusi.

31 Dai Λgai vaa tasΛrΛ ami dada ΛΛmoco fariseo siaaco daacatadai ΛSuusi dai potΛtΛdai:

—ImΛdañi tabiaadΛrΛ ΛEroodΛsi gΛmuaa Λlidi —astΛtΛdai Λfariseo.

32 DΛmos ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—Iimivurai dai mΛΛ aagida ΛcΛΛli ismaacΛdΛ aliΛ saituduga mosΛca soimaasi iduiñdagai vΛΛtarΛ. Quiaa anvuvaidagi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ dai duduaaidagi coococidadΛ dai asta naatomu aanΛ giñaa duiñdaga daida apiaimΛdamu Jerusaleenamu.

33 Tomali Λmaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ maitΛcooditudai sibΛacoga mosΛca JerusaleenΛrΛ cascΛdΛ aliΛsi glaagai isimia aanΛ Jerusaleenamu.

34 AapimΛ JerusaleenΛrΛ oidacΛdΛ, aapimΛ mΛsmaacΛdΛ coodai Diuusi

ñiñiooquituldiadamigadΛ dai maisai ojootosicami ismaacΛdΛ gΛnootosdi Λgai. MosΛ muiyoco imidagai ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛmpaidagi dai gΛnnuucadacagi Λpan duucaι Λtacucu Λmpaidi gΛmaamara gΛaana uta mΛtai maitipΛi.

³⁵ AapimΛ sivi gΛndagitomu aanΛ dai camaitiñtΛΛgimu aapimΛ Λpamu asta siΛΛscadΛ aayi istuigaco potΛiya aapimΛ: “AliΛ baigΛΛlidi goovai ismaacΛdΛ borimΛi Diuusi guvucadadΛcΛdΛ”, astΛiya aapimΛ —astatΛdai ΛSuusi.

14

¹ Amo ibΛstaragai tasΛrΛ ii ΛSuusi Λmo fariseo baitΛcΛaacami quiddiamu dai ΛΛmadu gaugia agai, vaidΛ Λгаа fariseo soobidacatadai sabai giduuna Λmo istumaasi istucΛdΛ istutiada Λgai isgΛpiΛrΛ vuaajagi.

² Vai ami ΛSuusi vuidΛrΛ daacatadai ΛpΛ Λmo coocoadΛ ismaacΛdΛ vaiguuguñicatadai.

³ Tai amaasi ΛSuusi tΛcacai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo dai potΛtΛdai:

—¿Oidagasi oigaragai Λmo ibΛstaragai tasΛrΛ is-duaaidagi Λmo coocoadΛ chio sio? —astatΛdai ΛSuusi.

⁴ DΛmos Λгаа mosdodoli vii. Tai amaasi ΛSuusi bΛi ΛcoocoadΛ dai duaadi dai potΛtΛdai sai noragΛna.

⁵ Dai potΛtΛdai ΛSuusi Λfariseo:

—¿MaacΛdΛ aapimΛ maiotoma vañigidana gΛnsoiga asñiitu siΛpΛ gΛnsoiga vooyisi issibΛcai

dΛΛcarΛ gΛsiagi Λgai tomasi ΔribΔstaragai tasΔrΛ?
—astΔtΔdai ΔSuusi.

⁶ TaidΔ Δfariseo tomali Δmaadutai maitΔΔ
istΔΔdagi.

⁷ TΔΔgacai ΔSuusi siΔvapaidsicΔΔ
cΔcΔΔgaducΔdioma daraicariΔrΔ daraivaimi
meesa vuidΔrΔ, aagidi idi ñiooqui cuentocΔΔ dai
potΔtΔdai:

⁸ —SiΔΔscadΔ Δmaadutai gΔnvaidagi Δmo
cunataragiΔrΔ maitavΔr cΔcΔΔgaducΔdioma
daraicariΔrΔ daraiva. Divian tada Δmai
vaidarsicami ismaacΔΔ vaamioma namΔga
isaapimΔ.

⁹ Vai Λgai ismaacΔΔ gΔnvapai divian tada dai
povΔntΔΔdagi Δmaadutai aapimΔ: “Maacañi go-
daicarui idi gΔmai”. Amaasi Λgai siaa Δratugaitai
cΔquivan tada dai cugatΔrΔ daicariΔrΔ daivagi.

¹⁰ Baiyoma mΔsiΔΔscadΔ gΔnvaidagi vΔrai
soimaascΔdioma daraicariΔrΔ daraiva, dai
poduucai divimu Λgai ismaacΔΔ gΔnvapai
dai povΔntΔΔdamu: “Giñaaduñi vaamioma
cΔcΔΔgaducΔdioma daraicariΔrΔ avΔrdaraiva”.
Dai poduucai vaamioma gΔducΔΔ gΔΔldamu
Λgai vuitapi ismaacΔΔ ΔΔmadu daraajagi meesa
vuidΔrΔ.

¹¹ Λgai ismaacΔΔ sioma gΔducΔΔ gΔΔliadagi
Λgai sioma maitΔrgΔducΔΔcamicamu dai Λgai
ismaacΔΔ sioma maigΔducΔΔ gΔΔliadagi Λgai
sioma ΔrgΔducΔΔcamicamu —astΔtΔdai ΔSuusi
Δoodami.

¹² DaidΔ ΔSuusi potΔtΔdai ΔΔpΔ Λgai ismaacΔΔ
vai:

—Pasiascada gabibida liada maitivapiada gaaaduñi tomali gasiisiagi tomali gasusuuculi, tomali gaaaduñi riricu agai apa gavaidan tada dai poduucai viaacamu aapi gaa noragidaraga.

13 Baiyoma pasiascada gabibida liada pai vapaida soituutuigami ismaacada maiviaa istumaasi, dai ismaacada maitistutuidi isgaaata vuaadagi, dai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaacada maianaeeyi.

14 Dai baigaliadamu aapi maitistutuiditai agai isgaa noragidagi. Viaacamu aapi gaa noragidaraga siascada duduaacagi coidada saagidaiñara agai ismaacada agidi Diuusi —astadai Suusi.

15 Dai cacai imaasi amaadutai ismaacada meesa vuidara daacatadai potadai agai Suusi:

—Baigaliadamu agai ismaacada gacuaadagi maca siaaco gataana Diuusi —astadai.

16 Taida Suusi potadai:

—Amo cali idui gapi cuaadagai, dai ootoi siora vapaidagi mui oodami.

17 Dai aidasi caayi siuu duucu gugia agai, taida cali ootoi amoco gapioñiga sai potadana vapaidarsicada sai cadadana sai cabaigadu vasiaacatai.

18 Damos vasi vapaidarsicada maiimia lidi cascada potadai sai oigaldana. Lapagadada potadai: “Utudama savali ana amo davarai dai viaa isma naidagi agidañi vaid giñoigaldana sivar”, astadai.

19 Taida agamai potadai: “Savali ana taama vuupulicami vopooyisi dai viaa ana isnaidagi

sabai cΛcΛΛgadu aagidañi vaidΛ giñoigaldana”, astΛtΛdai.

²⁰ Tai Λmai potΛtΛdai: “Utudama antooñigai dai cascΛdΛ maitistutuidi isimiagi”, astΛtΛdai.

²¹ Dai aidΛsidΛ Λpiooñi Λpamu quiiyΛrΛ divia dai aagidi vΛΛsi imaasi gΛaamu tai Λgai sΛΛlicΛdΛ baamu dai potΛtΛdai gΛpiooñiga: “Imiñi otoma cacayamu dai plaasamu dai baigovai vuaapa vΛΛsi Λsoituutuigami ismaacΛdΛ maiviipia istumaasi dai Λgai ismaacΛdΛ maitistutuidi isgaaata vuaadagi dai Λgai ismaacΛdΛ maitistutuidi isajioopadagi dai ismaacΛdΛ maiñΛnΛeeyi”, astΛtΛdai ΛamudΛ gΛpiooñiga.

²² Tai bo laascΛdΛ potΛtΛdai ΛpiooñigadΛ: “Casiant idui pΛsducatai giñaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga aa vΛΛtarΛ”, astΛtΛdai ΛpiooñigadΛ.

²³ Tai amaasi ΛamudΛ potΛtΛdai gΛpiooñiga: “Imiñi Λpamu voyiamu dai dΛjiamu dai goguama vapaida aa vai vaapacΛna, vai poduucai suudana giñquii.

²⁴ GΛnaagidiana sai tomali Λmaadutai ismaacΛdΛ vapai aanΛ ΛpΛga maiugimu giñcuaadagaiga”, astΛtΛdai ΛamudΛ gΛpiooñiga —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

²⁵ Mui oodami oidatucuitadai ΛSuusi, dai Λgai aa nΛnΛaava dai potΛtΛdai:

²⁶ —IsΛmaadutai giñoidatucuda Λliada dai vaamioma oigΛadagi gΛooga dai gΛdΛΛ, dai gΛooñiga, dai gΛmaamara, dai gΛsusuuculi, dai gΛsiisiΛgi, dai asta ΛΛgi gΛibΛdaga isaanΛ, Λgai maitistutuidi isΛrgiñmamaatΛrdamicagi.

27 Dai sioora maibaiga ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curuusiaba giñvaavoitudaitai maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi.

28 Isamaadutai aapima iduñia liada amo quii siaadara maiasitudana aapima apaga siasi gaaagai masabai aitudadan tada caasi.

29 Ama duuca isdarasa aapima ojoodagada dai maiviaacagi istuucada naatuagi dai vascatai sioora najadagi gnaparunadamu

30 dai pocaitiadamu: “Gocali mosgaaga gquii dai maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami.

31 Siapa amo raí cocoda agadagi amai raí siaadara maiasitudana agai apaga sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandaarucada vui agamai ismaacada viaa amo coobai miil.

32 Dai ismaitistuidiadan tadaca agai ootosan tada agai ojootosicami siascada quiaa macasdara imadagi agamai, sai baiduuna ñiooqui.

33 Poduca apapa sioora maidagituagi vasi istumaasi viaa maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi —astatadai asuusi.

34 Daid itatadai apa:

—Gomaa onai alia vañiga damos iscamaiy-oovica agai, ¿ducatai yoovituna agai apamu?

35 Camaicagaducamu agai duaaidaragai davalarai vatarapa mos daituda agai. Aapima masmaacada tatcaidaga cacavurai —astatadai asuusi.

1 VΛscatai Δtumiñsi vuudami ΛΛmadu Δgai ismaacΔΔ maivaavoitudai vaavoidaragadΔ Δfariseo miaadΔΓΔ guuquiva siaaco daacatadai ΔSuusi dai caΔca agai istumaasi aagaitadai Δgai,

2 vai cascΔΔ Δfariseo ΛΛmadu ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔΔlicamigadΔ ñiooquidi Δgai ΔSuusi dai pocaiti:

—Idi cΔΔli miaadΔgidi soimaasi ivuaadami dai ΛΛmadu gacueeyi —ascaiti.

3 TaidΔ ΔSuusi aagidi Δmo ñiooqui cuentocΔΔ dai potΔΔdai:

4 —VoorΔ aapimΔ isviaacagi Δmo sientu cañiiru vai sibΔ imiagi Δmoco siaadΔΓΔ maianaasi viaana aapimΔ Δгаа maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna ΔsibΔ imiaadΔ asta siuu duucu tΔΔ.

5 Dai tΔΔgacai bΔiyagi dai baigΔliatugaitai mootiagi dai bΔΔquiagi.

6 Dai aΔcai gΔquiiyΔΓΔ Δmpaidagi gΔaduñi dai potΔΔdagi: “BaigavΔr ΔnΔliada giñΛΛmadu casiantΔΔ giñsoiga ismaacΔΔ sibΔ iitadai”.

7 AanΔ angΔnaagidi sai poduucai ΔpΔ vaamioma oidaga baiΔliaragai mΔΔ tΔvaagiΔΓΔ Δmo soimaasi ivuaadamicΔΔ ismaacΔΔ Δma duucai gΔtΔgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustaamacΔΔ ismaacΔΔ maitΔrsoimaasi ivuaadami dai maitΔagagai isΔma duucai gΔntΔtΔgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —astΔtΔdai ΔSuusi.

8 DaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai ΔpΔ:

—Siap^Λamo ooqui viaacagi ^Λgai ali baivustaama piisu dai sib^Λ vuaajagi ^Λmoco siaad^ΛΓ^Λ maicuu-dana ^Λgai ^Λmo cuudagi dai voisicana dai c^Λga g^Λtaatacai gaagana asta siuu duucu t^Λ.

⁹ Dai t^Λgacai ^Λmpaidagi g^Λaaduñi dai pot^Λdagi: “Giñ^Λmadu av^Λr baig^Λliada casiant^Λ ^Λtumiñsi ismaac^ΛΔ^Λ sib^Λ vuaatadai aan^Λ”.

¹⁰ Aan^Λ ang^Λnaagidi sai poduucai ^Λpa ali^Λ baig^Λliadiña Diuusi t^Λaañicarud^Λ ^Λmo soimaasi ivuaadamic^ΛΔ^Λ si^Λscad^Λ ^Λma duucai g^Λgituagi ^Λgai dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast^Λdai ^ΛSuusi.

— — —
¹¹ Daid^Λ ^ΛSuusi pot^Λdai ^Λpa:

—^Λmo c^Λli maamaracatadai gooca c^Λli,

¹² taid^Λ ^Λgooqui^Λrdad^Λ pot^Λdai g^Λooga: “Giñ^{ooca} giñ^{maacañi} g^Λvustuidaga si^Λsi giñajaga”, ast^Λdai. Taid^Λ ^Λogad^Λ maa g^Λvustuidaga si^Λsi a^Λcatadai.

¹³ Tai bo chi^Λqui tasaic^ΛΔ^Λ ^Λmarad^Λ gooqui^Λrdad^Λ ^Λmpagi v^Λsi g^Λvustuidaga dai daivunu ii m^Λcas^Λ ^Λmai d^Λv^Λri^ΛΔ^Λ, dai ami v^Λsi soimaasi^ΛΔ^Λ siaa doodai g^Λvustuidaga.

¹⁴ D^Λmos aid^Λsi ca^vsi siaa doodai ^Λgai tai divia g^Λ biuugigai ami d^Λv^Λri^ΛΔ^Λ, vai ^Λgai bibiuugai.

¹⁵ Dai amaasi gaagamu aa duiñdagai ^Λmo c^Λli ami d^Λv^Λri^ΛΔ^Λ oidacami ^Λmadu, tai ^Λgai ootoi sai nuucadana tataisoli.

¹⁶ Tascoña ^Λlidadai ^Λuuparai iibiad^ΛΔ^Λ ismaac^ΛΔ^Λ cuaadatadai ^Λtataisoli dai tomali ^Λmaadutai maibibiditadai tomalaachi.

¹⁷ Tai amaasi divia t^Λgitoidad^Λ dai ^Λgai pov^Λli: “Mos^Λ muidu giñ^{ooca} quiidi^ΛΔ^Λ pipiooñi vai

vΛASCARΛ babaivitocai cuaadagai, dai aanΛ tanai cayooga muu biuugimucai.

18 Imimu aanΛ giñooCa quiidiamu dai potΛdamu: GiñooCa, soimaasi idui aanΛ Diuusi vui dai aapi gΛvui,

19 camaiviaa aanΛ sΛlicami siArgamaracagi, tomasi Λmoco gΛpiooñiga duuca giññajada aapi istΛdamu aanΛ”, asΛlidi.

20 Dai amaasi voiyARΛ cΛquiva dai ii gΛooga quiidiamu.

Dai quiaa mΛcasdARΛ imΛi tai tΛΛ ΛoogadΛ dai aayi soΛliaragai tΛgacai gΛmara dai mΛΛ dai mΛΛ vuidARΛ aayi dai coomitu dai usupi.

21 TaidΛ amaradΛ potΛtdai gΛooga: “GiñooCa, soimaasi idui aanΛ Diuusi vui dai aapi gΛvui, camaiviaa aanΛ sΛlicami siArgamaracagi”, astΛtdai.

22 DΛmos ΛoogadΛ potΛtdai gΛpipiooñiga: “OtomAVAR vuvaida cΛcΛgaducΛdioma yuucusi dai aadida dai daasdavurai Λmo aniyu noviARΛ, dai aadidavurai sasapatusi ΛpΛ.

23 Dai vuaapavurai Λvaaca mara giΛcΛdioma dai muua tΛtaidΛ iduũñi vagimi.

24 Idi giñmara casi ΛrmuuquiadΛcatadai dai Λpamu duaaca casi ΛrsibΛ imiadΛcatadai goovai tΛtai Λpamu tΛΛ”, ascaiti ΛoogadΛ daidΛ idui vagimi.

25 VaidΛ amaradΛ gaducΛdioma dΛjana aimΛraitadai dai aidΛsi divia Λgai cayoga aijimitadai quii dai cai iivaragai dai tuutudacΛdami.

26 Dai amaasi vaí Λgai Λmaadutai ΛgΛgΛli dai tAcacai astumaasi ΛpΛduitadai.

27 TaidΛ agΛali potΛtΛdai: “Casi atdivia gΛsucuuli cascΛdΛ gΛooca gatΛjai muaaragai Λvaaca mara giΛcΛdioma cΛagacΛrΛ diviacai Λgai dai maicooco-tugaitai”, astΛtΛdai agΛali.

28 DΛmos ΛsiΛagidΛ sΛlicΛdΛ baamu, dai maitipΛlidadai isvaquiagi taidΛ ΛoogadΛ vuusai dai goguama oí sai vaacΛna.

29 Tai Λgai potΛtΛdai gΛooga: “Aapi cΛaga maata iscamui uumigi vaa gΛsoi aanΛ dai vΛascΛrΛ gΛΛgidiña pai tomali Λmo imidagai maiquiaa giñoidi tomali Λmo sivatu isΛΛmadu iduñia aanΛ vagimi giñaaduñi.

30 DΛmos sivi diviacai gΛmara ismaacΛdΛ soimaasiΛrΛ siaa doodai gΛtumiñsiga ooqui taatacaligami ΛΛmadu pΛtai muí Λvaaca mara giΛcΛdioma”, astΛtΛdai ΛmaradΛ gΛducΛdioma gΛooga.

31 Amaasi ΛoogadΛ potΛtΛdai: “Giñmara aapi vΛascΛrΛ giñΛΛmadu daacana dai vΛasi istumaasi viaa aanΛ vΛasi Λraapi gΛvΛΛtarΛ.

32 DΛmos sivi sΛlicΛdΛ gΛaagaitadai isiduñia aatΛmΛ vagimi dai baigΛrΛliadagi, gΛsucuuli ismaacΛdΛ casi ΛrmuuquiadΛcatadai Λpamu duaaca casi ΛrsibΛ imiadΛcatadai tΛtai Λpamu tΛΛ”, astΛtΛdai ΛoogadΛ gΛmara —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

16

1 DaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai ΛpΛ gΛmamaatΛrdamiga:

—Oidacatadai Λmoco gaaamu gΛviidacami dai viaacatadai mui pipiooñi dai Λmoco Λrpipiooñi

tlaanΛdamigadΛ. Dai amaasi maí laamudΛ sipipiooñi tlaanΛdamigadΛ siaa vuididi vustuidadΛ.

² Amaasi laamudΛ vaí dai potΛtdai: “¿Tumaasi idi masmaacΛdΛ giñaagidi pasaidΛ ivueeyi? Giñaagidañi pastumaasi idui aapi vaa giñvustuidagacΛdΛ casiapΛ maitargiñtlaañicaruca agai”, astΛtdai laamudΛ.

³ Amaasi apipiooñi tlaanΛdamigadΛ aduucai gatΛgito: “¿Istuma duñimu aanΛ giñvuusaidacai giñaamu idi aa duiñdagiañdΛtΛ? Maiguvuca aanΛ isaata vuaadagi dΛjiana, dai siaa Δrai aanΛ isgataanΛdagi oidicami.

⁴ Casian maatΛ istuma duñiagi dai viaacagi sioorΛ giñmiaadΛgidagi iñsiΛscadΛ maiviaaca aanΛ aa duiñdagai”, asΛlidi.

⁵ Amaasi vaí mosΛmadutai ismaacΛdΛ vupuaatulditadai laamudΛ. Dai tacacai apΛgadadΛ dai potΛtdai: “¿PΛasi vuaatuldi aapi giñaamu?” astΛtdai.

⁶ Tai Δgai aa noragi dai potΛtdai: “Λmo sientovopoti giigi”, astΛtdai. TaidΛ tlaanΛdami potΛtdai: “Tanai daja siaaco oojisi pasiaasi vuaatuldi. BΛiñi dai siaa duaada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai altaajucami sientovuaatuldi”, astΛtdai.

⁷ Amaasi vaí Δgai Δmai dai potΛtdai: “¿Aapio pΛasi vuaatuldi?” astΛtdai. Tai Δgai potΛtdai: “Λmo baimocoroi tΛligi”, astΛtdai. TaidΛ tlaanΛdami potΛtdai: “Tami daja siaaco oojisi pasiaasi vuaatuldi. BΛiñi dai siaa duada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai ali maaco coobai vuaatuldi”, astΛtdai.

8 TaidΛ laamudΛ maatΛ tΛΛ isaliΛ saitudua-catadai ΛΛaanΛdami ΛΛsivuaacΛdΛ. Λoodami ismaacΛdΛ ivueeyi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi sioma sastuduga isgaagadagi istumaasi ipΛlidi isΛgai ismaacΛdΛ ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi.

9 DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai tomamΛs saagida daraaja Λgai ismaacΛdΛ gamaitΛcΛi gΛnvustuidaga vupuiirumadaitai aa dΛmos aapimΛ glaagai mΛssoicΛdagi aa gΛnvustuidagacΛdΛ isducatai Diuusi ipΛlidi siΛascadΛ coiyadi aapimΛ gΛnvustuidaga camaitΛnsoiñamu dai Diuusi gΛnmiaadΛgidamu tΛvaagiΛrΛ dai gΛnmaaquimu baabaqui ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maiugiati.

10 SioorΛ ivueeyi laachi istumaasi isducatai aagai poduucai iduñian tada Λgai gΛpi ΛpΛ, dai isΛΛsivuaca Λgai laachicΛdΛ poduucai ΛΛsivuacan tada Λgai ΛpΛ gΛpicΛdΛ.

11 MΛsmaitivueeyi mastumaasi aagai gΛnvustuidagacΛdΛ tami oidi daama Diuusi maitΛnmaaquimu istumaasi vΛΛscΛrΛ namΛcana.

12 MΛsmaitivueeyi mastumaasi aagai gavustuidagacΛdΛ voorΛ gΛnmaquia agai istumaasi aapimΛ ΛΛgi gΛnvΛΛtarΛ.

13 Tomali Λmo pīooñi maitistutuidi isgoocaducagi aamudΛ, cΛΛdadan tada Λgai Λmoco dai oigΛadagi ΛgΛmai, ΛΛgiadan tada Λgai Λmoco dai maiΛΛgiadagi ΛgΛmai. SioorΛ oigΛadagi gΛnvustuidaga maitistutuidi isΛΛgiadagi Diuusi —astΛtdai ΛSuusi.

14 Afariseo ismaacΛdΛ aliΛ oojoide isΛmpaidiada mui tumiñsi caΛcai vΛΛsi imaasi Λgai mosparunai

ΛSuusi.

¹⁵ Amaasi ΛSuusi potΛΛdai:

—AapimΛ cΛΛ tuutiacami gΛnaagai oodami vuitapi, dΛmos Diuusi cΛΛ maata gΛniibΛdaga. ΛΛmo istumaasi istumaasi Λoodami cΛΛgadu Λlidi Diuusi alia cΛΛdai.

¹⁶ Aidasi maiquiaa divia ΛVuaana ismaacΛdΛ vapacoi Λoodami oidacatadai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ maa Diuusi dai oidacatadai ΛpΛ Diuusi ññiooquituldiadamigadΛ mamaatΛtuldaragadΛ. Dai aidasi divia ΛVuaana aidΛ abiaadΛrΛ gΛaagai sai Diuusi soicΛda Λlidi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana, dai vΛΛscatai gΛnaajagai vaavoituda Λlidityai sai Diuusi soicΛda Λlidi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana.

¹⁷ Sioma maisijaiga isugitiagi tΛvaagi ΛΛmadu dΛvΛΛrai siugitiagi Λmo ñiooqui sΛΛlicamigadΛ Diuusi.

¹⁸ Tomastuma cΛΛli isdagituagi gΛooñiga dai vΛΛnagi Λmai Λgai alia soimaasi ivueeyi, dai Λgai ismaacΛdΛ vΛΛnagi Λmo ooqui dagitobarui Λgai alia soimaasi ivueeyi ΛpΛ.

¹⁹ Λmo imidagai oidacatadai Λmo cΛΛli gΛviidacami dai cΛΛga dadapacami gΛaadaiña yuucusi dai cΛΛga titiodicami, dai vΛΛs tasai ivuaadana vagimi gΛgΛrducami.

²⁰ Dai oidacatadai ΛpΛ Λmo soitigami Lázaru tΛΛgiducami, ismaacΛdΛ iivosicatadai vΛΛsi tuucugadΛ dai mosdΛvΛΛrapi dadaΛjaiña gΛgΛviidacΛdΛ quitaagiñagadΛrΛ.

21 Vaid Δ Δ soitigami tascoñia Δ lilitadai Δ cuaadagai viigiad Δ c Δ d Δ ismaac Δ d Δ g Δ asai Δ g Δ viidac Δ d Δ meesagad Δ aiñd Δ r Δ , vai asta Δ googosi viñiumiditadai iivoidad Δ .

22 Tai Δ mo imidagai muu Δ soitigami, tai dada Diuusi t Δ t Δ aañicarud Δ dai b Δ acai sai Δ madu daacana Avraañicar Δ siaaco ajioopai Δ coidad Δ . Dai bo chi Δ qui tasaic Δ d Δ muu Δ g Δ viidac Δ d Δ Δ p Δ m Δ tai yaasa.

23 Dai aid Δ sid Δ Δ g Δ viidac Δ d Δ soimaa taatacatadai m Δ aca siaaco ajioopai maic Δ ga tuutiac Δ d Δ , dai tai n Δ n Δ aava dai m Δ acsd Δ r Δ t Δ Δ gai Δ Avraañi, daid Δ Δ Lázar Δ Δ madu daja.

24 Dai amaasi iña dai pot Δ i: “Avraañi soigi g Δ lda aan Δ c Δ d Δ dai baigovai ootosa goLázar Δ vai vad Δ idana g Δ masaiga cuugad Δ suudar Δ dai diviana dai Δ vogidana giñ Δ an Δ alian Δ soimaa taataca aan Δ tami taiy Δ r Δ ”, ast Δ t Δ dai Δ g Δ viidac Δ d Δ .

25 D Δ mos Δ Avraañi pot Δ t Δ dai: “Giñmara, g Δ t Δ gitoñi p Δ siaapi c Δ agac Δ r Δ oidacatadai maiquiaa muucuc Δ i, dai goLázar Δ ali Δ soimaa taata. Dai sivi goovai baig Δ lidi tami pai aapi soimaa taataca.

26 Dai tomasducatai maibaiga isducatai oidagava Δ mo g Δ d Δ acagi tuucavacami dai poduuc Δ i sioor Δ imia Δ liada tabiaad Δ r Δ gaamucu maitis-tutuidi tomali m Δ acad Δ r Δ baigovaco maibaiga”, ast Δ t Δ dai Δ Avraañi.

27 Amaasi Δ g Δ viidac Δ d Δ pot Δ t Δ dai: “G Δ daan Δ i aan Δ tuduid Δ aapi, c Δ liodami Avraañi, pai ootosa goLázar Δ giñoo Δ ca quiidiamu,

28 ami siaaco daraaja taama giñsusuu Δ c Δ li dai giñsiisi Δ gi vai aagidana goovai isducatai maid-

issoimaasi idui ʌgai gʌvui. Dai isʌma duucai gʌʌgituagi ʌgai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oigʌldavurai.

⁴ Tomasi muiyoco soimaasi gʌvuiidiada ʌgai dai vʌʌsi vuidagʌʌ didivadagi dai povai gʌntʌʌadagi: “Casian maipovuaadagi”, vʌʌscʌʌ gʌaagai mʌsoigʌʌldiadagi —astʌʌdai ʌSuusi.

— — —
⁵ ʌojootosicami potʌʌdai ʌSuusi:

—Garsoiñañi tʌtai vaamioma vaavoituda aatʌmʌ —astʌʌdai.

⁶ Amaasi ʌSuusi potʌʌdai:

—Isviaacamudai aapimʌ tomasi lʌʌchi vaavoidaragai tomasi ʌpan ʌʌsi isuiduru ʌmo caidʌ coravi istutiadamudai aapimʌ ispotʌʌdagi idi iigosi: “Gʌvaiñcumañi dai gʌʌ suudarʌ cʌquiiva”, idi iigosi gia gʌʌʌgidamudai —astʌʌdai ʌSuusi.

— — —
⁷ Isʌmaadutai aapimʌ viaacagi ʌmo piooñi vai ʌgai gasicuandagi dʌjiana siʌʌʌ nuucadacagi vustaqui, dai siuu duucu divia ʌgai ¿bais potʌʌdana aapimʌ giimi dai gauga?

⁸ Maipotʌʌdan tada aapimʌ baiyoma potʌʌdan tada aapimʌ: “Baigi tua gocuaagi nai aanʌ gau-giagi quiaa pai gooquiʌʌ gauga aapi”.

⁹ ¿Bais Diuusiʌʌnamʌquidana tʌʌdana aapimʌ ʌpiooñi iduucai ʌgai mʌstumaasi tʌjai? Cho lienʌ.

¹⁰ Poduucai aapimʌ ʌʌʌ mʌsiʌʌscadʌ naatuagi vʌʌsi istumaasi ismaacʌdʌ gʌntʌʌanʌi Diuusi, gʌaagai mʌspotʌʌdagi: “Aatʌmʌ ʌpan ducami tomastuma pipiooñi idui aatʌmʌ mosʌcaasi istumaasi viaacatadai isiduñiagi cascʌdʌ” —astʌʌdai ʌSuusi.

11 Dai apiaimaitadai ΔSuusi Jerusaleenamu ΔmapiadΔrΔ ΔrSamaalia dai ajadΔrΔ ΔrGalilea tai Δgai Δrana sΔΔli daivusai.

12 Dai aΔcai Δgai Δmo ΔmapΔcΔrΔ vai vuidΔrΔ iimaitadai baivustaama cΔcΔΔli ismaacΔdΔ viaacatadai Δcoocodagai ismaacΔdΔ duvaldi gatuu-cuga dΔmos bai mΔΔcascΔrΔ guuquiva Δgai

13 dai ijiña daidΔ icaiti:

—Suusi mamaatΔtuldiadami soigi gΔΔlda aatΔmΔcΔdΔ —ascaiti ΔcΔcΔΔli.

14 Dai aidΔsi tΔΔ ΔSuusi potΔtΔdai:

—Iimivurai dai mΔΔ vuidΔrΔ guuquiva ΔpapaaligadΔ Δjudidíu —astΔtΔdai ΔSuusi.

Dai aidΔsi iimaitadai Δgai todian duucal dudu-aadicami vii.

15 Amaasi amaadutai Δgai mostΔΔ iscadueeyi aa gΔi dai iíñaquitadai siaa duutudaimi Diuusi.

16 Dai gΔtootonacΔdΔ cΔquiva ΔSuusi vuidΔrΔ dai dΔvΔΔrapi cuiqui dai potΔtΔdai: “DiuusiatΔnamΔquidana”, astΔtΔdai. Dai idi cΔΔli ΔrSamaaliΔrΔ oidacamicatadai.

17 Amaasi ΔSuusi pocaiti:

—¿Bais maivΔΔ baivustaama dudueeyi? ¿Siaaco daraaja Δгаа tuustaama?

18 MosΔca idi ismaacΔdΔ maitΔrjudíu aa gΔi dai siaa duutuda agai Diuusi —ascaiti ΔSuusi.

19 Dai amaasi potΔtΔdai Δgai ΔcΔΔli:

—CΔquivañi dai imΔda. Giñvaavoitu aapi cascΔdΔ dueeyi —astΔtΔdai ΔSuusi.

20 TaidΛ Λfariseo tΛcakai ΛSuusi sΛΛscadΛ Λgai sigatΛaanΛda agai Diuusi tami oidigi daama, taidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—SiΛΛscadΛ gataΛaanΛdagi Diuusi tami maitΛrΛmo istumaasi ismaacΛdΛ maasi.

21 Maita povΛcaitiada agai: “Tamia daja”, siΛpΛ “MΛΛca daja”; Diuusi catanai gΛnsaagida gataΛaanΛi —astΛtΛdai ΛSuusi.

22 Dai amaasi potΛtΛdai ΛSuusi gamamaatΛrdamiga:

—Aimu istuigaco aapimΛ ipΛliadamu isgatΛaanΛda aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami tami tomasi Λmo tasai dΛmos maiaimu amaasi.

23 Dai aa povΛntΛtΛadamu: “Tamia daja”, siΛpΛ “MΛΛca daja”. DΛmos maitavΛr ajioopada, tomali maioidatucuda.

24 Poduucai ismaascana siΛΛscadΛ vΛpΛdocΛdagi oidigi pomaascamu siΛΛscadΛ ajiagi istuigaco divi-agi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami.

25 DΛmos ΛpΛga viaa aanΛ issΛΛlicΛdΛ soimaa taatagi, daidΛ Λoodami sivi oidacami gajiaadΛrΛ giñviaamu.

26 Poduucai isducatai ΛpΛdui aidΛsi oidacatadai ΛNoee, poduucai ΛpΛduñimu ΛpΛ siΛΛscadΛ cadi- via iñaagada aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami.

27 Λoodami gacuaadana dai gayΛΛdana, dai cuu- cuntaiña, dai gamamaacaiña gΛnmaamara ooqui mΛsai ooñtaiña, asta aidΛ uucami sivaa ΛNoee gΛvaarcugΛrΛ tai sΛΛlicΛdΛ tΛvΛpi duudu tai vΛΛsi Λoodami coi.

28 Dai poduucai ΛpΛdui ΛpΛ aidΛsi oidacatadai ΛLota Λoodami gacuaadana, dai gayΛΛdana, dai

gasaap_Λdaiña dai gaagaraiña, dai ga_Λsaiña, daid_Λ
ivuaadana baabaqui.

²⁹ D_Λmos aid_Λsi ii _ΛLota Sodoomaiñd_Λr_Λ taí du-
udu tai _{ΛΛ}madu asufre t_Λvaagiaiñd_Λr_Λ, tai v_{ΛΛ}si
oodami coi.

³⁰ Poduucai _Λp_Λduuñimu _{ΛΛ}p_Λ si_{ΛΛ}scad_Λ diviagi
aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_{ΛΛ}licami.

³¹ Amaasi is_Λmaadutai vaaqui daama daacagi
dai tuucavi viaacagi g_Λvustuidaga mait_Λaagai
ist_Λvañiagi _Λgai dai vuvaidagi, dai is_Λmaadutai
d_Λjiana aim_Λrdagi mait_Λaagai isimiagi _Λgai
g_Λquiiyamu.

³² G_Λnt_Λgitovurai Lota ooñigad_Λ isducatai muu
vaamioma oig_Λdatai g_Λvustuidaga tami oidi
daama siDiuusi.

³³ Sioor_Λ most_Λt_Λgitodagi isducatai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ
oidacagi tami oidigi daama _Λgai tomali _Λmo
istumaasi maiviaacamu gooqui_Λr_Λ, dai sioor_Λ
mait_Λt_Λgitodagi mos_Λcaasi isducatai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ
oidacagi tami oidigi daama _Λgai s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ
baig_{ΛΛ}liadamu.

³⁴ G_Λnaagidiana sai amaasi tucar_Λ goocatai
abaana v_{ΛΛ}t_Λcamu siDiuusi b_{ΛΛ}caimu _Λmoco dai
_Λg_Λmai viaamu.

³⁵ Dai gooca ooqui _Λmapai gatuaadamu siDiuusi
b_{ΛΛ}caimu _Λmoco dai _Λg_Λmai viaamu.

³⁶ Dai gooca c_Λc_{ΛΛ}li d_Λjiana daraajamu siDiuusi
b_{ΛΛ}caimu _Λmoco dai _Λg_Λmai viaamu —ast_Λt_Λdai
_ΛSuusi.

³⁷ Mosca_Λcai _Λgaa imaasi t_Λcacai dai pot_Λt_Λdai:
—¿Vaaco _Λp_Λduñia _Λgai imaasi? —ast_Λt_Λdai.
Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:
—Tomasiaaco siaaco caat_Λcagi baabaidi duvali-
gad_Λ ami g_Λn_Λmpaidiña nunui poduucai _Λrvaavoi

ΛΛΡΛ saidΛ ΛΡΛduuñia agai istumaasi aagai aanΛ
—astΛtΛdai ΛSuusi.

18

¹ ΛSuusi aagidi Λoodami Λmo ñiooqui cuentocΛdΛ
dai aagidi sai glaagai ismaiegutai daanΛdagi Diu-
usi dai maiiibiocorΛitai.

² Dai potΛtΛdai:

—ΛmapΛcΛrΛ oīdacatadai Λmo dunucami
ismaacΛdΛ maisiaa duutudaitadai Diuusi
dai tomali maivuamΛ aliditadai tomaliΛ
ΛmaadutaicΛdΛ.

³ Dai amaasi Λgai vaa dΛvΛΛriΛrΛ oīdacatadai
ΛΛΡΛ Λmo ooqui viuudu, ismaacΛdΛ cocodacatadai
Λmai dai aliΛ duudatai aimΛraiña Λgai Λdunucami
quiidiamu dai potΛtΛdaiña sabai baiduiñdana
ñiooqui ΛsaayudΛ ΛΛmadu.

⁴ TΛvΛpi mospovuaadana Λgai vaidΛ Λdunucami
moscaΛcana. DΛmos gooquiΛrΛ povΛΛli: “Tomasi
maisiaa duutudai aanΛ Diuusi dai maivuamΛ
iñΛlidi tomali ΛmaadutaicΛdΛ,

⁵ dΛmos idi ooqui viuudu apiagiñoojotuldi
soiñamu aanΛ vai camaididivaitai giñoojotuldiña
vaamioma”, ascaiti Λdunucami —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁶ Dai potΛtΛdai ΛSuusi:

—Poduucai aagai Λdunucami maicΛΛ tuigacΛdΛ.

⁷ ¿Isbai maisoiñana Diuusi ΛΛΡΛ ismaacΛdΛ Λcovai
vuvaitu Λgai ismaacΛdΛ maiiegutai taanΛdagi
soiñi? ¿Isbai tΛvΛpicΛdΛ soiñana Λgai?

⁸ AanΛ angΛnaagidi sai Λgai gia otoma soiñamu.
DΛmos siΛΛscadΛ diviagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa
Λmo sΛΛlicami, ¿isbai quīaa tΛΛgimu aanΛ oodami
vaavoitudadami tami oidigi daama?

9 DaidΛ ΛSuusi aagidi Λmai cuento chiΛΛquiatai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ siooma cΛΛga tuutiacami gΛΛlidi siaa dai soiduucai nΛidi Λгаа. Dai potΛΛdai:

10 —GooCa cΛcΛΛli iji ΛgΛΛ quiuupaigadΛamu judidíu dai gamamada agai. Λmoco Λrfariseocatadai dai ΛgΛmai Λrvuudamicatadai tumiñsi.

11 Λfariseo cΛacatai gamamadai dai aduucai gamamadai: “GiñDiuusiga, aliΛ baigiñΛlidi aanΛ maitΛrΛpan ducamicatai aa ismaacΛdΛ ΛrΛΛsivogami dai ismaacΛdΛ Λrsoimaasi ivuaadami, dai ismaacΛdΛ googosi gΛnducami aanΛ tomali maitΛrΛpan ducami idi vuudami tumiñsi.

12 Dai aanΛ maitacueeyi gocuaja Λmo ΛcaldiΛrΛ, dai aa gΛoidi aanΛ iñsmaacΛdΛ gamaitΛcΛi”.

13 DΛmos Λvuudami tumiñsi baimΛΛcasdΛrΛ vii dai tomali maitΛpΛΛli tomali istai nΛnΛaavagi tΛvaagiamu, mosgΛvai gΛmoo dai pocaiti: “GiñDiuusiga soigi gΛΛlda aanΛcΛdΛ aliΛsi Λrsoimaasi ivuaadami aanΛ”, ascaiti Λvuudami tumiñsi.

14 AanΛ angΛnaagidi sai idi vuudami tumiñsi nora gΛquiiyamu caoigΛldicami soimaascamigadΛ dai ΛgΛmai gia chio. TomasioorΛ ismaacΛdΛ gΛducΛdΛ gΛΛliadagi Λgai maitΛrgΛducΛdΛcamicamu dai sioorΛ maigΛducΛdΛ gΛΛliadagi Λgai ΛrgΛducΛdΛcamicamu.

15 Dai aa oodami vuapaimi ΛpΛ aali siaaco daacatadai ΛSuusi, sai Λgai taatana. DΛmos

aidΛsidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi tΛΛ imaasi,
bagaidimi Λgai ismaacΛdΛ vuaapaimi Λaali.

¹⁶ DΛmos ΛSuusi vai gΛmamaatΛrdamiga dai
potΛdai:

—Dagitovurai vai dadana goaali siaaco daja
aanΛ, dai maitavΛr daidiada. IsmaacΛdΛ Λpan
ducami idi aaliducΛdΛ Λgai Λgai ismaacΛdΛ
ajioopai mΛΛca siaaco gataΛaanΛi Diuusi.

¹⁷ AanΛan sΛΛlicΛdΛ gΛnaagidi soorΛ iimia
Λliada siaaco gataΛaanΛi Diuusi Λgai gΛaagai
siΛpan ducamica Λmo ali dai ismaipoducamica
Λgai siaadΛrΛ vaacΛna —astΛdai ΛSuusi
gΛmamaatΛrdamiga.

———
¹⁸ Λmaadutai ΛtΛΛaanΛdami tΛcacai ΛSuusi dai
potΛdai:

—MamaatΛtuldiadami cΛΛ tuigacΛdΛ, ¿tumaasi
istutuidi aanΛ siduñiagi dai vΛΛscΛrΛ oidacagi Diu-
usi ΛΛmadu? —astΛdai.

¹⁹ TaidΛ ΛSuusi potΛdai:

—MosΛca Diuusi cΛΛ tuiga dai tomali Λmo imida-
gai maisoimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitu-
dai iñsaanΛ ΛrDiuusi. MosΛΛgi pocaiti aapi ansai
aanΛ ΛrcΛΛ tuigacami dai tomali Λmo imidagai
maisoimaasi ivueeyi.

²⁰ Aapi cΛΛga maatΛ istumaasi gataΛaanΛi
Diuusi: “MaitavΛr googosi gΛnducamica,
maitavΛr gacoodada, maitavΛr gaΛsiada,
maitavΛr yaatagΛda aa, dai siaavΛr duutuada
gΛnooga ΛΛmadu gΛndΛΛ”, podu gataΛaanΛi Diuusi
—astΛdai ΛSuusi.

²¹ TaidΛ ΛcΛΛli potΛdai:

—VΛasi gomaasi aan aliducatai abiaadΛΓΛ ΛΛgidi
—astΛtΛdai ΛCΛli.

²² Amaasi caΛcai ΛSuusi imaasi potΛtΛdai:

—DΛmos quiaa viΛΛga Λmo istumaasi
pΛsiduñiagi, gagarañi vΛasi pΛstumaasi viaa
dai oida Λsoituutuigami Λtumiñsi, dai poduucai
viaacamu aapi vaamioma tΛvaagiΛΓΛ. Imiñi dai
poduuñi dai diviacai giñoidatucuda —astΛtΛdai
ΛSuusi.

²³ Dai aidΛsi caΛ ΛCΛli imaasi, aliΛ soigΛli, aliΛsi
argΛviidacamicatadai Λgai cascΛdΛ.

²⁴ Dai tΛagacai ΛSuusi isaliΛ soigΛli Λgai
potΛtΛdai:

—Gia sijaiga isgΛnviipidacami iimiagi siaaco
gataΛaanΛi Diuusi.

²⁵ Sioma maisijaiga Λmo muura vΛatarΛ
isdaivuñiagi Λmo oi dΛgadΛamu sΛli isΛmo
gΛviidacami imiagi siaaco gataΛaanΛi Diuusi
—astΛtΛdai.

²⁶ Dai Λgai ismaacΛdΛ caΛ imaasi potΛtΛdai:

—¿Vooriatai istutuidido iscΛΛgacΛΓΛ vuvaquiagi?
—ascaiti.

²⁷ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isiduñiagi Di-
uusi gia istutuidi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁸ TaidΛ ΛPiiduru potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiamami, aatΛmΛ viaa vΛasi
tΛstumaasi viaacatadai, gΛoidatucuda ΛrΛlidityai
—astΛtΛdai.

²⁹ Amaasi ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi tomasioorΛ ismaacΛdΛ
viaagi gΛquii, siΛΛpΛ gΛdΛΛdΛ, siΛΛpΛ gΛsusuuculi,
siΛΛpΛ gΛooñiga, siΛΛpΛ gΛmaamara iduñia Λlidityai
Diuusi aa duiñdadΛ,

30 Agai sioon mui viaacamu idi oidi daama dai gooqui Λ Λ ag Λ mai oidig Λ Λ v Λ Λ sc Λ Λ oidacamu —ast Λ Λ dai.

31 Λ Suusi Λ covai vai Λ baivustaama dan gooca g Λ mamaat Λ rdamiga dai pot Λ Λ dai:

—Siviat Λ iimiagi Jerusaleenamu, siaaco g Λ aagai is Λ p Λ duñiagi v Λ Λ si istumaasi ooja Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad Λ giñaagaitai aan Λ ismaac Λ Λ viaa Λ mo s Λ Λ licami.

32 Giñt Λ Λ gida magari aa sib Λ ad Λ Λ oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñiooqui giñsuuligiada agai, dai giñsisiviada agai.

33 Dai giñg Λ icarsa magari, dai gooqui Λ Λ giñmuaamu, d Λ mos bo vaica tasaic Λ Λ Λ pamu duaacamu aan Λ coidad Λ saagidaiñd Λ Λ —ast Λ Λ dai Λ Suusi g Λ mamaat Λ rdamiga.

34 D Λ mos Λ mamaat Λ rdamigad Λ maimaat Λ ca Λ tomali Λ mo istumaasi idi maasi, tomali maimaat Λ catadai agai istumaasi agidi Λ Suusi, goovai Λ Λ mo istumaasicatadai istumaasi maitistutuiditadai agai ismaat Λ ca Λ cagi casc Λ Λ .

35 Aid Λ sid Λ Λ Suusi caaijimitadai Jericoo Λ Λ vai voi ugidiana daacatadai Λ mo maiñ Λ adami daid Λ gataan Λ itadai oidicami.

36 Dai aid Λ si ca Λ agai ismui iim Λ dan caitimi oodami, Λ maiñ Λ adami gat Λ cacai astumaasi Λ p Λ duitadai.

37 M Λ tai pot Λ Λ dai sai amui im Λ itadai Λ Suusi Nasareet Λ Λ oidac Λ Λ .

38 Tai agai iña dai pocaitimi:

—Suusi Davi marad Δ soigi g Δ lda aan Δ c Δ d Δ —ascaiti Δ c Δ li.

³⁹ D Δ mos Δ gai ismaac Δ d Δ bait Δ qui iim Δ itadai bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma. D Δ mos Δ gai apiaiñacai dai pocaiti:

—Davi marad Δ soigi g Δ lda aan Δ c Δ d Δ —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi Δ Suusi c Δ quiva dai ootoi sioor Δ vuaapagi ami siaaco daacatadai Δ gai. Dai aid Δ m Δ si caami vuaa taid Δ Δ Suusi t Δ cacai dai pot Δ t Δ dai:

⁴¹ —¿Tumaasi ip Δ lidi aapi iñsi Δ duiñda aan Δ ? —ast Δ t Δ dai.

Taid Δ Δ c Δ li ismaac Δ d Δ maiñ Δ aadatadai aa noragi dai pot Δ t Δ dai:

—Mamaat Δ tuldiadami, n Δ ada iñ Δ lidi aan Δ —ast Δ t Δ dai.

⁴² Taid Δ Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

—N Δ aadañi, vaavoitu aapi casc Δ d Δ n Δ n Δ aava —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁴³ Mospot Δ i Δ gai taid Δ Δ ismaac Δ d Δ maiñ Δ aadatadai istui isn Δ n Δ aavagi, dai oí Δ Suusi dai siaa duutudaimi Diuusi. Dai v Δ asi Δ oodami ismaac Δ d Δ t Δ imaasi siaa duutuli Diuusi.

19

¹ Taid Δ Δ Suusi aayi ami Jericoo Δ r Δ dai amui daivusquimi Δ gai.

² Vai ami oidacatadai Δ mo c Δ li g Δ viiidacami Zaqueo t Δ g Δ iducami, dai Δ gai Δ rbait Δ c Δ aacamigad Δ catadai tumiñsi vuudami.

³ Daid Δ Δ Zaqueo matia Δ lidadai Δ Suusi, d Δ mos maitistutuiditadai ist Δ giagi ali Δ mait Δ cavacatadai Δ Zaqueo casc Δ d Δ dai oodami ali Δ muiducatadai.

quiaa tʌtʌgitoitadai ʌoodami ismaacʌdʌ aagidi
ʌSuusi, ʌgai aagidi ʌmo ñiooqui cuentocʌdʌ,

12 dai potʌtʌdai:

—ʌmo imidagai oidacatadai ʌmo cʌʌli dai
vʌʌsi ʌaaduñdʌ ʌrtʌtʌaanʌdamicatadai daidʌ
ʌrgʌnviipidamicatadai. Dai mʌʌcasi ii ʌgai
ʌmai dʌvʌʌriʌrʌ mʌsiaaco daasa agaitadai raí dai
gooquiʌrʌ ʌpamu divia agaitadai.

13 Dai maiquiaa imʌcai vaí baivustaama
gʌpipiooñiga dai vʌʌscatai ʌʌmadutai maa tumiñsi
dai potʌtʌdai: “Aa duiñtuldavurai idi tumiñsi asta
siʌʌscadʌ divia aanʌ”, astʌtʌdai.

14 Dʌmos ʌgʌmai dʌvʌʌriʌrʌ oidacami aliʌ
cʌʌdaitadai dai imʌcai ʌgai tai ʌгаа gooquiamu
ootoi chiʌʌqui cʌcʌʌli sai potʌʌdana: “Maitʌtʌ
ipʌlidi aatʌmʌ isaapi ʌrgʌrtʌaanʌdamicagi”,
astʌtʌdai.

15 Mʌtai vʌʌscʌrʌ daí ʌgai gataaanʌdami duu-
cai tai ʌpamu nora. Amaasi aʌcai gʌquiiyʌrʌ vaí
ʌgai gʌpipiooñiga ismaacʌdʌ vii ʌgai tumiñsi dai
maatʌca agai sʌʌjʌqui gamaitʌ ʌʌmadutai.

16 ʌʌʌpʌgadadʌ divia dai potʌtʌdai: “Giñaamu,
gʌtumiñsiga gamaitʌ baivustaamaojo vaamioma”,
astʌtʌdai.

17 Taidʌ ʌraí aa noragi dai potʌtʌdai:
“Cʌʌgaduava aapiapʌ ʌrʌmo cʌʌ piooñi cacʌʌga
idui aapi laachicʌdʌ sivi gia gʌdaasamu aanʌ caigi
pai tʌaanʌda baivustaama quiiqui”, astʌtʌdai.

18 Tai gooquiʌrʌ divia ʌmai dai potʌtʌdai:
“Giñaamu, gʌtumiñsiga gamaitʌ taamojo
vaamioma”, astʌtʌdai.

19 Taidʌ ʌaamudʌ aa noragi dai potʌtʌdai: “Aapi
ʌrcaigicamu ʌʌpʌ dai tʌaanʌdamu taama quiiqui”,

astatadai.

²⁰ Tai gooquiara divia amai dai potadai: “Giñaamu, tanai daja gatumiñsiga giñpañiitugara vuraca aan dai baidasaca.

²¹ Gaaabani aan. Maata aan isalia oomaliga aapi cascada. Dai maita aata vueeyi dai vascara vuuyi tumiñsi, dai aa gasituldi pai aapi mosvuuyi yoovisicami”, astatadai.

²² Amaasi arai potadai: “Aapiara aramo pi-ooñi maicaa tuigacami. Ganiooquicada maata aan isaapi argaduñi dai maicaa dui. Iscamaatacatadai aapi siaan aroomaligami dai ismaitaata vueeyi aan dai vascara vuuyi tumiñsi dai isaa giñsituldi dai isaan mosvuuyi yoovisicami.

²³ Camaatacatadai aapi tuiyasi maitamaa gotumiñsi sibacoga masiaaco gamaitamudai vaamioma atumiñsicada simuiyoma vuimudai aan diviacai?” astatadai aamuda.

²⁴ Amaasi potadai agai agaa ismaacada ami daraajatadai: “Baivurai gotumiñsi dai maaca agai ismaacada viaa baivustaama”, astatadai arai.

²⁵ Tai agai potadai: “Garaamu, agai caviaa baivustaama”, astatadai.

²⁶ Taida arai aa noragi dai potadai: “Aan anganaagidi sai ismaacada viaa vaamioma gamaacai dai ismaacada maiviaa gavoopoidi tomasi laachi ismaacada viaaca agai.

²⁷ Dai aoodami ismaacada giñvui vaata dai maitipaliditadai isiartaanadamica aan, vaaapavurai dai giñvuitapi cooda”, astatadai arai gapipiooñiga.

28 Dai amaasi caagacai ΔSuusi imaasi Δpamu apiaimaitadai Jerusaleenamu.

29 Dai aidasi caajimitadai ΔSuusi BetapagiΔΔ dai BetaaniΔΔ miaanai Δgiidi siaaco Oliivosi tΔΔgidu, ΔSuusi ootoi gooca gΔmamaatΔrdamiga,

30 dai potΔΔdai:

—Imivurai mΔΔ aali quiiquiΔΔ ismaacΔΔ miaaga tabiaadΔΔ dai aΔcai tΔΔgimu aapimΔ Δmo asñiitu vulicami ismaacΔΔ tomali Δmaadutai maiquiaa dadaΔΔi vΔrai uupana dai vuaapa.

31 Dai isΔmaadutai gΔntΔcacagi mΔstuisi uupasai vΔrai potΔΔda ansai aanΔ tΔgito —astΔΔdai ΔSuusi gΔmamaatΔrdamiga.

32 Amaasi ΔmamaatΔrdamigadΔ iji dai tΔΔ vΔΔsi isducatai agidi ΔSuusi.

33 Dai aidasi uupasaitadai Δgai Δasñiitu taidΔ Δsoigacami tΔcakai dai potΔΔdai:

—¿Tuimasi uupasai goasñiitu? —astΔΔdai.

34 Tai Δgai aa noragi dai potΔΔdai:

—ΔmamaatΔtuldiadami tΔgito cascΔΔ —astΔΔdai.

35 Amaasi bΔidacai Δgai Δasñiitu ΔSuusi, dai asñiitu daama darai gΔnsosua dai daama dai ΔSuusi.

36 Dai aidasi asñiitu daama imaitadai ΔSuusi Δoodami voiyΔΔ ΔΔligaimi gΔnsosua.

37 Dai aidasi camiaadimi Δgai coidama gΔΔsacΔΔ ΔOliivosi giidiaiñdΔΔ, vai vΔΔscatai Δvaavoitudadami ismaacΔΔ oiditadai iññaquimi baigΔΔliatugaitai dai siaa duutudaimi Diuusi vΔΔsi ΔismaacΔΔ gΔgΔrducamicΔΔ ismaacΔΔ tΔΔtadai Δgai.

38 Dai pocaitimi:

—Diuusi aliΛ cΛΛgacΛrΛ nΛidi goovai ismaacΛdΛ divia Diuusi guvucadadΛcΛdΛ. VΛΛscatai gΛniibΛstacan tada tΛvaagiΛrΛ aatΛmΛ aliΛ siaa duutudai Diuusi —ascaitimi Λvaavoitudadami.

³⁹ Amaasi ΛΛmoco Λfariseo ismaacΛdΛ Λoodami saagida daraajatadai potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiamami bagaidañi gΛmamaatΛrdamiga —astΛtΛdai.

⁴⁰ DΛmos ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—AanΛ angΛnaagidi sai isidi maiiñΛcadagi sΛΛlicΛdΛ goojoodai iñΛcadamu —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴¹ Dai aidΛsi caaijimitadai Λgai JerusaleenΛrΛ dai tΛΛgacai Jerusaleena ΛSuusi sosua ΛoidacamicΛdΛ

⁴² dai pocaiti:

—Gia ipΛlidi aanΛ issivi maatΛ caΛcagi gooidacami isducatai istutuidi isgΛniibΛstacan tadacagi dΛmos maitistutuidi goovai ismaatΛ caΛcagi.

⁴³ Aimu istuigaco sicolimagi sasaayudΛ dai sicoli curartamu, dai vΛΛsi aipadΛrΛ cocodamu,

⁴⁴ vΛΛsi dΛvΛΛrapi suuligamu dai coodamu dai vΛΛsi JerusaleenΛrΛ maiviimu tomali Λmo odai Λmai daama. AidΛsi diviji aanΛ ismaacΛdΛ rDiuusi tai maitiñmiaadΛgi gooidacami cascΛdΛ —ascaiti ΛSuusi.

—
⁴⁵ Amaasi ΛSuusi vaa ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai vuvaitu ismaacΛdΛ ami gagaagaraitadai dai ismaacΛdΛ gasaapΛdaitadai,

⁴⁶ dai potΛtΛdai:

—Diuusi ñiiooquidΛrΛ pocaiti: “GiñquiiavΛr mamadaragai vΛΛtarΛ”. Mai aapimΛ tΛjogadΛ ΛΛsivogami duucaí nΛidi —astΛtΛdai ΛSuusi.

47 ΔSuusi vΛΛS tasai gamamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ ΔgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu, dΛmos ΔbaitΛguucacamigadΛ ΔpapaaligadΛ judidíu ΛΛmadu ΔmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ, dai ΛΛmadu ΔdudunucamigadΛ Δoodami gaagaitadai isducatai muaagi ΔSuusi.

48 DΛmos vΛΛSi Δoodami cΛΛga gΛntΛgito caΛcatadai iscaiti ΔSuusi cascΛdΛ maitΛΛgaitadai Δgai isducatai muaagi.

20

1 Δmo imidagai ΔgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu daacatađai ΔSuusi dai mamaatΛtulditadai Δoodami Diuusi ñiooquidΛ ΛΛmadu cΛΛgacΛrΛ vu-vaidaragai, tai ami dada ΔbaitΛguucacamigadΛ pa-paaligadΛ Δjudidíu ΛΛmadu ΔmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ, ΛΛmadu aa baitΛguucacami,

2 dai potΛtΛdai Δgai ΔSuusi:

—GΛraagidañi, ¿tuma sΛΛlicamicΛdΛ pomaasi ivueeyi aapi? ¿ToorΛ gΛmaa gosΛΛlicami? —astΛtΛdai.

3 Amaasi ΔSuusi potΛtΛdai:

—AanΛan ΛpΛ gΛntΛcacagi Δmo istumaasi vΛrai giñaagida:

4 ¿ToorΛ ootoi ΔVuaana sai gavapaconana? ¿Diu-usi oodami sio? —astΛtΛdai ΔSuusi.

5 DΛmos vΛΛSi ΔbaitΛguucacami ΛΛgi aipaco gΛnaatagidimi dai pocaiti:

—¿IstΛΛdamu aatΛmΛ? IspotΛΛda aatΛmΛ sai Diuusi ootoi goovai otoma gΛraa noragidamu dai povartΛΛdamu: “¿TuimΛsi maivaavoitu?”

6 Dai ispotΛΛda aatΛmΛ sai oodami ootoi, vΛΛscatai gooodami gΛrcoodian tada ojoodaicΛΔ, vΛΛscatai goovai sΛΛlicΛΔ vaavoitudai siΛVuaana ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ —ascaiti ΛbaitΛguucacami.

7 Dai amaasi aa noragi Λgai ΛSuusi dai potΛtdai sai maimaataΛ sioorΛ ootoi ΛVuaana sai gavapacōnana.

8 Amaasi ΛSuusi potΛtdai:

—Tomali aanΛan maitΛnaagidagi istuma sΛΛlicamicΛΔ ivueeyi aanΛ imaasi —astatΛdai ΛSuusi.

9 Amaasi ΛSuusi gΛaagacai aagidi Λoodami, dai aagidi Λmo ñiooqui cuentocΛΔ dai potΛtdai:

—Oidacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛΔ Λi uuvasi gΛdΛvΛΛragana, dai gooquiΛrΛ taajucamicΛΔ maa Λgai aa oodami gΛΛasi dai ii abiaadΛrΛ sibΛaco dai tΛvΛpi daja.

10 Dai aidΛsi aayi yoovaragai Λgai ootoi Λmoco gΛpiooñiga sai taanΛna Λgai Λoodami Λyoovi siΛΛsi aΛΛcatadai, dΛmos Λoodami gΛicacarai dai soi doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi.

11 Amaasi Λtuidacami ootoi Λmai piooñi, matai Λgai ΛpΛ aliΛ soimaasi ñiooqui aagidi dai gΛicacarai dai ootoi maimaacacai istumaasi aagaimi Λgai.

12 DaidΛ Λtuidacami ootoi Λmai, dΛmos Λoodami aliΛ soi doodai Λgai ΛpΛ dai aadaji.

13 Dai cagooquiΛrΛ pocaiti Λtuidacami ΛdΛvΛΛrai: “¿Isducatai iduuñimu aanΛ? Ootosamu aanΛ giñmara tomasi aliΛ oigΛdai aanΛ, siaadΛrΛ

maisíaa duutudadan tadacana agai siuu duucu tagiagi”, ascaiti acalli.

14 Damos aidasida laata vuaadami taa glamo marada aipaco ganaatagidimi dai pocaiti: “Idi agai ismaacada artuidacamica agai oogada vustuidada gaagai tasmuaagi dai poduucai aatama artutuidacamicamu”, ascaiti laata vuaadami.

15 Dai amaasi vuusaitu ami dajiaindara dai muaa. Amaasi asuusi tacacai oodami dai potadai:

—¿Isduuñimu adavarai tuidacami laata vuaadami?

16 Divimu agai dai coodimu dai maaquimu adavarai aa oodami —astadai asuusi.

Mosacai agai imaasi maí isagai aagadama lidi asuusi cascada pocaiti agai:

—Diuusi maidagitona ispovala duñiagi —ascaiti.

17 Damos asuusi vui nanaava dai potadai:

—¿Taya lidi idala goovio ismaacada oojisi Diuusi ñiooquidara siaaco pocaiti?:

Adai ismaacada gajiaadara viaa abaabaquitadami sivi agai aragai ismaacada vaamioma gaagai avaaqui vatar.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidara.

18 Tomasioora ismaacada utuvagi odiaara moslalachi daivamu, dai isodai daama gasiagi amai agai mosatuisamu —astadai asuusi.

19 Abaitaguucacamigada apapaaligada judidíu amadu amamaatatuldiadami Diuusi salicamigada ipaliditadai isaidala otoma bajiagi asuusi, calga maatacatadai agai isagai vatar

aagaitadai ΔSuusi Δcuento cascΔΔ, dΔmos ΔΔbiditadai Δgai Δoodami.

20 Dai amaasi ootoi sioorΔ soobidacagi vai Δgai cΔΔ tuutiacami gΔnvueeyi, dai gaagai isducatai aagagi ΔSuusi Δmo istumaasi istumaasi vui caatΔcagi Δdudunucami vai poduucai tΔΔgida Δgai Δdudunucami.

21 CascΔΔ tΔcacai Δgai dai potΔΔdai:

—MamaatΔtuldiadami, cΔΔ maata aatΔΔ sai ismaacΔΔ gaaagidi aapi dai gamamaatΔtuldi Δrvaavoi. Dai maivuaamΔ Δlidi aapi oodamicΔΔ siΔrgΔnviipidacami siΔrsoitutuigami ΔΔpΔ, mosgamamaatΔtuldi aapi istumaasi Diuusi ipΔlidi.

22 GΔraagidañi, ¿cΔΔgaisi tΔsaa namΔΔquiadagi ΔgΔΔ baitΔcΔaacami romano cho sio? —astΔΔdai.

23 DΔmos ΔSuusi maata tΔΔ isΔgai vuiirumada Δlidadai dai potΔΔdai:

—¿Tuimasi giñvuiirumada Δlidi aapimΔ?

24 GiñtΔΔgidavurai aapimΔ Δmo tumiñsi. ¿VoorΔ moodΔ dai voorΔ tΔΔtΔarada tumiñsiΔrΔ daja? —astΔΔdai ΔSuusi.

Tai Δгаа aa noragi daidΔ itΔΔdai:

—ΔgΔΔ baitΔcΔaacami moodΔ dai tΔΔtΔaragadΔava —astΔΔdai.

25 TaidΔ ΔSuusi potΔΔdai:

—Maacavurai ΔgΔΔ baitΔcΔaacami istumaasi ΔrtuidadΔ dai maacavurai Diuusi istumaasi ΔrDiuusi tuidadΔ —astΔΔdai ΔSuusi.

26 Tai Δgai maitistui issoimaasi ñiooquitudagi oodami vuitapi baiyoma maitΔΔ Δgai isducatai gΔntΔgituagi caΔcatai isducatai ñioocai ΔSuusi dai cascΔΔ maiñioocacai vii.

27 Dai gooqui Λ Λ iji Λ mmoco Λ saduseo siaaco daacatadai Λ Suusi. Λ saduseo pocaiti sai maioidaga coidad Λ duaacarad Λ casc Λ d Λ pot Λ t Λ dai Λ gai Λ Suusi:

28 —Mamaat Λ tuldiadami, Λ Moseesacaru oojisicami g Λ r Λ vii vai pocaiti sai ismuquiagi Λ mo c Λ Λ li dai viaagi g Λ ooñiga maiquiaa maamatacai abaana, said Λ Λ sucuulid Λ Λ c Λ Λ li g Λ aagai isv Λ Λ nagi Λ viiuudu dai maamatagi abaana Λ si Λ Λ gid Λ v Λ Λ tar Λ ismaac Λ d Λ muu.

29 Dai Λ mo imidagai oidacatadai cuvaracami Λ mo si Λ Λ g Λ m Λ , Λ Λ p Λ gadad Λ ooñigai d Λ mos muu maiquiaa maamatacai.

30 Amaasi Λ gooqui Λ rdad Λ v Λ Λ na Λ viiuudu, dai muu Λ Λ p Λ maiquiaa maamatacai.

31 Tai gooqui Λ Λ Λ g Λ mai v Λ Λ na Λ gai vaa ooqui, dai muu Λ Λ p Λ maiquiaa maamatacai, v Λ Λ cuvaracami podui dai v Λ Λ si coi maimaamatacai tomali Λ maadutai.

32 Dai amaasi muu Λ ooqui Λ Λ p Λ .

33 Dai duduaacacai coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ , ξ ismaac Λ d Λ Λ rcunad Λ camu Λ ooqui v Λ Λ si Λ rcuucunad Λ catadai Λ gai di? —ast Λ t Λ dai Λ saduseo.

34 Amaasi Λ Suusi aa noragi dai pot Λ t Λ dai:

—Tami oidigi daama c Λ c Λ Λ li dai ooqui cuucuntai dai ooñtai.

35 D Λ mos Λ gai ismaac Λ d Λ Diiusi maaquiagi oigaragai isiimiagi t Λ v Λ agiamu caduduaacacai coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ m Λ Λ ca mait Λ cuucuntai tomali mait Λ mamacai g Λ nmaamara cuucuntaragai v Λ Λ tar Λ ,

36 m_Λca camait_Λcooyi casc_Λd_Λ. Moscadud-
uaacacai _Λgai _Λpan ducamica agai Diuusi
t_Λt_Λaañicarud_Λ _Λgai _ΛrDiuusi maamarad_Λ.

37 Moseesa _Λpp_Λ g_Λmamaat_Λtuldi sai
duduaacar_Λi coidad_Λ siaaco g_Λaagai _Λali uusi
ismaac_Λd_Λr_Λ m_Λi taí daid_Λ _Λuusi maim_Λi ami
g_Λaagai _Λpp_Λ sai Diuusi _ΛrAvraañicar_Λu dai Isaacaru
dai Jacocar_Λu Diuusigad_Λ.

38 D_Λmos Diuusi mait_ΛrDiuusigad_Λ _Λgai
ismaac_Λd_Λ _ΛDiaavora _ΛΛmadu ajioopai coocai,
baiyoma _ΛrDiuusigad_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ _Λgai
_ΛΛmadu ajioopai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

39 Amaasi _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi
s_Λalicamigad_Λ pot_Λt_Λdai:

—C_Λga aagai aapi mamaat_Λtuldiadami
—ast_Λt_Λdai.

40 Dai camait_Λp_Λn_Λli isvaamioma t_Λcacagi.

41 Taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—¿Ducatai pocaiti aapim_Λ said_Λ _ΛCristo _ΛrDavi
marad_Λ?

42 Vaid_Λ _ΛDavi aduucai ooja Salmosi liivru-
gad_Λr_Λ:

Λt_Λaan_Λdami pot_Λt_Λdai giñt_Λaan_Λdamiga:

“G_Λmaaquimu aan_Λ _Λmo s_Λalicami ismaac_Λd_Λ
vaamioma nam_Λga.

43 Dai ugititudamu aan_Λ v_Λasi ismaac_Λd_Λ
g_Λvuid_Λr_Λ v_ΛΛt_Λ”.

44 ¿D_Λmos ducatai istutuidi _ΛCristo si_Λrmarad_Λcagi
_ΛDavi vai _Λgi _ΛDavi giñt_Λaan_Λdamiga aagai?
—ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

45 VΛasi Λoodami caΛcatadai aidasi ΛSuusi potΛΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

46 —CΛΛgavΛr gΛntΛtΛgitoca aapimΛ. MaitavΛr Λpan duucai ivuaada gomamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Goovai oojoidi iscΛcΛΛgaducami yuucustadagi, dai ipΛlidiña mΛscocoanadagi gΛnvapaanamu dai viaat- uldiadagi cacaayana, dai cΛcΛΛgaducΛdioma daraicariΛrΛ oojoidi isdadarΛdagi judidíu quiquiupaigadΛrΛ, dai siaaco gacuaada goovai cΛcΛΛgaducΛdioma daraicariΛrΛ oojoidi isdadarΛdagi ΛpΛ.

47 Dai ΛΛsidiña goovai ΛpΛ Λvipiudu baabaquidΛ dai tΛvΛpi gamamadaiña sai nΛidiña Λoodami. Goovai Λgai ismaacΛdΛ vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —astΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

21

1 Dai ΛSuusi tΛΛ agΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu agΛnviiqidacΛdΛ ismaacΛdΛ tueeyi tumiñsi cajo- jooñiΛrΛ ismaacΛdΛrΛ gΛΛmpaidi tumiñsi Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ.

2 Dai tΛΛ ΛpΛ Λmo viuudu soitigami ismaacΛdΛ ami cajoñiΛrΛ darai goo sintavu,

3 tai potΛi ΛSuusi:

—SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai idi viuudu soitigami vaamioma daí isvΛΛscatai.

4 VΛΛscatai gogaa darai ismaacΛdΛ cababavitocΛi, dΛmos gooqui soitigamicatai modaí vΛΛsi ismaacΛdΛ viaacatadai istuucΛdΛ oidacagi —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

5 Dai $\Delta\Delta$ madutai aagai $\Delta g\Delta\Delta$ quiuupaigada judidíu dai pocaiti sai alia sigia maasi Δ quiupai Δ ojoodaicada sigia maascamicada dai aa Δ mamaasicada ismaacada aa ami darai sai sigia maascana Δ quiupaigada judidíu. Tai amaasi Δ Suusi potadai:

6 —Aimu si $\Delta\Delta$ scada $v\Delta\Delta$ si idi $m\Delta$ smaacada $n\Delta$ idi aapim Δ $v\Delta\Delta$ si síaa $g\Delta$ duuñimu, dai maiviimu tomali ojudai goocua daama —astadai Δ Suusi.

7 Tai agai $t\Delta$ cacai dai potadai:

—Mamaat $t\Delta$ uldiadami, Δ v $\Delta\Delta$ scada Δ p Δ duña agai imaasi? Δ Ducatai maat Δ mu aat Δ ma isimaasi casiap Δ duña agai? —astadai Δ gai Δ Suusi.

8 Taid Δ Δ Suusi potadai:

— $G\Delta$ nt Δ gitov Δ r $n\Delta$ ijada, dai maitav Δ r $g\Delta$ ndagito $m\Delta$ sg Δ nvupuiirumadadagi, dadiava agai muidutai $g\Delta$ ñ $t\Delta\Delta$ t Δ aaragacada dai pocaitiadamu Δ gai: “Aan Δ an Δ r Δ Cristo”, dai “Casiat aayi istuigaco ugitia agai oidigi”. $D\Delta$ mos maitav Δ r oidatucuda.

9 Dai $m\Delta$ si $\Delta\Delta$ scada cajiomacagi muiyap Δ r Δ coocodi, maitav Δ r duduaadicuda gomaasi daivuña agai $\Delta\Delta$ p Δ aga, $d\Delta$ mos maiquiaa aayi cugat Δ r Δ tas Δ r Δ .

10 Dai bod Δ r Δ apiaaatagidimi vaamioma dai potadai:

— Δ mo $d\Delta$ v $\Delta\Delta$ ri Δ r Δ oidacami cocoaadamu Δ mai $d\Delta$ v $\Delta\Delta$ ri Δ r Δ oidacami.

11 Dai alia cavami gigivucudamu $\Delta\Delta$ map Δ c Δ r Δ gooidigi, dai oidacamu biuugigai dai coocodagai aipacoga, dai $t\Delta$ vaagi Δ r Δ duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi $g\Delta$ g Δ rducami maascamu $\Delta\Delta$ p Δ .

12 Damos ʌpʌga gʌnsasaayu gʌnvuimu dai soimaasi gʌntaatatuldamu, dai vaama gʌntuutusada ʌgai ʌgai ʌtʌtʌaanʌdami vuidʌrʌ ʌgai vaa ismaacʌdʌ gatʌaanʌi quiquiuupaigadʌrʌ judidíu, dai gʌnmaamaisapada ʌgai dai vaama gʌntutusada ʌgai ʌraraí vuidʌrʌ dai moomoyi vuidʌrʌ giñvaavoitudaitai aapimʌ.

13 Amaasi tuigaco istutiaadamu aapimʌ isaa-gadagi ʌgai vuitapi isvaavoitudai aapimʌ istu-maasi gamamaatʌtuldi aanʌ.

14 Dai maibai vuaada ʌʌquiasdʌrʌ isducatai aa noragidagi ʌgai ismaacʌdʌ gʌpiʌrʌ gʌnsusuuligadagi.

15 Aanʌ gʌnmaaquimu maatʌdagai dai ñiooqui isducatai gʌnsoiña aapimʌ dai poduucai gʌnsasaayu maiviaacamu isducatai gʌnaa noragidagi tomali maitʌnvui ñioocadamu.

16 Dai asta gʌndʌdʌ dai gʌnsusuuculi dai gʌnsiisiʌgi dai gʌnaaduñi aagiada ʌgai gʌnsasaayu masiaaco daraaja aapimʌ. Dai gʌncooditudamu aapimʌ ʌʌmadutai.

17 Dai vʌasi oidacami gʌncʌdadamu giñvaavoitudaitai aapimʌ,

18 dʌmos maisibʌ imimu tomali ʌmo cuupai gʌnmooaiñdʌrʌ.

19 Damos aapimʌ apiavaavoitudadamu dai masiʌʌscadʌ dʌgavuñiagi vʌasi gosoimaa taataragai gooquiʌrʌ vʌʌscʌrʌ oidacamu aapimʌ Diuusi ʌʌmadu.

20 Masiʌʌscadʌ nʌijadagi iscasicoolimadi san-daaru Jerusaleenʌrʌ, maatʌcamu aapimʌ iscao-toma vʌasi siaa gʌduuñimu.

21 Amaasi ismaacʌdʌ Judeeʌrʌ daraajagi gʌaagai

isvoopiagi gigiidiamu, dai sioor Λ Jerusaleen Λ Λ daraajagi g Λ aagai isvuva Λ quiagi abiaad Λ Λ , dai sioor Λ d Λ jiaadana ajioopadagi mait Λ aagai is Λ pamu iimiagi g Λ nquiiquiamu.

²² Amaasi Λ gai istuigaco soimaasi taatatulda agai Diuusi Λ judidíu ismaac Λ d Λ vuid Λ Λ v Λ at Λ cagi Diuusi. Poduucai Λ p Λ duñia agai ismaac Λ d Λ oojisi Diuusi ñiooquid Λ Λ .

²³ Si Λ soimaa taatamu Λ ooqui ismaac Λ d Λ amaasi noonoacagi si Λ Λ p Λ viaacagi aali siisi Λ dami ali Λ oidacamu soimaa taataragai oidi daama, dai s Λ Λ lic Λ d Λ soimaasi g Λ Λ g Λ vituldaragai idi oodami Jerusaleen Λ Λ oidacami v Λ atar Λ .

²⁴ Λ moco coimu cocodi Λ Λ , dai aa sib Λ ad Λ Λ oidacami maama Λ sapicami vuimu aa dai vuu-caimu. Dai ismaac Λ d Λ mait Λ rjudidíu gat Λ aan Λ da agai Jerusaleen Λ Λ asta si Λ Λ scad Λ uucami Diuusi maquiagi oigaragai.

²⁵ Dai amaasi oidacamu maasidaragai tasi Λ Λ dai masaadi Λ Λ dai sisiaavugi Λ Λ , dai tami oidigi daama v Λ Λ si oidacami mait Λ t Λ gadamu isducatai g Λ nt Λ Λ gitodagi ali Λ duduaadicudamu Λ gai ali Λ sigal caititai Λ g Λ suudagi.

²⁶ Λ oodami susuiquit Λ rdamu duduaadicuitai dai tat Λ gitoitai istumaasi Λ Λ istumaasi daivuñia agai oidigi daama, asta t Λ vaagi g Λ ivucudamu.

²⁷ Dai amaasi giñt Λ Λ gimu aapim Λ aan Λ ismaac Λ d Λ viaa Λ mo s Λ Λ licami iñsibood Λ Λ im Λ damu Λ mo icomai saagida guvucadagaic Λ d Λ dai s Λ Λ lic Λ d Λ dadadaquidatái.

28 Si^Λascad^Λ casi ^Λp^Λvuiidagi imaasi v^Λrai taí n^Λn^Λnda moscamiaad^Λidatái m^Λstuigad^Λ c^Λagac^Λr^Λ g^Λnvuvaida agai —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

29 Dai aagidi ^Λp^Λ ^Λmo ñiooqui cuentoc^Λd^Λ dai pot^Λt^Λdai:

—N^Λidavurai goiigosi si^Λp^Λ tomastuma ^Λmai uusi.

30 M^Λsi^Λascad^Λ n^Λijadagi iscaiipoidagi aagad^Λ, aapim^Λ camaat^Λcana iscamiaadimi toiñdagai.

31 Dai poduuquiav^Λr maat^Λca ^Λp^Λ m^Λsi^Λascad^Λ n^Λijadagi gomaasi v^Λrai maat^Λca iscamiaadimi istuigaco gat^Λaan^Λda agai Diuusi tami oidi daama.

32 S^Λlic^Λd^Λ ang^Λnaagidi sai v^Λsi imaasi ^Λp^Λduñia agai maiquiaa ugit^Λcai idi oodami.

33 T^Λvaagi ^Λmadu oidigi ugitimu, d^Λmos ismaac^Λd^Λ aagai aan^Λ goovai gia ^Λp^Λduñia agai.

34-35 Todian duucái aimu Diuusi ^Λpan duucái isduucái g^Λcucuupai ^Λmo trampa dai v^Λsi oidi daama oidacami maat^Λmu imaasi, casc^Λd^Λ g^Λnt^Λgitov^Λr n^Λijada dai maigajiaad^Λr^Λ vipiaada Diuusi mosgay^Λdatai dai t^Λt^Λgitoitai istumaasi oidaga oidi daama.

36 Baigav^Λr ^Λnduca aapim^Λ tudu, dai tomastuigaco av^Λr gamamadada dai poduucai istuidimi aapim^Λ isc^Λagac^Λr^Λ vuvaaquiagi v^Λsi gomaasi-aiñd^Λr^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λp^Λduñia agai, dai poduucai istuidimu isgiñvuid^Λr^Λ guuquivagi aapim^Λ aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λlicami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi ^Λoodami.

37 ^ΛSuusi gamamaat^Λtuldiña tas^Λr^Λ ^Λg^Λ quiuupaigad^Λr^Λ judidíu dai tucar^Λ aim^Λraíña dai giidiana cocos^Λña siaaco Oliivosi t^Λgidu.

38 Dai vΛΛsi Λoodami ΛΛqui quiamoco ΛgΛΛ quiu-
upaigadΛrΛ judidíu daivΛiña caΛca Λlidityai istu-
maasi aagidiña ΛSuusi.

22

1 AidΛ camiaadimitadai Λsiaa duudagai istu-
igaco tΛtΛgitoiña Λjudidíu aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ
vuvaitu EjiipituaiñdΛrΛ. Λsiaa duudagai pascua
tΛΛgidu.

2 VaidΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidíu
baitΛguucacamigadΛ ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami
Diuusi sΛΛlicamigadΛ gaagaitadai isducatai
muaagi ΛSuusi, dΛmos aliΛ ΛbΛidityadai Λgai
Λoodami.

3 Tai amaasi ΛDiaavora vaa ΛUudasiΛrΛ,
mΛsmaacΛdΛ Iscaliote aagaiña ΛprΛ, Λgai rΛΛmoco
Λbaivustaama dan gooca ismaacΛdΛ rΛΛSuusi
ojootosadΛ.

4 DaidΛ ΛUudasi nΛidamu ΛpapaaligadΛ Λjudidíu
baitΛguucacamigadΛ ΛΛmadu sandaaru ΛgΛΛ quiu-
upaigadΛrΛ judidíu dai ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ sandaaru
dai ΛΛmadu gaaataga dai aagidi isducatai istutuid-
itadai Λgai istΛΛgidagi ΛSuusi.

5 Tai Λgai aliΛ baigΛnΛΛli dai aagidi Λgai ΛUudasi
sai maquia agai tumiñsi,

6 taidΛ ΛUudasi bai aa dai gΛagacai gaa isdu-
catai gatΛΛgidagi ΛSuusi siΛΛscadΛ maitiipucagi aa
oodami.

7 Tai amaasi aayi ʌsɪaa duudagai istuigaco tʌtʌgitoiña ʌjudidíu aidʌsi Diuusi cʌʌgacʌrʌ vu-vaitu Ejiipituaiñdʌrʌ dai aidʌ coodaiña ʌjudidíu cañiiru dai dadasdiña Diuusi.

8 Taidʌ ʌSuusi ootoi ʌPiiduru ʌʌmadu ʌVuaana, dai potʌtʌdai:

—Imivurai dai bai duuñi cuaadagai idi siaa duudagai vʌʌtarʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

9 Tai ʌgai tʌcacai dai potʌtʌdai:

—¿Vaaco ipʌlidi aapi tʌsbai duñiagi? —astʌtʌdai.

10 Taidʌ ʌSuusi aa noragi dai potʌtʌdai:

—Mʌsiuu duucu ajiagi ʌquiiquiʌrʌ, tʌʌgimu aapimʌ ʌmo cʌʌli ismaacʌdʌ vaigʌtica agai ʌmo aayi suudagi vʌrai oida siaaco vaquia ʌgai.

11 Dai tʌcacavurai ʌquiʌʌcami saaco cʌʌca ʌtuucavi siaaco gaugia iñagai aanʌ idi siaa duudagarʌ ʌʌmadu aapimʌ.

12 Siʌgai gʌntʌʌgidamu ʌmo tuucavi gʌducami goocua daama vaaquiʌrʌ tʌcaviacoga cabai duñisicami vʌrai ami bai duuñi cuaadagai —astʌtʌdai ʌSuusi.

13 Tai ʌgai iji dai tʌʌ vʌʌsiaʌcatai isducatai aagidi ʌSuusi, dai bai dui ʌcuaadagai siaa duudagai vʌʌtarʌ.

14 Dai caaʌcai ugidagai, taidʌ ʌSuusi meesa vuidʌrʌ daiva ʌʌmadu gʌojootosa.

15 Taidʌ ʌSuusi potʌtʌdai gʌojootosa:

—Gia ipʌlidadai aanʌ isgʌnʌʌmadu gaugiagi idi siaa duudagarʌ maiquiaa muucuai.

16 Aanʌ angʌnaagidi ansai sivi gaugia iñagai idi siaa duudagarʌ cuaadagai dai camaitacuaada iñagai idi siaa duudagarʌ cuaadagai asta siʌʌscadʌ idui Diuusi vʌʌsi istumaasi iduñia agai dai

cΛΛgacΛrΛ vuvaidagi oidi daama oidacami diviacai
 Λgai dai gataΛaanΛda tami oidigi daama.

17 Amaasi bΛi Λmo tucayu uuvasi
 varaagadΛ dai gamamagi dai gooquiΛrΛ maa
 gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtdai:

—VΛΛscatai avΛr ii idi tucayuaiñdΛrΛ.

18 SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi ansai camaitayΛΛda
 iñagai uuvasi varaagadΛ asta siΛΛscadΛ aiyagi istu-
 igaco diviagi Diuusi dai nΛidagi oodami ismaacΛdΛ
 ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga
 ivuaadami —astΛtdai ΛSuusi.

19 Dai gooquiΛrΛ bΛi Λpaana dai gamamagi dai
 gooquiΛrΛ saasarai dai maa gΛmamaatΛrdamiga,
 daidΛ itΛtdai:

—Idiav ΛrΛpan ducami giñtuucuga mΛsmaacΛdΛ
 gatΛΛgida agai mΛsai muaana mΛsai aapimΛ
 cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna. PoduucuiavΛr ivuaada daidΛ
 giñtΛtΛgitoda —astΛtdai ΛSuusi.

20 Dai cauugitocai ΛSuusi bΛi Λtucayu dai
 potΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Idi uuvasi varaagadΛ ismaacΛdΛ idi
 tucayuana daja Λpan ducami giñΛΛra ismaacΛdΛ
 aastia agai mΛsai aapimΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna.
 IñsiΛΛscadΛ muquiaagi vai aastia giñΛΛra
 aidΛ abiaadΛrΛ gΛaagadamu goñiooqui utudui
 ismaacΛdΛ Diuusi ootosda agai Λoodami.

21 DΛmos sivi gocΛΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai
 Λdudunucami tami meesa daama caatΛ novidΛ
 giñΛpan duucai.

22 AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami cabΛΛcaiti
 govai ismaacΛdΛ gΛaa ΛΛqui abiaadΛrΛ dΛmos siΛΛ
 soimaa taatamu ΛcΛΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai
 —astΛtdai ΛSuusi.

23 Amaasi Δ mamaat Δ rdamigad Δ aipaco
g Δ nt Δ cacaimi soor Δ Δ gai dai gat Δ Δ gida agai.

24 Amaasi Δ mamaat Δ rdami Δ agi g Δ nvupui
ñiñio aagaitai sai ismaac Δ d Δ vaamioma
 Δ rt Δ aan Δ damica agai si Δ Δ scad Δ iimiagi siaaco
gat Δ aan Δ i Diuusi.

25 D Δ mos Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

—Ismaac Δ d Δ mait Δ rjudidíu saagida
 Δ bait Δ c Δ aacamigad Δ g Δ pipioñiga duucaí n Δ idiña
 Δ oodami, dai Δ gai aad Δ r Δ ip Δ lidi m Δ sc Δ Δ ga
tuutiacami duucaí n Δ ijadagi.

26 D Δ mos aapim Δ mait Δ aagai
m Δ s Δ poduUCAI ivuaadagi, baiyoma ismaac Δ d Δ
 Δ rbait Δ c Δ aacamicagi g Δ aagai isvaamioma g Δ Δ li
g Δ vuaadagi dai piooñi duucaí.

27 ¿Maac Δ d Δ Δ rvaamioma t Δ aan Δ dami ismaac Δ d Δ
meesa vuid Δ r Δ daja ismaac Δ d Δ gabiaajai sio?
¿Maitasi Δ rvaavoio sai ismaac Δ d Δ meesa vuid Δ r Δ
daja? D Δ mos aan Δ g Δ nsaagida daja Δ mo piooñi
duucaí.

28 Aapim Δ v Δ Δ sc Δ r Δ giñ Δ Δ madu daraajana aid Δ si
soimaa taatamaiña aan Δ .

29 Casc Δ d Δ aan Δ g Δ nmaaquia iñagai Δ mo
s Δ Δ licami poduUCAI isduUCAI giñ Δ oca giñmaa aan Δ .

30 Dai aapim Δ giñ Δ Δ madu gacuaadamu
m Δ Δ ca siaaco gat Δ aan Δ da iñagai aan Δ dai
giñsoiña t Δ aan Δ damu aapim Δ Diuusi maamarad Δ
—ast Δ t Δ dai Δ Suusi g Δ mamaat Δ rdamiga.

31 Amaasi pot Δ i Δ Δ p Δ Δ Suusi:

—Simuñi, Simuñi, ΔDiaavora taí oigaragai Diuusi isg^Δduiñdagi mui naana maasi soimaascami m^Δsai camaitiñvaavoitudaiña.

³² D^Δamos aan^Δ daan^Δi Diuusi aapim^Δ g^Δnv^Δatar^Δ vai mai^vasi ugit^Δna g^Δnv^Δavoidaraga, dai si^Δascad^Δ apamu c^Δaga giñvaavoituda aapi pai soiña g^Δaaduñi vai vaamioma c^Δaga giñvaavoitudana —ast^Δadai.

³³ Taid^Δ ΔSimuñi aa noragi daid^Δ it^Δadai:

—Mamaat^Δtuldiadami, baigan giñduu isg^Δoidagi maisacarumu dai asta muquiaagi g^Δam^Δadu —ast^Δadai Simuñi.

³⁴ Taid^Δ ΔSuusi pot^Δadai:

—Piiduru, s^Δalic^Δ ang^Δaagidi sai sivi maiquiaa cujuicai tacucu p^Δaapi vaicojo pot^Δiya agai p^Δsai maitiñmaat^Δ —ast^Δadai ΔSuusi.

³⁵ Taid^Δ ΔSuusi pot^Δadai:

—Aid^Δsid^Δ g^Δnootoi aan^Δ maimoraraaliacami dai tomali tumiñsi daraasacarucami, dai tomali aa sususacai^Δ ¿isbai vi^Δgacatadai aapim^Δ istumaasi? —ast^Δadai ΔSuusi g^Δmamaat^Δrdamiga.

Tai agai aa noragi dai pot^Δadai:

—Tomali Δmo istumaasi —ast^Δadai.

³⁶ Tai amaasi ΔSuusi pot^Δadai:

—Sivi ang^Δnaagidi sai sioor^Δ viaacagi moraali g^Δaagai isb^Δ aim^Δrdagi, dai tumiñsi darasacarui Δp^Δ, dai sioor^Δ maiviaacagi maastai vai gagarana Δmoco g^Δvaasaraga dai sav^Δdana.

³⁷ Aan^Δ ang^Δnaagidi sai g^Δaagai si^Δp^Δaduñiagi isducatai ooja Isai^Δacaru Diuusi ñiooquid^Δr^Δ siaaco icaiti: “Soi duucaí m^Δn^Δijada agai tomastuma soimaasi iducami duucaí”. Istumaasi oojisi

giñaagaitai gΛaagai siΛpΛduñiagi —astΛΛdai ΛSuusi
gΛmamaatΛrdamiga.

38 Tai Λgai potΛΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, tami vΛΛΛ gooca ma-
maastai —astΛΛdai.

Tai Λgai aa noragi dai potΛΛdai:

—CascΛdΛ —astΛΛdai.

39 Amaasi ΛSuusi vuusai dai ii Oliivosi giidi-
amu poduucai isduucai ivuaadana Λgai taidΛ
ΛmamaatΛrdamigadΛ oí.

40 Amaasi aΛcai ami giidiΛrΛ, taidΛ ΛSuusi
potΛΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

—DaanΛdavurai aapimΛ Diuusi vai Λgai
maidagitona ΛDiaavora issoimaasi gΛnduiñtuldagi
—astΛΛdai.

41 TaidΛ ΛSuusi Λcovai ii maisi mΛΛcasi Λpan
ΛΛ mΛΛcasi siΛΛsi vuupai Λmoco Λmo odai, dai
gΛtootonacΛdΛ cΛquiiva dai gamamada agai.

42 Dai aduucai gamamagi:

—Giñooca isbaigacamudai ismaisoimaa taata
aanΛ poduucai isducatai ΛpΛduñia agai dΛmos
vaidΛ ΛpΛduuna pΛsducatai aapi ipΛliadagi. Dai
maisiu istumaasi aanΛ ipΛliadagi —asduucai
gamamagi ΛSuusi.

43 Tai amaasi vuitapi gΛmaasitu Λmo Diuusi
tΛaañicarudΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ dai vaamioma
maquia agai guvucadagai.

44 Dai aliΛ soimaa taatacatai vaamioma daanΛi
Diuusi dai vaajurdadΛ Λpan duucai ootai ΛΛrai dai
dΛvΛΛrapi gΛΛsΛi.

45 Dai aidasi canaato mamagi agai ciquiva dai ii siaaco daraajatadai amamaatardamigada dai cocosacami taa, gamaita soiliaragai cascada.

46 Daid aSuusi potadai:

—¿Tuimasi cocosa? Vaapaigivurai, dai daanda Diuusi vai agai maidagitona adiaavora issoimaasi ganduifituldagi —astadai.

47 Dai quiaa ñioquiditadai aSuusi, tai ami aayi mui oodami. Dai ismaacada Uudasi taagiducadadai abaiivustaama dan gooca mamaatardamiaifidara, agai baitaqui imitadai aoodami, dai miaadara ciquiva dai usupiga agai aSuusi.

48 Amaasi aSuusi potadai:

—Uudasi, amo ¿usupigaicada pasgiñtagida agai aapi ana ismaacada viaa amo samicami? —astadai.

49 Tai agai ismaacada amadu daraajatadai aSuusi dai niditai istumaasi iduñia agaitadai agai tacacai aSuusi dai potadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿vuidara tssuuligana mamaastaicada? —astadai.

50 Dai amadutai agai iquitaa lisaia padara naacadapiioñigada abaitacaaacamigada papaaligada ajudidíu.

51 Damos aSuusi potadai:

—Dagitovurai casia cagadu —astadai.

Taid aSuusi mostaata apiioñi naacadai tai dueeyi.

52 Dai amaasi aSuusi potadai abaitaguucacamigada papaaligada ajudidíu, amadu agaa quiuupidara sandaaru, amadu

asonar guucacami judidú agai ismaacada dada dai baaquia agai:

—¿Ducatai dada aapimamaastaicaada dai uusicada ducami iñsaanar amo asivogamicagi?

53 Aidasi ganamadu daecatadai aan vass tasai agaa quiupaigadara judidú tomali maitiñtaata aapim, damos sivi casiganajaga aapim tucagi arDiaavora aa duiñdada vatar cascada —astadai asusi.

54 Tai amaasi agai maisapicami bai asusi, dai baacai abaitacaacamigada papaali quidiamu, vaid Piiduru mosmacasdar oidi.

55 Tai aa ami tuisiqui arana ganai, dai taicovai daraiva, taid Piiduru saagida daiva arpa.

56 Tai amaasi amo cusñiiru tagacai istaicovai daecatadai agai, gatagito nani dai daid itadai:

—Idi cali arpa amadu aimaraiña gomaisapicada —astadai acusñiiru.

57 Damos Piiduru asto, daid itadai:

—Maitanmaat aan gocali di —astadai Piiduru.

58 Tai gooquiroma, amai cali ta daid itadai:

—Aapiar aramoco gomaisapicada aduñda arpa —astadai.

Damos Piiduru itadai:

—Cho, maitanmaat aan gocali di —astadai.

59 Tai bo lascada amai itai:

—Salicada idi cali amadu aimaraiña gomaisapicada arpa daid arGalileear oidacami arpa —astadai cali.

60 Taid Piiduru itai:

—Cho, aan Δ tomali maimaat Δ m Δ sioor Δ aagai aapim Δ —ast Δ t Δ dai Δ Piiduru.

Dai quiaa ñioocaitadai Δ gai tai cuujui tacucu.

⁶¹ Taid Δ Δ Suusi vui n Δ n Δ aava Δ Piiduru, taid Δ Δ Piiduru t Δ gito istumaasi aagidi Δ mamaat Δ tuldiadami, sai maiquiaa cuujuicai tacucu Δ gai vaicojo Δ stua agaitadai ismaat Δ Δ Suusi.

⁶² Taid Δ Δ Piiduru vuusai abiaad Δ r Δ dai soig Δ Δ ldacai sosua.

—————
⁶³ Daid Δ Δ c Δ c Δ li ismaac Δ d Δ nuucadacatadai Δ Suusi parunai dai saasarai tuucugad Δ .

⁶⁴ Dai iña vuupuid Δ dai vuivasana g Δ vai, daid Δ it Δ t Δ dai:

—¿Maat Δ ñi toor Δ g Δ g Δ g Δ ? —ast Δ t Δ dai.

⁶⁵ Dai aagidi mui naana maasi ñiooqui sigal-nascami.

—————
⁶⁶ Dai aidasi casi Δ rtas Δ r Δ catadai, g Δ n Δ mpagi Δ judidíu son Δ r Δ guucacamigad Δ , Δ Δ madu Δ bait Δ guucacamigad Δ Δ papaaligad Δ Δ judidíu, Δ Δ madu Δ mamaat Δ tuldiadami Diuusi s Δ alicamigad Δ , m Δ tai vaan c Δ i Δ Suusi dudunucami vuid Δ r Δ m Δ tai ami t Δ cacai, daid Δ it Δ t Δ dai:

⁶⁷ —¿G Δ raagidañi povai p Δ scaiti aapi p Δ said Δ Δ r Δ Cristo ismaac Δ d Δ Diuusi Δ covai vuusaitu p Δ sai c Δ lgac Δ r Δ g Δ r Δ vuvaidana? —ast Δ t Δ dai.

Tai Δ gai aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Ispov Δ nt Δ Δ da aan Δ sai Δ j Δ , siaad Δ r Δ giñvaavoitudana aapim Δ .

68 Dai isgΛntΛcaca aanΛ Λmo istumaasi siaadΛrΛ giñaa noragidana aapimΛ tomali maitiñdagituan taada aapimΛ.

69 Dai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami caotoma imimu Diuusi ΛΛmadu dai ΛΛmadu gatΛaanΛda iñagai, ismaacΛdΛ vaamioma viaa guvucadagai istomali Λmo Λmai —astΛtΛdai ΛSuusi.

70 Tai amaasi vΛascatai tΛcacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—¿AidΛ gia aapi ΛrDiuusi maradΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ Diuusi maradΛana poduucai mΛsduucai aagai aapimΛ —astΛtΛdai.

71 Tai Λgai itΛi:

—¿TuisidΛ nΛnΛracana aatΛmΛ vaamioma nΛijadami cacaΛcatai isΛΛgi gΛtΛñicadΛ gΛraagidi goovai? —ascaiti ΛbaitΛguucacami.

23

1 Amaasi vΛascatai ΛbaitΛguucacami bΛacai ΛSuusi dai Pilaato vuidΛrΛ cΛi.

2 Dai ami gΛpiΛrΛ vuupaimi daidΛ icaiti:

—TΛΛ aatΛmΛ idi cΛΛli vai sisioquitudai gΛraaduñi daidΛ icaiti sai maitΛaagai tΛsaa namΛquiadagi ΛgΛΛ baitΛcΛaacami romano, daidΛ icaiti ΛpΛ sai sΛlicadΛ ΛrΛCristo goovai ismaacΛdΛ Λrrai ΛpΛ —astΛtΛdai.

3 Amaasi ΛPilaato tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿AapiΛasi ΛrΛjudidíu raígadΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ poduuquiava pΛsducatai aagai aapi —astΛtΛdai.

13 Amaasi ΔPilaato Δmpagi
 ΔbaitΔguucacamigadΔ papaali ΔΔmadu
 ΔΔΔΔaanΔdami ΔΔmadu Δoodami,

14 daidΔ itΔΔdai:

—AapimΔ mΔtaiñvuaapi idi cΔΔli pocaititai
 sai goovai sisioquitudai oodami, nai aanΔ
 catacakai aapimΔ gΔnvuitapi dai canΔidi aapimΔ
 iñsmaitΔΔgai istumaasicΔΔ gΔpiΔrΔ caatΔcagi
 goovai tomali Δmo istumaasicΔΔ mΔstuucΔΔ
 gΔpiΔrΔ vuupai aapimΔ.

15 Tomali ΔEroodasi baiyoma Δpamu gΔrootosi
 Δgai canΔidi aapimΔ ismaitΔristuma ducami
 goovai tomali maiviaa aatΔmΔ istuisidΔ muaagi.

16 Mossoimaa taatatuldamu aanΔ dai gooquiΔrΔ
 dagitomu —astΔΔdai ΔPilaato.

17 Pilaato aidΔ siaa duudagΔrΔ viaacatadai isdag-
 itoldagi Δoodami Δmaadutai ΔmaamaisapicΔΔ
 poduucai ivuaadana Δgai vΔΔsi uumigi cascΔΔ.

18 Tai vΔΔsi Δoodami Δmapai ijiña dai pocaiti:

—Vaidacaivurai goovai dai muaa dai dagito
 Baraavási —ascaiti Δoodami.

19 Baraavási Δmpagi oodami dai co-
 cotuli ΔbaitΔguucacami ΔΔmadu daidΔ
 Δrgamuaacamicatadai ΔΔpΔ mai cascΔΔ
 maisacatadai.

20 VaidΔ Pilaato dagitua Δlidadai ΔSuusi, dai
 aagidi Δoodami Δpamu.

21 DΔmos Δgai vaamioma ijiña daidΔ icaiti:

—Siisañi curusiaba. Siisañi curusiaba —ascaiti
 Δoodami.

22 Dai amaasi cavaicΔrΔ itΔΔdai ΔPilaato:

—¿Tuma soimaasi iducami goovio? AanΔ
 maitΔΔgai istuisi muaagi, soimaa taatatuldamu
 aanΔ dai dagitomu —astΔΔdai ΔPilaato.

23 Damos aoodami vaamioma gagar ñiooquimi daida icaiti masai curusiaba siisana, dai mosaa gagar ñiooquimi agai masai siisana curusiaba matai poduucai idui isducatai aagai agai.

24 Taida aPilaato ipali isidunñiagi masducatai aagidi,

25 dai dagito aallli ismaacada aoodami ipali, agai ismaacada maisapicatadai gamuaacamicatai dai cocotuldacai aoodami. Taida aPilaato tagi aSuusi aoodami saida iduuna agaicada istumaasi ipaliadagi.

26 Dai aidasi vaidaticatadai agai aSuusi dai curusiaba siisa agai, dai caayana aayi amo calli Sireñiarla oidacami ismaacada dajjaiñdarla imaitadai Simuñi tagiducami, matai bli dai tajai sai gooquiara imañña aSuusi dai blaaticana acurusi.

27 Dai oiditadai mui oodami dai mui ooqui aapla oiditadai dai gagara suaañimi dai iñaquimi soigalliditai naiditai aSuusi.

28 Damos aSuusi vui nanaava daida itatadai:

—Ooqui Jerusaleenara oidacami maitavar suanda soimaa taatacatai aana baiyomavar suanda masiascada soimaa taatacagi aapimama madu ganmaamara giñvaavoitudaitai.

29 Aimu istuigaco alia soimaasi gataatamu dai povacaitiada agai: “Siaa baigallidi aooqui ismaacada maitistutuidi ismaamatadagi dai agai ismaacada tomali amo imidagai maimaamatai”.

30 Dai amaasi aoodami ipaliadamu isdaama suligiagi agigiidi dai sai iñana.

³¹ Can Δ idi aapim Δ si Δ soimaasi giñtaatamituldi goodami mait Δ ristuma ducamicatai aan Δ , d Δ mos n Δ idamu aapim Δ si Δ soimaa taatamu goovai ismaac Δ d Δ Δ rsoimaasi iducami —ast Δ t Δ dai Δ Suusi Δ oodami.

³² Dai vaidaticatadai Δ Δ p Δ gooca Δ Δ sivogami dai Δ Δ madu coodia agai Δ Suusi.

³³ Dai amaasi a Δ c Δ i m Δ Δ ca siaaco Calavera t Δ Δ gidu ami curusiaba siisa Δ Suusi, Δ Δ madu Δ Δ v Δ goocai g Δ p Δ i Δ r Δ v Δ Δ t Δ cami. Δ moco Δ mo curusiaba s Δ Δ l Δ isia pad Δ r Δ Δ Suusi dai Δ g Δ mai Δ mai curusiaba oogisia pad Δ r Δ .

³⁴ Dai aid Δ m Δ si curusiaba siisapaitadai Δ Suusi tai Δ gai it Δ i:

—Giñoo Δ ca oig Δ ldañi idi oodami maitamaat Δ goovai istuma vueeyi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

Daid Δ Δ sandaaru t Δ cavi dadaitudai tumiñsi dai n Δ ida agai sooriatai g Δ Δ taaco Δ ida agai Δ Suusi yuu-cus Δ .

³⁵ Vaid Δ Δ oodami n Δ iditadai ami daraajatai, dai asta Δ t Δ Δ aan Δ dami parunaitadai Δ Suusi daid Δ icaiti:

—C Δ Δ gac Δ r Δ vuvaitu goovai aa dai sivi ¿tu- isid Δ maic Δ Δ gac Δ r Δ g Δ v Δ uusaida Δ lidi goovai Δ agi? Iss Δ Δ lic Δ d Δ Δ r Δ Cristo goovai di daid Δ Δ rDiuusi Δ covai vuusaidad Δ —asc Δ iti Δ t Δ Δ aan Δ dami.

³⁶ Daid Δ Δ sandaaru Δ Δ p Δ parunai dai miaad Δ r Δ guguc Δ i dai iituda agaitadai valienti maisi c Δ Δ gaducami

³⁷ daid Δ it Δ t Δ dai Δ Δ p Δ :

—P Δ sapi Δ rraí Δ gad Δ judidíu di c Δ Δ gac Δ r Δ ig Δ v Δ uusaida aapi Δ agi —ast Δ t Δ dai Δ sandaaru.

38 Dai moodΛ daanioma oojisicatadai giliee-gocΛdΛ dai latiiñicΛdΛ dai evreocΛdΛ, siaacoga icaiti: “IdiavΛr raígadΛ judidíu”, ascaiti ʌoojai.

39 Amaadutai ʌgʌpiʌrʌ vʌʌtʌcʌdʌ ismaacʌdʌ ami saigiʌcatadai parunai ʌgai cascʌdʌ itʌtʌdai:

—Pʌsaapi ʌrCristo cʌʌgacʌrʌ igʌvuusaida aapi ʌʌgi dai cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaida aatʌmʌ ʌpʌ —astʌtʌdai.

40 Dʌmos ʌgʌmai bagaimi gʌaduñi daidʌ itʌtʌdai:

—¿Maitapʌs ʌʌbʌidi Diuusi? Aapi ʌpʌ soimaasi taataca ʌpan duucaí goovai.

41 Dʌmos aatʌmʌ gia viaa istucʌdʌ soimaasi taatacagi, soimaasi idui aatʌmʌ cascʌdʌ. Dʌmos idi cʌʌli maitidui tomali ʌmo soimaasi —astʌtʌdai.

42 Dai amaasi itʌtʌdai ʌgai ʌSuusi:

—Pʌsiaʌascadʌ aiyagi pʌsiaaco gataʌaanʌda agai pai giñtʌgito —astʌtʌdai.

43 Taidʌ ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Sʌʌlicʌdʌ angʌaagidi pʌsai sivi giñʌʌmadu daaca agai tʌvaagiʌrʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

44 Aidʌsi casi ʌrdaan duucucatadai vʌʌsi oidigi tucapi vii uruno taadaco uucami.

45 Tasai mostucapi vii, taidʌ ʌgʌʌ icuusi vaamioma covooocami siʌmo sueeyi ismaacʌdʌ ʌgʌʌ quiuupaigadʌrʌ judidíu sagiʌcatadai ʌran sʌʌli sarai sʌʌliacoga tʌcavidʌrʌ abiaadʌrʌ.

46 Amaasi ʌSuusi gʌgʌrʌ iiña daidʌ itʌi:

—Giñooca gʌviituldagena giñibʌdaga —astʌtʌdai. Dai mospotʌi ʌgai dai muu.

47 Dai aid_Δsid_Δ Δsandaaru t_Δaan_Δdamigad_Δ ismaac_Δd_Δ Δrromano n_Δiditai istumaasi Δp_Δduitadai, siaa duutuli Diuusi daid_Δ icaiti:

—S_{ΔΔ}lic_Δd_Δ Δrvaavoi isidi c_{ΔΔ}li mait_Δrsoimaasi iducamicatadai —ascaiti.

48 Dai v_{ΔΔ}si Δoodami ismaac_Δd_Δ ami daraa-jatadai dai n_Δidi istumaasi Δp_Δdui, iji abiaad_Δr_Δ dai g_Δvimi g_Δnmoomo.

49 D_Δmos v_{ΔΔ}scatai ismaac_Δd_Δ maat_Δcatadai ΔSuusi m_{ΔΔ}casd_Δr_Δ guucacatai n_Δidi imaasi Δ_Δmadu Δooqui ismaac_Δd_Δ oiditadai Galileeaiñd_Δr_Δ abiaad_Δr_Δ.

50 Dai oidacatadai Δmo c_{ΔΔ}li c_{ΔΔ} tuigacami dai mait_Δrsoimaasi ivuaadami, Osee t_{ΔΔ}giducami, Arimatee_Δr_Δ oidacami Judeea d_Δv_{ΔΔ}r_Δi_Δr_Δ. Dai Δgai Δr_Δmo t_Δaan_Δdami ismaac_Δd_Δ t_Δcacaiña m_Δsmaac_Δd_Δ vaan tutusaiña.

51 Δgai n_Δn_Δr_Δacatadai istuigaco gata_Δaan_Δda agai Diuusi, casc_Δd_Δ maibai aagaitadai Δgai isducatai idui Δгаа bait_Δguucacami.

52 Dai amaasi Δgai n_Δidamu ΔPilaato dai tai ΔSuusi tuucugad_Δ.

53 Dai t_Δv_Δaañd_Δcai curusiañd_Δr_Δ Δmo icuusi tuaacami_Δr_Δ biisa dai Δmo t_Δjoovai t_{ΔΔ} m_Δsiaaco tomali Δmaadutai maiquiaa yaasa Δmai muuquiad_Δ.

54 Aid_Δ Δr_Δtasaicatadai istuigaco bai vuaadana Δgai v_{ΔΔ}si dai siaadiqui Δrib_Δstaragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana Δgai.

55 Daid_Δ Δooqui ismaac_Δd_Δ oiditadai ΔSuusi Galileeaiñd_Δr_Δ abiaad_Δr_Δ iji dai n_Δn_Δidi Δt_Δjoi dai g_Δnt_Δgito n_Δn_Δidi m_Δsducatai t_{ΔΔ} Δmuuquiad_Δ.

⁵⁶ Dai aid_Λsi quiiyana dada _Λgai bai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui ib_Λstarag_ΛΛ g_Λniib_Λsi poduucai isducatai g_Λnviidacatadai _Λgai.

24

¹ Dai siaadiqui tuucamid_ΛΛ tas_ΛΓ_Λ _Λcaldia_ΛΛ, _Λooqui _ΛΛqui quiaamoco iji siaaco caat_Λcatadai _ΛSuusi tuucugad_Λ dai vuucaticatadai _Λsigian uu-vaic_ΛΔ_Λ ismaac_ΛΔ_Λ bai duitadai _Λgai dai t_Λida agaitadai _Λmuuquiad_Λ dai aa ooqui _ΛΛp_Λ oiditadai.

² Dai aid_Λsi aayi _Λgai g_Λnt_Λgito t_ΛΛ is_Λodai ismaac_ΛΔ_Λ _Λc_ΛΔ_Λ cuupicatadai _Λt_Λjoi iscamaianaasi daacatadai,

³ tai _Λgai vaapa d_Λmos mait_ΛΛ _Λgai _ΛSuusi tuucugad_Λ.

⁴ Dai _Λgai alia duduaadimucata dai tomali maimaat_Λcatadai istuma duñiagi, dai t_ΛΛ gooca c_Λc_ΛΛli vai sonuana guucacatadai dai dadadac_Λi yuucusid_Λ.

⁵ Daid_Λ _Λooqui cuic_Λsacata dai duduaadimucai taid_Λ _Λc_Λc_ΛΛli it_Λt_Λdai:

—¿Tuim_Λsi gaagai coidad_Λ saagida _Λgai ismaac_ΛΔ_Λ duaaca?

⁶ Maita tami daja _Λgai duaacata. G_Λnt_Λgitevurai isducatai g_Λnaagidi _Λgai aid_Λm_Λsi quiaa Galilee_ΛΛ daraajatadai.

⁷ Aid_Λsi pov_Λnt_Λt_Λdai _Λgai sai _Λgai ismaac_ΛΔ_Λ viaa _Λmo s_ΛΛlicami g_Λaagaitadai m_Λst_ΛΛgidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica tasaic_ΛΔ_Λ duaaca agaitadai —ast_Λt_Λdai _Λc_Λc_ΛΛli.

8 Tai ʌgai gʌntʌgito ʌñiooqui ismaacʌdʌ aagidi ʌSuusi.

9 Dai iimʌcai abiaadʌrʌ ʌooqui iji dai mʌʌ aagidi vʌʌsi imaasi ʌbaivustaama dan ʌmoco ʌSuusi ojootosadʌ ʌʌmadu vʌʌscatai ʌgaa.

10 ʌooqui ismaacʌdʌ aagidi ʌojootosicami ʌrMaría Madaliña, ʌʌmadu Vuañiita, ʌʌmadu María Jacovo dʌʌdʌ, dai aa ooqui.

11 Dʌmos ʌojootosicami mosvuiirugami duucai caʌ ʌñiooqui ismaacʌdʌ aagidi ʌooqui dai maivaavoitu.

12 Dʌmos ʌPiiduru mʌraitai vuusai dai mʌʌ nʌnʌidi siaaco caatʌcatadai ʌSuusi, dai aʌcai tuucavi nʌnʌaava dai tʌʌ ʌicuusi tuaacʌdʌ ismaacʌdʌrʌ biisapicatadai ʌmuuquiadʌ vai mosgajiaadʌrʌ daacatadai, tai ʌgai ʌpamu aa gʌi dai du-aadimutugaitai ʌgaicʌdʌ ismaacʌdʌ ʌpʌduitadai.

13 Dai ʌgai vaa tasʌrʌ goocatai ʌSuusi mamaatʌrdamigadʌ Emausamaco iimʌitadai, Emausa maisi mʌʌcoraga Jerusaleenaiñdʌrʌ parʌ goo oora imidagai.

14 Dai iimʌitai aatagaimi dai aagaimi ʌgai vʌʌsi istumaasi daivusai Jerusaleenʌrʌ.

15 Dai aidʌsi aipaco gʌnaatagidimi ʌgai, tai ʌgi ʌSuusi miaadʌrʌ caquiiva dai oí.

16 Daidʌ ʌcʌcʌʌli nʌiditadai dʌmos Diuusi maimaa oigaragai ismatiagi sioorʌ ʌgai.

17 Taidʌ ʌSuusi tʌcacai daidʌ itʌʌdai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapimʌ iimʌitai? ¿Tuimasi soigʌnʌlidi? —astʌʌdai ʌSuusi.

18 Tai ʌmaadutai ʌcʌcʌʌli ismaacʌdʌ Cleofasi tʌʌgidu aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—VΛΛsi oidacami maata istumaasi ΔpΔdui JerusaleenΔrΔ, ¿mosΔca aapipΔs maimaí, ami gΛuuliñacatai ΔΔpΔ? —astΔtΔdai.

19 Amaasi ΔSuusi itΔtΔdai:

—¿Tumaasi ΔpΔduio? —astΔtΔdai.

Tai Δgai itΔtΔdai:

—Δgai ismaacΔdΔ ΔpΔdui ΔSuusi NasareetΔrΔ oidacamicΔdΔ, ismaacΔdΔ ΔrΔmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΔcatadai daidΔ ivuaadana mui naana maasi gΔgΔrducami asta gΔñiooquicΔdΔ Diuusi vuitapi dai Δoodami vuitapi.

20 Dai isduucai ΔbaitΔguucacamigadΔ ΔpapaaligadΔ Δjudidíu ΔΔmadu gΔrtΔtΔaanΔdamiga gatΔΔgi mΔsai gatΔaanΔna muaragai dai curusiaba siisana.

21 AatΔmΔ pΔlΔlidadai isΔgai Δgai dai cΔΔgacΔrΔ vuvaida agaitadai judidíu. DΔmos sivi casiΔpΔdui vaica tasai siΔpΔdui gomaasi.

22 DΔmos ΔΔmoco ooqui aatΔmΔ gΔrsaagidaiñΔrΔ gΔrΔΔbΔcatai. AliΔ ΔΔqui iji Δgai siaaco caatΔcatadai ΔSuusi,

23 dai maitΔΔ Δgai ΔtuucugadΔ, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi gΔnmaasitu Diuusi tΔtΔaañicarudΔ sai potΔtΔdai sai ΔSuusi duaaca.

24 Tai ΔΔmadutai gΔraaduñi iji siaaco caatΔcatadai Δgai dai tΔΔ vΛΛsi isducatai aagai Δooqui dΔmos ΔSuusi gia maitΔΔ Δgai ΔΔpΔ —astΔtΔdai ΔcΔcΔΔli.

25 Amaasi ΔSuusi itΔtΔdai:

—Gia maimaata caΔ aapimΔ dai mosΔΔ tΔvΔpicΔdΔ maiquiaa vaavoitudai ismaacΔdΔ aagai ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΔ.

26 ¿Maitasi viaacata dai ʌCristo issoimaa taatagi vʌʌsi gomaasi vai gooquiʌʌ siaa duutuadagi vʌʌscatai tavaagiʌʌ? —astʌʌ dai ʌSuusi.

27 Amaasi ʌSuusi aagidi istʌiya ʌlidi vʌʌsi ʌoojai ismaacʌʌ oojisi Diuusi ñiooquidʌʌ siaaco ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ aagaitai ʌSuusi. ʌʌʌga aagai ʌgai ismaacʌʌ ooja Moseesacaru dai gooquiʌʌ aagai ismaacʌʌ ooja ʌгаа Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ.

28 Dai aidʌsi aayi ʌʌʌʌli siaacoga iimia agaitadai vaidʌ ʌSuusi mosdaivuñia agaitadai abiaadʌʌ.

29 Dʌmos ʌʌʌʌli goguama oí sai viʌʌna daida itʌʌ dai:

—Gʌʌʌmadu ivii casia uruñimi oidigi dai catu-caimi vʌʌsi —astʌʌ dai.

Taidʌ ʌSuusi ami aayi ʌʌʌ dai ʌʌmadu viiya agai.

30 Dai aidʌsi gaugia agaitadai ʌgai ʌʌʌʌli ʌʌmadu meesa vuidʌʌ taidʌ ʌSuusi bʌi ʌpaana dai gamamagi dai saasarai dai maa ʌʌʌʌli.

31 Mospodui ʌgai tai Diuusi maa oigaragai ʌʌʌʌli sai maatʌna isʌgai ʌʌSuusi. Dʌmos aidʌ otoma ʌSuusi maitʌmaasitu abiaadʌʌ.

32 Vaidʌ ʌʌʌʌli povai gʌntʌʌ dai aipacoga:

—¿Maitasi ʌʌvaavoi tʌsaliʌ baigʌʌlidadai aatʌʌ aidʌsi gʌroididadai ʌgai voiyaiñdʌʌ dai gʌʌaagidimi isducatai icaiti Diuusi ñiooquidʌ? —astʌʌ dai ʌʌʌʌli.

33 Dai amaasi ʌgai mainʌʌʌʌ vaamioma mosotoma ʌpamu aa suuli Jerusaleenam, vai ami gʌʌmpaidacata dai ʌbaivustaama dan ʌmoco ojootosicami ʌʌmadu ʌaaduñdʌ.

34 DaidΛ Λojootosicami potΛtΛdai Λgaa gooca cΛcΛΛli:

—SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoι isduaaca ΛmamaatΛtuldiadami goSimuñi catΛΛ —astΛtΛdai.

35 Amaasi ΛvΛgoocai cΛcΛΛli aagidi isducatai ΛpΛdui voiγΛΓΛ, dai isducatai mai Λgai ΛSuusi aidΛsi saasarai Λgai Λpaana.

36 Amaasi quiaa aagaitadai Λgai imaasi, taidΛ ΛSuusi saagida cΛquiva dai aduucai viaatuli:

—¿BaigamΛsi ΛnΛlidi? —astΛtΛdai.

37 Tai Λgai aliΛ duduaadimu dai povΛnΛlidadai siΛΓΛmo suiñali ismaacΛdΛ nΛidi Λgai.

38 DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—¿TuimΛsi duduaadimucu? ¿TuimΛsi maicΛΛga vaavoitu aapimΛ?

39 NΛidavurai giñnoonovi ΛΛmadu giñΛΛcaso Λgai vaa Suusiana. Giñtaatavurai dai nΛida. Λmo suiñali maioo tomali maituucuga poduucai mΛsducatai giñnΛidi aapimΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

40 Dai potΛΛcai tΛtΛgidi gΛnoonovi ΛΛmadu gΛΛΛcaso.

41 DΛmos Λgai maiquiaa vaavoitudaitai baigΛnΛldacai dai maitΛtΛgaitai istumaasi gΛntΛtΛgituagi. CascΛdΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—¿ViaamΛsi istumaa ugia aanΛ? —astΛtΛdai ΛSuusi.

42 Tai Λgai maa laachi vatopa gaicami dai Λmo mΛΛmΛvai.

43 TaidΛ ΛSuusi bΛi dai uu Λgai vuitapi.

44 Dai gooquiΛrΛ itΛtΛdai ΛSuusi:

—VΛsi istumaasi ismaacΛdΛ soimaa taata aanΛ ΛrΛgai isducatai gΛnaagidi aanΛ aidΛsi quiaa gΛnΛΛmadu daacatadai, sai viaacatadai

si^lp^lduñiagi v^lasi gomaasi ismaac^ld^l g^laagai
 l^liivro^lr^l ismaac^ld^l ooja Moseesacaru dai
 ismaac^ld^l ooja l^lDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^l dai
 ismaac^ld^l oojisi Salmosi liivrugad^lr^l giñaagaitai
 —astat^ldai l^lSuusi.

⁴⁵ Dai soi l^lSuusi l^lgai sai maat^l ca^lcana.

⁴⁶ Daid^l itat^ldai:

—Poduucai oojisi said^l l^lCristo viaacatadai is-
 muquiaagi dai bo vaica tasaic^ld^l viaacatadai isd-
 uaacagi coidad^l saagidaiñd^lr^l.

⁴⁷ Dai gomaasi ismaac^ld^l soimaa taata aan^l
 g^laagai m^lsaagidagi v^lasi oidigi daama oida-
 cami Jerusaleenaiñd^lr^l abiaad^lr^l g^lnaagacai dai
 sai g^laagai is^lma duucai g^lantat^lg^lituagi dai ca-
 maisoimaasi ivuaadagi vai poduucai oig^ldica
 l^lgai v^lasi soimaascamigad^l.

⁴⁸ Dai aapim^l l^lrn^llijadami v^lasi imaasi.

⁴⁹ Dai aan^l g^lnootosdamu v^lasi istumaasi
 aagai giñoo^lca, d^lmos tanasi Jerusaleen^lr^l av^lr
 daraaja asta si^lascad^l diviagi Diuusi guvucadad^l
 t^lvaagiaiñd^lr^l aapim^l g^ln^llamadu —astat^ldai
 l^lSuusi.

⁵⁰ Daid^l l^lSuusi vaidacai g^lojootosa abiaad^lr^l
 Betaaniumu, dai vañigidacai g^lnoonovi siaa duu-
 tuli.

⁵¹ Dai siaa duutuldacai l^lcovai ii dai t^lvaagiamu
 t^lsai.

⁵² Daid^l l^lojootosicami casiaa duutudacai aa su-
 uli Jerusaleenamu dai ali^l baig^ln^lliatugai,

⁵³ dai v^lasc^lr^l l^lg^l quiupaigad^lr^l l^ljudidíu
 daraajatai siaa duutudaiña Diuusi.

Mos^lcaasi.

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern
(MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421